

COMPOSICIO A MAQUINA

Per a impressors i editors

*
Demaneu catàleg i preus

Lluna, 8. — Tel. 12849. — BARCELONA

AJUNTAMENTS

Il·luminen els carrers amb refractors HOLOPHANE i oblidreu una il·luminació econòmica i uniforme

Més de 7.000 refractors HOLOPHANE patallats a Barcelona

Més de 80 quilòmetres de vies il·luminades

METRON — Plaça Catalunya, 9

El cinquantenari de Wagner

CATALANISME, WAGNERISME

A tots els pobles que tenen en curs un plet de reivindicació col·lectiva, a tots els països on es determina una renaixença, no es produeix cap fet moral o espiritual que automàticament no prengui transcendència o significació política; un esdeveniment artístic o literari, una descoberta científica, qualsevol novetat en el gust col·lectiu, indefectiblement hi prenen una resonància especial, solament perceptible i entenedora pels que lluiten pel redreçament d'allò que creuen oprimat. És clar que aquestes significacions són gratuïtes, en relació amb allò que el fet o la novetat produeix als altres llocs on no existeixin preocupacions d'aquesta mena; justament, però, perquè són gratuïtes, desatencuades de la inspiració originària, tenen un valor local característic que no poden trobar en cap altre lloc del món.

A Catalunya aquest fenomen s'ha produït molt sovint durant els últims quaranta anys. D'una manera general es pot dir que tota la nostra renaixença no és sinó la repetició sostinguda d'aquest fenomen. Fa un segle que el romanticisme entrava a Espanya per Catalunya; encara no en fa mig que el "modernisme" apareixia a Barcelona i hi prenia una ufana monstruosa. Però allò que ara fa un segle era un impuls confús, subterrani, al cap de seixanta anys era un sentiment concret que acoloria i inflamava els sectors més sensibles de la nostra col·lectivitat. Per això catalanisme i modernisme es feien indestruïbles; per això totes les novetats, totes les estranyeses, totes les aberracions si voleu, es feien viables sota el signe de la protesta i de la rebel·lia catalanista.

La mostra més típica i també la més grandiosa d'aquesta posició és l'arquitectura genial i disforme de la Sagrada Família. Aquella construcció imponent porta l'empremta del catalanisme de quaranta anys enrera, com la porta tota l'arquitectura urbana del traspass del segle. És clar que tot allò tenia antecedents immediats en els corrents estètics europeus; però, en instal·lar-se entre nosaltres, aquelles preocupacions adquirien una transcendència insospitada i un valor polític inesperat. L'acceptació fervorosa de qualsevol novetat estilística en literatura, en arts o en arquitectura pels iniciats equivalia a fer pàtria, és a dir, a fer plàstiques les diferències fonamentals que justificaven l'esforç polític constant de les generacions de catalans que consentien o per instint lluitaven per l'afranquiment definitiu de la personalitat catalana.

El wagnerisme no podia al·lirar-se d'aquest joc. El wagnerisme a finals de segle era l'exponent més autoritzat d'una revolució estètica; era demolitor i creador, com tots els moviments fecunds; és natural, doncs, que el catalanisme se'n incantés i l'esgrimís com una de les seves armes poderoses. Jo no diré, però, que no seria exacte, que tots els catalanistes fossin wagnerians, però crec que es pot assegurar que el vuitanta-cinc per cent dels wagnerians de la primera època eren catalanistes o simpatitzants amb el catalanisme. I el mateix podem afirmar dels que seguien i admiraven l'impressionisme en pintura i les escoles literàries i poètiques del fi de segle.

La música, pel seu contingut emotiu i sentimental, perquè obliga a concentracions momentànies i per tant estableix contactes espirituals i materials en els auditoris, era més susceptible de provocar discussions sorolloses, polèmiques apassionades, hostilitats inacabables, i en aquest aspecte i en aquestes circumstàncies res tan excitant com l'obra desmesurada i ardent del gran músic alemany. Donats aquests antecedents, doncs, un hom pot creure que la commemoració del cinquantenari de la seva mort a Barcelona tindria

unes proporcions i una solemnitat que evidentment ha estat molt lluny de tenir. Les devocions d'aquella dies, els entusiasmes d'aleshores, no feien preveure la indiferència i la fredor d'ara. I és que el wagnerisme avui està perfectament assimilat, i com a tot arreu, no significa sinó una preferència artística, compatible amb tots els règims i amb totes les situacions polítiques.

Així ens porta a concloure que el catalanisme era el suport vital d'aquelles manifestacions, l'energia interna que ens feia acceptar tot allò que significava incoformisme amb els valors establerts i ens donava alè per a absorbir i acimatar tot el que portava la palpitació d'una vida nova. Ni el catalanisme ni el wagnerisme, però, són ni una moda efímera ni un engrasament passatger. Els pobles que mai no hagueren d'utilitzar la música wagneriana com a aliat momentani han commemorat el cinquantenari de la mort de Wagner amb tots els honors que li pertocquen; a Barcelona ens n'havem distret; el catalanisme ja no necessita aquestes aliances, ni el nivell de la cultura popular tampoc les exigeix, i aquest és el mal. Mentre existia la impaciència catalanista podíem donar la sensació d'un poble inquiet, sensible a totes les provatures estètiques, per arriscades que fossin; avui, que el catalanisme ha entrat en un estadi de realitzacions pràctiques, ens presentem amb déficit en altres aspectes. Aquesta és la gran obra a fer dels orientadors del nostre poble: donar entenc a les nostres multituds que si hem lluitat tant per aconseguir una part dels nostres ideals no ha estat per desentendre'ns d'altres coses, sinó per sumar-nos amb totes les peculiaritats de la nostra raça, amb tota l'originalitat de la nostra facultat creadora, a la comprensió i a l'homenatge de les grans concepcions universals.

CARLES CAPDEVILA

L'OBSTRUCCIO RADICAL

El Progreso publicà ahir la nota següent:

"Ayer presenté la dimisión de su cargo el director de LA PUBLICITAT, Carlos Soldevila."

De hecho, el Sr. Capdevila ya estaba alejado de la dirección del órgano de "Acción Catalana" desde que se encargó de dicho periódico don Amadeo Hurtado. El Sr. Hurtado escribía los editoriales e indicaba, dictatorialmente, la orientación política del periódico.

Así las cosas, el domingo último LA PUBLICITAT insertaba un artículo de fondo que produjo gran disgusto a Carlos Capdevila puesto que era una rotunda desautorización de las campañas llevadas a cabo por LA PUBLICITAT en estos últimos tiempos. Y ayer el Sr. Capdevila comunicó a don Amadeo Hurtado su firme deseo de abandonar el periódico.

Podemos asegurar que la noticia es absolutamente cierta.

Per la nostra part, no hem pogut comprovar aquesta informació.

L'Arc en ciell trigarà a tornar

Natal, 14. — A causa del vent favorable i del mal estat dels neumàtics el trimotor "Arc-en-Ciel" ha ajornat per al mes entrant la seva tornada a Europa. — Fabra.

Lady Bailey

Londres, 14. — L'aviadora lady Bailey ha aterrat feliçment a les 13 h. a l'aeròdrom de Lympne. — Fabra.

El senyor Mollisson

Londres, 14. — L'aviadora Amy Mollisson, embarcada dissabte a Southampton amb direcció a les illes Canàries on romandrà fins que torni el seu marit del raid que està efectuant. — Fabra.

Els desacords entre la majoria

Sembla que el Parlament català no s'obrirà el dia 17

Ahir el senyor Companys, parlant a la Generalitat amb els periodistes, exposà els seus dubtes respecte a l'obertura del Parlament, assenyalada per al divendres.

La discussió de l'articulat de l'Estatut orgànic dins la majoria, és molt lenta, i aquest no es troba tan avançat com caldria. Afegí el senyor Companys que el senyor Pi i Sunyer sosté el criteri d'obrir el Parlament i començar la discussió dels primers articles de l'Estatut, que la Comissió ja té enllestits. Però que ell dubta que pugui arribar a fer-se així.

En efecte. Sembla que l'actitud que poguessin adoptar els diputats del grup de "L'Opinió" té preocupat el president de la Cambra.

Com es recorda, la majoria té autoritzats els seus diputats per a defensar al Parlament les seves opinions personals. I aquest acord, que pot constituir en tot moment un perill, ara és posar una greu amenaça; màxim, tenint en compte que poc precisament la discussió de les facultats del President de la Generalitat el motiu que provocà la darrera crisi de Govern.

Tot fa suposar, doncs, que el senyor Companys vol diferir l'obertura del Parlament. Mentre tant podrien arregar-se certes dificultats avui existents.

Abans de sortir cap a Madrid, "Miss Catalunya" ha visitat el President de la Generalitat i l'Alcalde

La senyoreta Gabriela R. Rodríguez, "Miss Catalunya" 1933.

La senyoreta Gabriela R. Rodríguez, elegida Miss Catalunya 1933, va ésser ahir al matí rebuda pel President de la Generalitat.

La Miss entrà al despatx del President molt emocionada, tot i l'ambient casolà que se respirava a la sala. El senyor Macià va oferir-li un jolli ramell de flors naturals. En rebre'ls, la senyoreta Rodríguez va demanar-li permís per besar-los.

La doneta és bruna, primeta i d'estatura mitjana. Molt bella.

A preguntes dels periodistes manifestà que se sentia molt animada, i que desitjava arribar a ésser Miss Espanya per així contribuir a la glòria de Catalunya.

Seguidament la Miss i la seva mare, acompanyades del President, passaren a la Casa dels Canonges a saludar l'espasa i filla del senyor Macià.

En sortir passaren a saludar el doctor Aiguader, que els rebé al saló del Marescal Jofre. L'alcalde va felicitar-la, i afirmà que trobava encertada l'elecció.

Finalment, la Miss va acomiadar-se, ja que avui, en l'express de la nit, surt cap a Madrid.

A ITALIA

Han estat enviats 32 avions a Hongria?

Roma, 14. — En els Círcols autoritzats es desment el suposat lliurament, per part del Govern italià, d'avions de combat a Hongria. — Fabra.

L'HOMENATGE A AZAÑA

El cap del Govern defineix la República com un ordre nou que depèn del país mateix, contra l'esperit de colla

Aquí comencem a publicar el discurs pronunciat ahir per Manuel Azaña. La resta de la informació del seu homenatge ve a les pàgines 5 i 6.

Senyors: Es aquesta, per a mi — començà dient — una d'aquelles hores en què es ve a fer un discurs per exigències del Doctor. Hom té l'ànim atapeït i és ben sabut que un home es pot arribar a morir d'un discurs encrespant.

Seguí dient que quan va acceptar la invitació que se li féu d'assistir a l'acte pensà que mai no podria desparar d'ésser una elusió amistosa, un afalag d'amics. Però, ara he vist que aquest acte ha despertat no sols la curiositat, sinó l'enigme dels enemics i adversaris. I fou aleshores que vaig dir que per alguna cosa seria aquest enigma.

En aquest punt, el senyor Azaña subratllà les paraules que en l'anterior discurs havia pronunciat el ministre d'Obres Públiques senyor Prieto. D'ell li haig d'agrair — afegí — el que ha dit i el que ha tingut l'elegància de callar. Ell i jo, en el fons, som alarmats de la nostra pròpia dignitat i decòrum. Seguí dient que no els agradaven les manifestacions d'espectacle ni d'exhibició. Evocà els moments en què Prieto i ell començaren la tasca. Després en remarca la poca cabdal d'aquests treballs: les Corts, el règim parlamentari. Això és el que s'aplica la nació i que ells hauran de portar a la pràctica amb la major eficàcia i rigor. En aquest aspecte la coincidència de republicans i socialistes és exacta. Tothom pot fer sentir la seva manera de pensar i obrar. Per això nosaltres tenim no sols el dret, sinó el deure d'afirmar la nostra posició. Insistí el senyor Azaña en les excel·lències del règim parlamentari que és en el fons un fi en el Govern de l'Estat. Referint-se al mateix règim, digué que s'hien d'arconar els conceptes erronis que encara subsisteixen com a llegat del règim caigut i que com ell hauran de desaparèixer, per a no resuscitar mai més.

Explicà l'adveniment de la República. La República vingué en un obrir i tancar d'ulls. Vingué a una simple petició del poble que digué: República! Al dia següent, ja estava instal·lada. Així tingué també els seus inconvenients. Alguns, de moment, no s'adonaren del canvi profund. La gent, distreta, no se'n donà fins que la República creixia amb la rapidesa insospitada. Fou aleshores que notaren el seu error. Es pensaven que hauria de viure llarg temps vestida de bolquers, o almenys ajudada amb aparells ortopèdics deixats per la monarquia. I, nosaltres diem, no. No! perquè això no passà ni pot passar, perquè hem adquirit un esperit nou, un esperit nostre. Tot un règim polític amb el seu anvers i revers, amb el seu pro i el seu contrari amb les seves forces de defensa i d'atac.

Continuà l'orador glossant aquest esperit nou i aquest ordre nou. Jo no sé de cap polític que no hagi establert un òrgan per a substituir. Això no vol dir, com pensa molta gent, que

MANUEL AZAÑA

la feina al poder hagi d'ésser la correlative oposada a la de l'oposició. Això és un punt de l'òrbita.

Nosaltres — afegí — aspirem a un ordre nou. Què dic aspirem? L'estem ja fent aquest nou ordre. La República no pot abandonar cap aspecte del seu esperit, sinó fracassaria. El vell esperit ha de desaparèixer. Era aquell esperit que responia a una mena d'anarquia interior molt de cosa nostra; una mena de cultiu romàntic a una personalitat. Era una anarquia, sí. Una anarquia mental, mil vegades pitjor que la material. Una anarquia de mai saber què dir. Anarquia: indisciplina intel·lectual. Com les d'alguns mateixos republicans de fa un segle dels quals hem de recordar els noms, però oblidar els fets.

Un esperit nou. Un ordre nou. Proscripció dels tòpics per a tenir una visió mental imperatit del deure polític.

La política, certament, necessita pregoners; és una pena, però és així, i per deure s'han d'admetre. Quina felicitat fóra anar a les Corts amb unes barbes postisses i signar a la "Gaceta" amb pseudònim!

La política — continuà — necessita els seus pregoners perquè es fa per a les masses, si no es fa així, no passa d'ésser un monòleg d'un desceniat. El que s'ha de procurar és que aquestes masses deixin d'ésser-ho i es converteixin en un organisme. D'altra manera, és a dir, si no es fa així, l'actor serà intel·lectualment un anarquista.

Continuà l'orador que la República ha portat un esperit nou, ço que no vol dir que sigui únicament per als joves; no n'estem exclòs els vells. Expressió d'aquest esperit és la política de caràcter exclusivament nacional que descau de l'actual Govern. La presència del proletariat dona més que res aquest caràcter nacional. Així, doncs, aquesta política no tan sols és constitucional, sinó social. La Constitució de la República comença amb una frase, no sé si felj o inelèct, que ha donat origen a múltiples burles i riotes.

(Segueix a la pàgina de Madrid.)

A VALENCIA TAMBE ENGEIGUEN TRAQUES. La política de contingents ha tornat a esclafar les tasques.

El desordre als nostres camps

Una especial comarca i un singular contagi

Reportatge de CARLES SENTIS

Molts forasters es creuen que coneixen a fons Catalunya perquè han estat a Barcelona trent vegades o perquè hi han viscut un any o encara que siguin cinc. Res tan enganyador. No és aquest el lloc on coparan la veritable essència de Catalunya. Recordeu-ho: si algun dia heu de fer de "cicerone" no mostreu als ulls del visitant únicament monuments artístics, costes marines i punts de turisme en general. Hi ha altres llocs que no són precisament artístics ni tenen res d'extraordinari; llocs on les muntanyes són com a tot arreu. Permeteu-me, més lleugeres, el nord-est de la "provincia" de Tarragona. Un indret on es deixa de banda, i a una banda, l'horta fertilitzada del Baix Camp i l'arbrat espès de l'Alt Camp de Tarragona. Tant la Conca de Barberà com la Segarra us mostren el parentiu cognati amb el Camp de Tarragona en una sola cosa: en la verdor que no perd en el punt més cru de l'hivern. Des de qualsevol turonet, aquests mateixos dies, no es veu sinó verd, verd escampat arreu, fins enmig dels claps ara repe-

lats de les vinyes. Tôt és degut a l'abundor de dues menes d'arbres que, com el pi-d'això, que no n'hi ha ni un—, no perden mai la fulla: l'oliviera i el garrofer. Si a això hi afegim la vinya, ja tindrem consignada la principal flora del país.

Per contra, tant la Segarra com la Conca es diferencien extraordinàriament del Camp en la irregularitat del terreny. Cap pic ni cap muntanya alta, certament; però quants turonets, altiplanets i estribacions de la serra de Prades que els cau cap a l'esquerra i el Taltal que els queda cap al nord!

Aquest terreny bastant rocós i de natural força desbarbat féu que les dues comarques no fossin tan riques com les seves veïnes Penedès i Camp. Fixeu-vos que parlo en preterit imperfecte; avui dia ben pocs coses han d'envejar d'aquestes dues comarques apuntades darrerament. No cal que us l'expliqui el per què d'aquest canvi; us adoneu de la raó amb els propis ulls: tots els turons i les muntanyes estan margenats. Semblen castells aixecats amb aquelles fitxes rectangulars que molta canalla té per jugar. A tot arreu línia recta o obliqua, enlloc línia corba ni tan sols mixta; són muntanyes sense pendents; constitueixen una veritable línia de geometria; comencen, totes elles, per ésser trencades; la cresta ha estat replanada, desbrossada, arrabassada, i ara hi veureu unes fileres de ceps, d'oliviers o una paraula d'alfals.

Si quan estiguéssiu més distret de donar capdamunt d'una muntanya d'aquestes us donessin una forta empenya per l'esquena, no tingueu por; no us estimarieu rodolant per cap pendent o vessant; a tot estirar caurieu de dalt d'un marge d'uns dos metres—rarament són més alts. I, si no fos així, quin estrafolari

FULL DE DIETARI

La Rambla malalta

—La Rambla està malalta!
—Voleu dir?
—Segur. No cal sinó mirar-la.

—Una mica ensopida. Jo és tot el que li trobo.

—Una mica, diu? Un bon tros. Ensopidíssima.

—Ho atribuïu a la crisi mundial?
—No! La Rambla pateix una crisi especial, una crisi seva, una crisi exclusiva que no té res a veure amb la de París o amb la de Buenos Aires.

—Potser temeu que l'incendi i la subsegüent clausura de "El Siglo" li ha robat un poderós element d'animació?
—No és que ho temi: és que n'estic segur. La supressió d'un nucli d'atracció com el dels grans magatzems amb llur tràfec de clients, de badocs i de dependents és indubtable que s'ha de notar. Però al costat d'aquest factor d'enrarament de la concurrència, n'hi ha un altre: hi ha la prohibició d'estacionament de vehicles i la supressió de la facultat de girar com no sigui per la Porta de la Pau o per la Plaça de Catalunya.

—Comprenc. Aquesta mesura espanta els autos i, per consegüent, les senyores que van a fer compres...

—No us podeu pensar a quin punt arriba l'estrall que ha produït aquesta mesura en els establiments de la Rambla. N'hi ha que us parlen d'una minva del 25 per cent en la recaptació diària...

—Bah! El comerciant, com el pagès, sempre exagera.

—No ho cregueu! Diuen la pura veritat. Ho sé per experiència.

—Ah, vos sou comerciant a la Rambla? Ho haguéssiu dit!

—Tinc una petita participació en una botiga de...

—Bravol! Us felicito. De tota manera, amb un esforç relativament heroic, bé comprendreu que en una via tan congestionada com la Rambla no és possible que una autoritat zenska permeti els estacionaments de vehicles.

—Solament el temps que necessita una senyora per comprar... només demanem això!

—I us sembla poc? Una senyora, tot comprant, perd la noció del temps.

—Aleshores que el límit: cinc minuts, deu minuts...

—Bé, però aquest sistema obligaria a establir uns controls nomorosos i complicats. Fóra caríssim!

—Ja veig que no teniu prelet per als comerciants de la Rambla i que abans consentirieu la mort d'aquesta via sacra que no les petites molèsties que crea l'estacionament de vehicles.

—Voleu dir que d'aquesta fugida de taxis i autos particulars l'n pervindrà tant com la mort? Penseu que, en canvi, els tramvies i els pentons hi circulen amb més comoditat.

—Això és el que té gràcia! Ens hem passat la vida dient que els tramvies havien de desaparèixer de la Rambla, i ara resulta que hom els afavorim...

—De retruc! I, de tota manera, potser us en podeu felicitar. És possible que la Rambla pateixi més el dia que li lliuen aquest paper de col·lectora de gairebé totes les línies de tramvia, que no pas ara que els autos no poden fer-hi parades.

lats de les vinyes. Tôt és degut a l'abundor de dues menes d'arbres que, com el pi-d'això, que no n'hi ha ni un—, no perden mai la fulla: l'oliviera i el garrofer. Si a això hi afegim la vinya, ja tindrem consignada la principal flora del país.

Per contra, tant la Segarra com la Conca es diferencien extraordinàriament del Camp en la irregularitat del terreny. Cap pic ni cap muntanya alta, certament; però quants turonets, altiplanets i estribacions de la serra de Prades que els cau cap a l'esquerra i el Taltal que els queda cap al nord!

Aquest terreny bastant rocós i de natural força desbarbat féu que les dues comarques no fossin tan riques com les seves veïnes Penedès i Camp. Fixeu-vos que parlo en preterit imperfecte; avui dia ben pocs coses han d'envejar d'aquestes dues comarques apuntades darrerament. No cal que us l'expliqui el per què d'aquest canvi; us adoneu de la raó amb els propis ulls: tots els turons i les muntanyes estan margenats. Semblen castells aixecats amb aquelles fitxes rectangulars que molta canalla té per jugar. A tot arreu línia recta o obliqua, enlloc línia corba ni tan sols mixta; són muntanyes sense pendents; constitueixen una veritable línia de geometria; comencen, totes elles, per ésser trencades; la cresta ha estat replanada, desbrossada, arrabassada, i ara hi veureu unes fileres de ceps, d'oliviers o una paraula d'alfals.

Si quan estiguéssiu més distret de donar capdamunt d'una muntanya d'aquestes us donessin una forta empenya per l'esquena, no tingueu por; no us estimarieu rodolant per cap pendent o vessant; a tot estirar caurieu de dalt d'un marge d'uns dos metres—rarament són més alts. I, si no fos així, quin estrafolari

Dues veremadores del Penedès

impuls creieu que us haurien de donar però... després d'aquest marge travesséssiu tota una vinya de deu metres d'amplada o de pla fins arribar al nou marge que us llançaria dos metres en vertical per a trobar-ne altra vegada vint en horitzontal o de vinya?

Les piràmides d'Egipte ja en són de boniques, ja; però, què voleu, tot sahent que incorrem en una imponderable heretgia estètica i artística, declarem que preferim qualsevol d'aquestes muntanyes piramidals plenes de vinya. ¿Es que per ventura les piràmides d'Egipte poden oferir-nos l'espectacle d'un cep neixent miraculosament de la mateixa toca?

Es evident que el vi que es recull en aquestes condicions ja un grau molt més bonic — tendeix a ésser com el del Priorat, que és el vi de més graus de tota la Península Ibèrica—. A canvi d'això, el recol·lector se les ha d'haver amb el transport difícil i amb la tasca més feixuga. Es oportú dir que sovint una vinya en aquestes condicions val més pels marges construïts que no pas pels propis ceps plantats.

Desfem una mica el camí que ens anava allunyant del nostre tema essencial tot remarcant la riquesa d'aquestes comarques, malgrat els obstacles i inconduccions que els paràgrafs anteriors no fan més que donar una idea. Als balls dels diumenges, pels pobles de la comarca de què parlem, hi podeu veure pautats, però les "xiques" i també algun "xic" hi aniran força més. Us superaran. Així sí; els dies feiem, tothom, homes i dones, són al "tros"; elles vestides de sac, al "col·leu", i si no exigim tant, col·leu...

(Segueix a la pàgina 4 columna 4.)

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	PREU
Barcelona, més	800
Península Ibèrica, Llatinoam.	1000
Amèrica del Nord i Portugal	1200
Amèrica del Sud i Rússia	1500
Països convinguts postal, 15	1800
Altres països, 15	2000

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 14 DE FEBRER DE 1933
Persisteix a gran part de la Península Ibèrica el règim de temps variable i plou en abundància a Andalusia i Castella.

Per Itàlia i França, el temps és bo, amb cal ser i temperatures baixes.

Una important i extensa depressió baromètrica centrada a la mar Bàltica, dona lloc a temporales de pluja i neu amb vents forts del nord a Escandinàvia, Països Baixos i Alemanya.

L'anticicla de les illes Britàniques s'allunya cap a l'Atlàntic, i s'estableixen a la meitat meridional d'Europa pressions baixes pel qual motiu el temps perd estabilitat.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT
Pel Pirineu fa bon temps i per tota la resta de Catalunya domina temps variable amb cel nuvolós i temperatures en descens.

La mínima d'avui ha estat de 4 graus sota zero a Ribes i Sant Julià de Vilatorrada.

A la vall de Núria la temperatura mínima ha estat de 3 graus sota zero i el gruix de neu és de 59 centímetres.

Caball del Segre a Camarasa, 49 metres cúbics per segon.

Caball del Noguera a Tremp, 30 metres cúbics per segon.

OBSERVACIONS DE BARCELONA A LES SET
Pressió al nivell de la mar: 764.8 mil·límetres.

Temperatura actual: 6.8.

Humiditat relativa: 66 per cent.

Vent: 10 quilòmetres per hora, del nord.

Visibilitat horitzontal en promedi, 15 quilòmetres.

Estat del cel: 8/10 de Cum. Str. Cist i Cl.

En les darreres 24 hores

Temperatura màxima: 11.5.

Temperatura mínima: 6.7.

Recorregut del vent: 479 quilòmetres.

Precipitació, nulla.

Insolació el dia d'ahir, 6 hores, 25 minuts.

UN TELEGRAMA

S'ha tramès el següent telegrama: "Excm. Sr. Ministre Hisenda. Madrid. Acabant proper fi de mes termini presentació balanç determinats comerciant que per primera vegada han de complir aquesta obligació, no existent en començar exercici, la qual cosa implica per a molts importants dificultats, prego respectuosament V. E. se serveixi disposar pròximament aquell termini fi de març. El saluda atentament Josep Cardús, president de la Lliga de Defensa Industrial i Comercial."

JOIES VERITABLE OASIS
Per a comprar a bon preu aneu a la Joleria Magriñà, Tallers, 41

ASSOCIACIO PROTECTORA DE L'ENSENYANCA CATALANA

Inclosa al número del Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana corresponent al mes de gener, s'està repartint a tots els socis de l'entitat la convocatòria per al consell general ordinari que haurà de celebrar-se el diumenge dia 26 del que som, a les onze del matí, a la sala d'actes del Centre Excursionista de Catalunya, carrer del Paradís, 10.

JOIES VALENTI
Rambla de les Flors, número 16

PRO DAMNIFICATS DE LES COMARQUES GIRONINES

La Secció Permanent de Propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria prepara per a diumenge vinent, dia 19, a dos quarts de cinc en punt de la tarda, un festival a profit dels damnificats pels temporals de les terres gironines i empordaneses.

El Comitè Executiu de l'Aliança Cooperativa al Grup Escolar Pere Vila

Ahí a la tarda, els membres del Comitè Executiu de l'Aliança Cooperativa Internacional visitaren el Grup Escolar "Pere Vila". Amb aquesta ocasió s'havia organitzat un petit acte d'educació cooperativa, que resultà molt interessant.

En primer lloc es passaren els films recordatius de les festes cooperatives celebrades a Barcelona els anys 1926-1927, i seguidament el director del Grup, senyor Martí Alpera, féu presentació a l'auditori infantil dels membres de l'Aliança i del senyor Duran i Guàrdia, donant a tots plegats la benvinguda en nom dels professors i dels escolars.

El president i la vice-presidenta de l'Associació escolar del Grup s'adreçaren als visitants per explicar-los els objectius i el funcionament de l'Associació, cosa que feren amb molt d'encert i varen merèixer les felicitacions dels visitants.

El senyor Duran i Guàrdia pronuncià seguidament un breu parlament encaminat a fer conèixer als infants els principis fonamentals del moviment cooperatiu de consum i posà de relleu que tota força neix de la unió. Va parlar de l'Aliança Cooperativa Internacional, de la seva significació i dels seus objectius, i acabà recomanant als nens que dintre de llurs famílies treballassin per tal de sumar-les al gran moviment cooperatiu internacional.

Les paraules del senyor Duran i Guàrdia foren acollides amb molts aplaudiments, que es repetiren en acomiadar-se els visitants.

Els senyors Joan Coloma resumí en francès els parlaments dels senyors Martí Alpera i Duran i Guàrdia.

El festival de l'Associació de Periodistes de Barcelona

Divendres, a les deu de la nit, tindrà lloc al teatre Romea una festa organitzada per l'Associació de Periodistes de Barcelona, a profit de la seva germanada.

Han anunciat llur assistència les autoritats de Catalunya.

Ampliarem detalls en successives edicions.

OBITUARI

Joan Batista i Garriga

El nostre amic Josep Maria Batista i Roca, president de Palestra, acaba de sofrir la pèrdua dolorosa del seu pare, el que fou senyor Joan Batista i Garriga.

Aquest dol, sumat a altres dols familiars que s'han acumulat en poc temps a la llar dels senyors Batista, ha estat compartit per tots els qui tingueren el goig de tractar el finat.

Rebi el nostre bon amic i els seus parents tots el nostre condol més sentit.

CURSOS I CONFERENCIES

UNA CONFERENCIA A LA UNIVERSITAT DE MONTPELLIER SOBRE ELS GOIGS CATALANS

Montpellier, 13 febrer. — Davant un públic nombros, entre el qual figuraven diversos professors i alumnes i una nodrida representació de catalans, aquesta tarda el senyor Jean Amades, professor de la Facultat de Lletres d'aquesta Universitat, ha donat una conferència sobre els Goigs Catalans.

El conferenciant dissertà sobre aquests cants antics i tan catalans, i embellí la seva interessant dissertació mitjançant uns cors d'estudiants i estudiants que cantaren diversos Goigs.

Tot li ha valgut calorosos aplaudiments. — B. F.

A les set de la tarda, al Centre Excursionista de Catalunya, pel senyor Joan Amades. Tema: "Passada tradicional dels carrers de Barcelona."

A les set de la tarda, a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, Via Laietana, núm. 31, primer, sessió científica: Dr. E. Condemines: "Tuberculosi genital i esterilitat". Dr. R. Suriñach-Oller: "Les manifestacions gàstriques i de vies bilis de naturalesa al·lèrgica-alimentària".

A les set de la tarda, al Comitè Femení de Millores Socials, el poeta valencià J. Gimeno-Navarro llegirà uns poemes inèdits de la seva llibre prop. a publicar-se. Una alumna de l'Escola d'Assistència Social en recitarà d'altres del mateix autor.

A dos quarts de vuit, pel senyor Rosell i Vilari. Tema: "La pagèsia, element renovador de la raça catalana", al local de Palestra (Corts Catalanes, 592, pral.). En aquesta conferència, segona del cicle inaugurat dimecres passat pel senyor Mar: ons i Anglès, el senyor Rosell i Vilari desenrotllarà, amb la gran competència i autoritat que té per tractar aquesta matèria, un dels més apassionants problemes de la nostra política actual. L'acte serà públic, i començarà a dos quarts de vuit de la vespre.

A les deu de la nit, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), per Joan Santamaría. Tema: "El paisatge vist a través de l'home".

* Continua oberta la matrícula per al curs elemental de català que s'inaugurarà dilluns vinent al Casal Ictària (Passeig del Triomf, 50. Serà professorat pel senyor Joan Baptista Cortés, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, i continuarà cada dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou de la vespre.

* Tots els dilluns i divendres, a les set de la tarda, es donen a la Universitat les classes sobre Literatura Anglesa que professa el senyor Joan Mascare, professor de Literatura Anglesa a la Universitat de Ceilan.

* Tots els dimecres, a les set de la tarda, es dona a la Facultat de Filosofia i Lletres un curs sobre "Dante, Divina Comèdia", professat pel senyor M. Dattoli, director de les Escoles Italianes. Aquest curs és públic, i el preu d'inscripció és de 10 pessetes, i es pot fer a la Facultat de Filosofia i Lletres.

* La Societat Catalana de Ciències físiques, químiques i matemàtiques (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) ha organitzat un curs sobre la Teoria de Funcions Analítiques, a càrrec del Professor de la Facultat de Ciències, senyor Pere Pi Calleja. Aquest curs començarà avui i tindrà una durada aproximada de vint lliçons que seran donades a l'Escola Superior d'Arquitectura els dilluns, dimecres i divendres. Per a assistir al curs cal inscriure's per endavant a la secretaria de l'Institut d'Estudis Catalans, de 5 a 8 de la tarda, i els no-socis hauran de satisfer deu pessetes en concepte de drets de matrícula.

* Com estava anunciat, ahir es va celebrar al Saló d'actes del Foment del Treball Nacional una conferència de la Societat d'Estudis Econòmics, sota el títol "Internacionalisme monetari". Era el disertant el Sr. Francesc Preixes, i ocupaven l'estrada presidencial els senyors Carandell, Tallada, Iborra, Paler, Oliva, Cabrer, Pujol, i Martí Calasanz. El president de la Societat d'Estudis Econòmics, Sr. Carandell, va fer la presentació del conferenciant, i aquest començà dedicant uns parafràsis en defensa dels economistes. Va propugnar per la creació del patró monetari Gold-Silver Standard, moneda d'aleació d'or i argent, com el seu nom indica. La nova moneda hauria d'ésser l'única amb poder liberatori i per a la implantació, la Societat de Nacions crearia el control científic de les mines d'or i argent i crearia també la cambra de compensació internacional. Els preus d'ambdós metalls creu que aviat quedarien estabilitzats. No cal dir que s'hauria de fundar una Unió Monetària Internacional, a la qual s'haurien d'inscriure els estats que integren la Societat de Nacions. Diu que es poden fer moltes objeccions a la seva tesi, però ell creu que la insuficiència de l'or obligarà a girar els ulls cap al bimetal·lisme i quan això arribi s'hauria de recórrer a un nou sistema que podria ésser el Gold Silver Standard. Confessa que el seu és un sistema de moneda dirigida, però té l'avantatge sobre els actuals que podria circular una moneda tangible, la qual cosa contribuiria a restablir la confiança, que tanta falta fa. Fou molt aplaudit.

FETS DIVERSOS

ATROPELLAMENTS

Un auto, que es féu escapol, atropellà, al carrer d'Urgell, Joan Ferrández Penya, i li causà lesions greus. Passà a l'Hospital.

DETENCIO D'UN VENEDOR AMBULANT

Al mercat de Sant Antoni fou detingut per uns guàrdies urbans el venedor ambulant Francesc Romeu Rodó, de 40 anys, habitant al carrer d'Amàlia, 11, segon.

Aquest individu, poc abans d'ésser detingut, havia amenaçat amb un ganivet al mossos de l'esmentat mercat Remigi Climent en amonestar-lo aquest.

TROBALLA

DE DUES BOMBES

Al carrer de Marina, junt al via del tren, fou trobada per la guàrdia civil una bomba abandonada segurament per algun individu per a no veure's compromès.

Se'n donà compte al jutjat, el qual ordenà el trasllat de l'artefacte al camp de la Bota.

Al carrer d'Isolanda, davant el número 63, fou trobada una altra bomba amb la metxa apagada.

ROBATORI

Al domicili de Nemesi Catalán, habitant a l'Avinguda de Francesc Laiet, penetraren els amics de les coses dels altres i se'n emportaren 2.000 pessetes en joies.

S'APODERA D'UNA CARTERA I NO VOL TORNAR-LA

Pels fills de Miquel Butaud ha estat presentada una denúncia contra un individu que s'apodera d'una cartera que contenia 4.500 pessetes, propietat de llur pare, i quan aquest anava a ésser operat, i ara es nega a tornar-la.

AGRESSIO A UN URBA

Al carrer del Parlament, quatre venedors ambulants agrediren, tirant-li rajoles, el guàrdia urbà Domènec Turís Carmelo, el qual resultà amb lesions de pronòstic reservat al cap, de les quals fou assistit de primera intenció al dispensari de Santa Madrona. Els agressors es feren escapolis.

AGRESSIO

Al carrer del Cid, Teresa Martínez Sánchez fou apredida per una dona que no sap qui és, però suposa que és la mare d'un xicot amb el qual el seu fill discutí fa uns dies. Fou assistida al dispensari del carrer de Barberà d'una ferida a la cara de pronòstic reservat.

ESTAFADOR DETINGUT

Fa uns dies, a Josep Humet Soler un desconegut li estafà, pel procediment de les misses, un rellotge i 50 pessetes que portava. Ahir a la tarda Humet cregué reconèixer el "timador". Demanà tot seguit l'auxili d'un guàrdia de Seguretat que el detingué.

El detingut, que es diu Artur Martínez, negà ésser l'autor de l'estafada.

INCENDI A UNA IMPREMTA

Ahí a la matinada es declarà un incendi a la impremta de Joan Sancho, instal·lada al carrer Nou de Sant Pere, núm. 9. Hi acudiren els bombers del Parc i de la Central a les ordres del senyor Jordan i Torres que el sufocaren al cap d'una hora d'haver-se iniciat. Es cremaren diversos rotllos de paper i unes fustes. No hi hagueren desgràcies personals.

CARNAVAL DE 1933

El Comitè Pro Carnaval, en la seva darrera reunió, ha aprovat el pla de festes del Carnaval, que tindran efecte al Passeig de Gràcia amb motiu de la celebració de la Rua i dels concursos que és objecte, als quals es proposa donar el màxim d'esplendor, a fi que resultin dignes de la importància de la ciutat.

El Comitè, tenint en compte el reduït espai que disposa per a celebrar la Rua, ha acordat no permetre l'accés al recinte del Passeig de Gràcia als cotxes que no hagin estat adonats convenientment i per tal de col·laborar així al relleu de la festa.

El Comitè té anunciades la inscripció d'algunes carrosses, les quals, jutjant segons els projectes exposats pels respectius interessats, seran dignes de disputar-se els premis.

Es recorda novament als conductors de carrosses que l'alçada màxima d'aquestes no podrà excedir de cinc metres, a fi que puguin passar sense cap obstacle per sota els fils de conducció elèctrica.

La inscripció de carrosses, automòbils, cotxes i vehicles industrials, que és gratuïta, però obligatòria per a optar a premi, s'efectuarà a l'Oficina de Cerimonial de l'Ajuntament (baixos de la Casa de la Ciutat) tots els dies feiners, des de les deu del matí a la una de la tarda, des de divendres vinent, dia 17, al dissabte, dia 25, fins a les dotze en punt del migdia.

REVISTA DE PREMSA

L'ensenyament del poble

AHORA insisteix a remarcar la significació que tingué en la data de l'onze de febrer la inauguració de cinc grups escolars a Madrid. L'entusiasme amb què foren acollits els caps de l'Estat i del Govern, demostren l'agraïment del poble. Es amb actes d'aquests que la República aconseguirà arrelar-se i afegir-se.

"Era realment vergonzosa el desampar en que vivia Madrid en matèria d'ensenyament primari. Mils i mils de nens quedaban sense rebre ensenyança per falta de locals; en certs barris, obtenien una plaça en una escola pública se considerava com un senyal de favor, del que s'ó contats privilegiats podien disfrutar. La comparació entre el censo escolar de Madrid i els establiments públics i privats con que se contaba era veraderament desolador. Los pocos locales de que se podía disponer no respondian ni remotamente a las más modestas exigencias pedagógicas. Y esto en una gran ciudad, en la capital de una nación que debiera ser espejo y modelo en materia de enseñanza! Así se explicaba que Madrid figurase en las estadísticas con un número de analfabetos vergonzoso. Revela una incuria monstruosa el hecho de que no se pueda llevar aún a la práctica, por no haber número suficiente de escuelas, el precepto de la obligatoriedad de la enseñanza, formulado en la ley hace ya casi un siglo.

La construcció de los cinco grupos escolares inaugurados ayer en Madrid es algo de lo que puede considerarse orgulloso la República. En un plazo relativamente corto, abreviando trámites, con un ritmo que debiera presidir a toda la obra del régimen, si no se ha resuelto el problema escolar de Madrid, se ha dado un gran paso en este sentido. Se trata ahora de perseverar en ese camino, para que dentro de poco todos los niños madrileños puedan concurrir a una escuela debidamente acondicionada y que responda al mínimo de decoro pedagógico hoy exigible. No hemos de callar con este motivo un elogio bien merecido al Ayuntamiento de Madrid, que ha mostrado bien a las claras su celo por los intereses del vecindario de la capital."

I a Barcelona?, preguntem. A Barcelona, és cert, han estat inaugurades algunes escoles des de la proclamació de la República ençà. Però és molt poc el que ha estat fet comparat amb el que encara manca. Aci també són milers els infants que no reben instrucció de cap mena per insuficiència de locals i de mestres. Si obríssem una informació dels infants que volen anar a l'escola i que s'han de quedar al carrer per aquestes deficiències, esgarriaríem la gent.

La façana de la Lliga

Rotira i Virgili a EL SOL remarca també que l'assemblea de la Lliga no ha produït altre resultat que un lleuger embelliment de la façana. Recorda que el "regionalista" que la Lliga s'ha tret del damunt — mot esgarriant ja temps indigne — desplaça ja a Prat de la Riba. Si l'impuls doctrinari de Prat hagués estat fidelment seguit, el nom que avui correspondria a la Lliga és el de Lliga Nacionalista. Però la Lliga no solament ha rebutjat aquest adjectiu de la seva denominació, ans l'ha eliminat curiament en totes les seves declaracions doctrinals, en les quals empra sistemàticament la terminologia del regionalisme.

En conjunt, que la característica de l'anova versió de les doctrines de la Lliga, és la suavitat de la forma i la voguetat de tot el fons.

"Ni parafrases estridentes, ni afirmacions categòriques. Los textos van envueltos en una especie de neblina un poco fría. No hay cambio de frente, ni siquiera cambio de postura. No hay más que precauciones y preparativos. Nunca la Lliga ha sentido amor al lastre doctrinal e ideológico. Es un partido de tropas ligeras, apto para las maniobras y las marchas rápidas en la dirección del Poder. Su mayor impedimento era la historia de sus treinta años, y ahora quiere, si no prescindir de esa historia, por lo menos archivarla."

Remarca després Rotira i Virgili — remarca que no ha escapat a cap comentarista — que són els mateixos homes d'abans de la República els

Les proximes elecciones

"LUZ" observa que les dretes comencen de preparar-se per a les elecciones vinentes. Recull una frase del "Debate": "esperar camins polítics podria ésser una imprudència temeraria, cor podria ésser que no hi hagués cap camí". El canvi sembla ja que només l'esperen o el somien els radicals. Es per a "LUZ" un cas d'allucinació col·lectiva, cosa increíble si no la veïssim.

Les elecciones, doncs, — elecciones de regidores — llevat d'esdeveniments imprevistos, les celebrará el Govern Aznúa dintre del mes d'abril, i si les dretes extremes es preparen, cal també que es preparen les esquerres. Tota la mecànica parlamentària — diu "LUZ" — aconsella que en aquesta lluita vagin coaligades les forces republicanes i les socialistes. Però aquestes forces republicanes descompta els radicals:

"La obra de la República obliga a eliminar y desarmar a todos aquellos elementos anacrónicos, restos mortales de la época monárquica, que pretenden permanecer en pie a favor de un rólulo y de una tradición. Entre a los radicales, pero ¿cómo explicarlos elementos no queríamos contar nos la actitud de ese partido? ¿Qué espíritu le lleva a obstinarse en mantener su esperanza en el decreto de disolución? Si hoy lo obtuviera, por arte de magia, ¿para qué? ¿Para hacer las elecciones con los métodos repudiados por España? ¿Para sufrir, el solo, derrota semejante a la que el cuerpo electoral catalán le hizo experimentar en las elecciones últimas? Su actitud es absurda y desesperada; pero tengan en cuenta todos los republicanos que en estas elecciones — y en otras muchas que vengan después, hasta que la República tenga larga historia — el enemigo natural está en el campo reaccionario, monárquico y revisionista."

A Catalunya hi ha encara molts més profunds i repelents per a trobar indesitjable la unió amb els radicales: el seu anticatalanisme de sempre i el record del seu pas pels Ajuntaments.

Les declaraciones del canceller Hitler

Les declaraciones de Hitler no han produït a França l'estupefacció, l'esglaï que alguns preveïen. Alguns diaris hi fan una mica de brometa. A desgrat de les ironies no deixen d'ésser, però, considerades seriament.

Vet aquí alguns comentaris de la premsa:

"LE JOURNAL"

"No és pas l'interviu que Hitler va concedir a un periodista britànic i publicat simultàniament a Anglaterra i a Amèrica, que dissiparà la malfiança i la inquietud que ha fet néixer a Europa i especialment a França l'ascensió al poder del cap nacional socialista alemany. El que cal retenir, sobretot, del document, és que constitueix un intent de dissociació molt significativa de l'amistat franco-anglesa-americana. No farem als nostres amics francesos i americans la injúria de creure que poden lligar llur política a la sort de les commocions d'Europa. Però, nosaltres els francesos, hem de tenir més present que mai que una propaganda activa és exercida contra nosaltres i obrar en conseqüència."

"LE MATIN"

Estudia l'efecte que aquestes declaraciones han produït a Alemanya: "La repercussió més forta d'aquesta declaració tonant, la té el passatge contra el comunisme. Aquesta nova declaració de guerra contra els soviets, preocupa certs medis de la indústria i cercentants de l'economia alemanya. No és possible, en efecte, d'ignorar que Alemanya és actualment un dels principals proveïdors de Rússia en productes industrials. I ningú no sap fins on arribarà la paciència de Moscou, que, després de tot, podria provocar a un altre país."

Llegiu

MIRADOR

Setmanari de Literatura, Art i Política

Preu: 30 cèntims

OXIGENANTE DE CARBONES

El carbó que gasa en la seva CUINA i CALEFACCIÓ li costarà la meitat del diner preparant-lo amb aquest meravellós producte. És de fàcil i senzill ús amb un minut n'hi ha prou per a preparar el carbó.

EXIGIU AQUESTA MARCA I REPUSI LES IMITACIONS INÚTILS. Es ven en totes les drogueries, colmados i ultramarinos, o de no trovar-lo, demanar per telèfon a:

B. E. DE LA DIVESA, Aragó, 318. Telèfon 17404. Apartat 340 - BARCELONA

Les Lletres i les Arts

ITINERARIS

** El dret dels pobles. — El professor T. Ruysen ("El dret dels pobles a disposar d'ells mateixos" (Revue de Métaphysique et de Morale, desembre 1932)) remarca que tot i ésser un corrent i actual aquesta expressió és estranya als sistemes jurídics contemporanis. "Aquest principi no constitueix de cap manera un dret positiu, un dret complet. És més aviat d'ordre filosòfic o d'ordre sentimental." Aquest oblit dels juristes significa que la creença al dret dels pobles a disposar d'ells mateixos no és un principi vivent? No, segons Ruysen, puix que "no solament ha animat poderosament certes pàgines de la història, sinó que està en camí de penetrar el dret positiu". Ruysen estudia aquesta evolució. Sabem que, segons ell, ha estat el primer d'afirmar el dret d'un poble a disposar d'ells mateixos. Un espanyol del segle XVII, el P. Vitoria, el famós teòleg de la Universitat de Salamanca. El P. Vitoria creia en l'existència d'un dret natural. L'argument pel qual els espanyols, en l'ocupació de llurs terres, justificaven l'ocupació amb sofismes d'ordre religiós ("els indis no tenen dret de propietat perquè estan en pecat mortu") o "perquè estan mancats de raó") no convenceren a Vitoria. Segons ell, el pecat és d'ordre espiritual, la propietat, d'ordre temporal. "Pecatum mortale non impedit dominium civile et verum dominium." El domini territorial dels indis no era, doncs, pel P. Vitoria, res nullius com creien (o fingien creure) els conquistadors. Els espanyols no tenien cap títol per a adquirir-ho per simple ocupació. L'única raó que troba Vitoria per justificar la conquesta, i encara condicional, és el just comunicacionis (dret de circulació) per a la propagació de la fe i el besoní de mercaderies. Vitoria fou, segons Ruysen, el primer defensor de les víctimes del colonialisme europeu. Fou el primer de proposar que l'anèlitz fos sancionada per un tractat conclò entre els invasors i els indígenes i amb la presència d'una autoritat degudament qualificada. Encara més: no basta, per Vitoria, el consentiment dels principals: ha de consultar-se el poble. No és un equivalent del principi modern d'autodeterminació el Qualitèb enim respublica potest sibi constituere principem? Doncs si una comunitat és lliure d'eleger el cap "quia negatim concludit Th. Ruysen—el dret de proclamarse ella mateixa sobirana i de dirigir per ella mateixa els seus propis afers?"

** A. D. L. A. N. o el Paradís Calderà — Prelept per l'esquadró innocent del pintor Miró, del crític Gaze, de l'humorista Súdrea i de la ciutat Prats i del de llurs edicions amics d'A. D. L. A. N., l'escritor americà Alexander Calder, després de batre disabte i diumenge els seus números de circ (El circ més petit del món), ha donat una gràfiosa lliçó de mecànica celeste, ahir nit a la Syra, tot jugant com qui no fa res amb el sol, la lluna i els estels del seu paradís, que és una atracció rúpica de l'altre.

POCUS

Un llibre cada dia (#)

"Vilafranca del Penedès"

("Enciclopèdia Catalana", vol. 20. — Editorial Barcino)

Aquest llibre, de més de 250 pàgines, és una monografia de caràcter general sobre la capital penedesenca, escrita amb documentació copiosa i amb claredat d'estil. La geografia, la història, l'arqueologia, l'economia, la vida cultural i social de Vilafranca són els temes que Pere Mas i Perera explica en aquest volum de l'Enciclopèdia Catalana, publicat darrerament per l'Editorial Barcino. Com no exhaurir el tema Mas i Perera el situa de forma que hom pugui entreveure'n la fi. Una de les qualitats del llibre és que tot allò que més ha preocupat els vilafraquins en els darrers temps (etimologia del nom, origen històric de la població i legitimitat de l'escut local) és estudiat a fons i explicat lògicament; una altra qualitat és que l'autor hagi pres com a línia una data ben recent: la proclamació de la República catalana de 1931; així permet de tenir al dia en seguit d'aspectes de la vida vilafraquina que altrament quedarien com a caps solts, com s'observa en nombroses monografies relatives a poblacions o a comarques catalanes.

Com diu en el pròleg, Mas i Perera no es proposa amb aquest volum de l'Enciclopèdia Catalana liquidar els estudis vilafraquins, sinó tot al contrari, estimular-los. Llibre d'un interès evident per als vilafraquins i els catalans en general, ho és també per als estudiosos, mancats d'una guia segura sobre Vilafranca del Penedès.

F. C.

El correu d'avui

El nou llibre de poemes de Josep Carner "El Veire encantat" sortirà a mitjan mes de març.

Dos pintors dels quals tot Barcelona parla aquests dies: Juntar a les Galeries Syra i Andreu a la Sala Parés.

Ha sortit el núm. 1 de "Plançons".

PELS CENTRES OFICIALS

El Sr. Macià s'adhereix a l'homenatge al senyor Azafra

"Aquest homenatge que avui hom us tributa expressa el desig unànime que continuu al cap del Govern de la República fins a la completa realització del vostre ideari, que interpreta l'anhel renovador de tot el país.

Unico el meu desig més sincer al de Catalunya, que s'adhereix efusivament al sentit d'aquest acte amb agraiment i admiració a la vostra obra de Govern i amb la consideració més alta a la vostra persona.

Us saluda amb l'afecte de sempre, FRANCESC MACIÀ"

I el senyor Ametlla també

Anit, el senyor Ametlla, després de manifestar als periodistes que havia presidit per primera vegada una sessió de la Junta Provincial d'Espectacles, afegí que havia cursat un telegrama d'adhesió al cap del Govern, amb motiu de l'apàd d'homenatge que al vespre havia de tenir lloc a Madrid.

Les obres del Parlament

El senyor Marco, que dirigeix les obres del Parlament, i que era a la Generalitat, ha comunicat als periodistes que aviat es faran reformes al saló de sessions. S'ampliaran les tribunes de públic, preferència i invitats, i s'isolaran les tribunes dels periodistes.

El senyor Pi i Sunyer conferenciant

Demà, dijous, a les dotze del matí, tindrà lloc a la Sala d'Actes de l'Escola Normal de la Generalitat una conferència sobre "La intel·ligència i l'inconscient", a càrrec del senyor Pi i Sunyer.

El Sr. Vilalta, president d'Hisenda

Amb data d'avui ha pres possessió de la primera tinença d'alcalde de la nostra ciutat i presidència de la Comissió d'Hisenda el tinent d'alcalde senyor Antoni Vilalta Vidal, que procedia de la presidència de Cultura en el darrer moviment ocorregut en el cartipàs municipal. El senyor Vilalta ha tingut a bé manifestar que per tal d'atendre tots els assumptes que depenguin de la seva jurisdicció es posa a les ordres de tothom qui vulgui consultar-lo i que per tant rebra el públic cada dijous de sis a set de la tarda.

Els cooperativistes internacionals

Es cooperativistes internacionals estigueren ahir a la Generalitat, on foren rebuts pels consellers senyors Pi i Sunyer i Casals.

L'èxit del curs Montessori

Visitaren ahir el President les mestres índies senyoretes Saroj Vyas i Saroj Vhod, que han vingut a Barcelona, per tal d'inscriure's al curs que donarà la doctora Montessori.

El pintor Vila Cinca

Ahir el senyor Macià rebé els senyors Cota i Déu i Planes Doria, de la Comissió organitzadora de l'homenatge al pintor Vila Cinca. L'artista passà a saludar el President, i li feu ofrena d'una obra seva.

Subscripció pro damnificats de Girona

Quantitats rebudes pel senyor President amb destinació a la subscripció i lliurades a Ràdio Barcelona:

	Pres.
Cos de Serenos Municipals de Barcelona	1.000
Ajuntament de Cardona	100
Ajuntament de Rajadell	25
Casal d'Esquerra Estat Català, del Districte segon	37
Dentre Democràtic Federalista de Vilanova i Geltrú	175
Centre Republicà d'Esquerra de Roda	106
Sindicat Agrícola de Badalona i Canyet	100
Tercera llista de diputats al Parlament de Catalunya	600
Ajuntament de Pla de Cabra	25
Ajuntament de Vilad	25
Ajuntament de Sant Llorenç Savall	25

Notes de preu

Fins al dia 20 del corrent podran ésser lliurades al Negociat municipal d'Obres Públiques d'Eixample (segon pis de les Cases Consistorials) notes de preu per tal d'optar a l'execució de les obres d'arranjament del carrer de Rubinstein, i notes de preu per tal d'optar a l'execució de les obres de regatge superficial asfàltic del carrer de Francolí entre els carrers de Sant Guillem i La Gleva segons les condicions i pressupost que es troben de manifest a la dita dependència.

Plecs de proposició

Fins al dia 21 del corrent, a les dotze, s'admetran al Negociat d'Obres Públiques de la Secció Municipal de Foment plecs de proposició per a optar a la instal·lació de dos

llums de cinquanta bugies amb braç damunt pal dret al camí de Ponç tocant al carrer de Ponç i Serra (Sarrià), amb un pressupost de 349'59 pessetes i amb subjecció al plec de condicions que fins als esmentats dia i hora estaran de manifest al sudit Negociat.

Crida a un ciutadà

El Negociat Central d'aquest Ajuntament cita el senyor Lluís Deverge Delorbe, l'actual domicili del qual s'ignora, per tal que se serveixi presentar a l'esmentat Negociat en el termini de quinze dies de deu a una del matí.

Es fuma als tramvies

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut una carta del senyor Ferran Soldevila per la qual aquest senyor li prega que faci el que pugui per tal d'evitar que es fumi dins els tramvies i els omnibus. El doctor Aiguader s'ha adreçat a les Compagnies i els ha demanat que facin complir el reglament; ha ordenat també al senyor Riber, cap de la guàrdia urbana, que ordeni als seus agents que facin complir les Ordenances Municipals.

Visita

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut la visita del senyor Juli Díaz Sala, tinent fiscal de l'Audiència Territorial.

Els nous senyals lluminosos

El Departament de Tráfec comunica que no ha sofert cap variació la data de la inauguració dels nous senyals lluminosos sistema automàtic flexible, emprats per primera vegada a la nostra terra. Aquesta data és la de demà, dijous, dia 16, a les dotze del migdia. La inauguració serà duta a terme per l'alcalde de Barcelona, doctor Aiguader, i han estat invitats a aquest acte les autoritats i corporacions oficials.

La repressió de la venda ambulants

La brigada per a la repressió de la venda ambulants, adscrita al Servei Municipal d'Inspecció de Proveïments, decomissà durant el curs de la setmana passada 8.700 quilos de verdures. Complint indicacions del tinent d'alcalde senyor Escofet, president de la Comissió Municipal de Proveïments, els gèneres decomissats han estat lliurats als següents establiments benèfics: Asil del Parc, 3.600 quilos; Asil del Port, 3.400; Hospital de la Santa Creu, 1.300 quilos. Els atuellis decomissats als venedors infractors han estat dipositats al magatzem de la brigada.

La llengua catalana al Consolat d'Itàlia

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut del Consolat general d'Itàlia a Barcelona una molt atenta carta, escrita en llengua catalana, per la qual el senyor vice-consol acusa rebut de la invitació tramessa per a l'acte inaugural de l'exposició de l'Aeroport de Barcelona i Port de Zepellin anèx, i s'excusa de no haver-hi pogut assistir perquè el mateix dia i hora se celebrava l'enterrament d'una personalitat de la colònia italiana, manifestació a la qual no podia deixar d'ésser present, i comunica al senyor alcalde que amb molt de gust visitarà la sudita exposició per admirar el projecte de l'Aeroport que fa honor a Barcelona i a Catalunya.

Vida social

Els joiers

El Sindicat de Joiers i Platerers de Barcelona posa a coneixement de tots els seus associats que el dia 16 del corrent mes, a les deu de la nit, se celebrarà junta general extraordinària al local social, Banys Nous, 1, principal, per a tractar de la modificació del Reglament.

Conferència

Sobre "L'Associació Nacional d'Agents d'Assegurances i els problemes actuals dels seus associats", donarà una conferència dissabte vinent, dia 18, a dos quarts de sis de la tarda, a l'estatge social de l'Associació (Rambla dels Estudis, número 1, primer, primera) el seu representant a Madrid i vocal de la Junta consultiva d'assegurances, Albert de Juan Bellver.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

MARIE DUBAS A BARCELONA

Per gràcia de Marie Dubas, la cançó francesa — l'encís, l'espiritualitat, l'emoció, l'alegria, l'agredió de la cançó francesa — reapareix avui entre nosaltres. Enyoràvem ja els temps en què aplaudíem Nittai-Jo i André Turcy, Damià i Yvonne George; ens semblen més llunyans del que realment són. Sense reclamar, sense fer soroll, confiant-se només al seu talent extraordinari i a la seva simplicitat inesgotable, Marie Dubas ha vingut tot de sobte a fer-nos revivir. Les nostres millores hores de music-hall seran, ara, les que haurem passat veient i escoltant aquesta admirable fantàstica. Benvinguda sigui!

MARIE DUBAS

—De Brussel·les vaig saltar a Tolosa —m'ha dit—, i de Tolosa, a Perpinyà. Aleshores he sentit unes ganes irresistibles de conèixer Barcelona, de visitar l'Espanya. Ja sóc a Barcelona; no seguiré endavant. De moment, com "avant-gout", ja està bé, més que bé. Estic molt contenta. La vostra ciutat m'ha sorprès; és una ciutat molt viva.

Li parlo del recital que ha de donar aquest vespre.

—Cantaré —em respon— una trentena de cançons.

—Tristes? Còmiques?

—Tristes i còmiques, dramàtiques i líriques, desenfadades i serioses. El meu repertori és variadíssim. Pregàries i cançons de mariners, comptines populars i aires de jazz, esclats de joia i trossos de dolor, paròdis i poesies. Tot a gran ritme, ben mogut. El music-hall és això: ritme i moviment, fantasia i diversitat. El meu espectacle és, diria, cinematogràfic, però més viu, i, sobretot, més humà.

—No l'aurà el cinema?

—He rebut molts oferiments, i cap d'ells no ha anat acompanyat de l'escenari que espero. Començo a creure que serà difícil trobar-lo. A mi em caracteritza la passió i l'espontaneïtat, i aquestes són dues coses que no s'avenen gaire amb el treball cinematogràfic. Hi ha, de totes maneres, quelcom en el cinema que em plau de debò: és la seva vivacitat, la seva rapidesa. Però en el music-hall, i a més en el teatre, pot també arribar a assolir-se. Jo penso que hi he recitit, i aquest ha estat el meu èxit i és el meu orgull.

—L'amor al music-hall...

—Sí, en efecte. El music-hall m'encanta. Ell em revela als qui no creien en mi i a mi mateixa. Jo concorreia al Conservatori dramàtic i vaig debutar, després d'estudiar a fons Racine i Corneille, en un melodrama cent per cent: "Les deux orphelines". Durant bastant temps, avui en un teatre de tercer ordre, demà a l'Ambigu i demà passat a la Renaissance, vaig continuar representant uns papers falsos i esferreïdors. Un dia vaig intentar, en una reunió d'amics, cantar uns cuplets "grivois". Quin èxit! Aquells amics es divertiren, i jo també. En divertir-me, vaig adonar-me que la meua naturalesa d'artista era alegre, i que a mi em calia un art més subtil, més ardent, més trepidant, més expressiu i més intel·ligent que el melodrama. L'estrena de l'opèreta de Lohar "La dansa de les libélules" al Ba-Ta-Cla, el mes de març de 1921, em donà l'ocasió de canviar de gènere. La resta és ja sabuda: he cantat cançons i he representat "sketches" en tots els cabarets i music-halls de París.

Marie Dubas ha manifestat, en aquestes impressions, tot el que pot dir-se, a grans línies, en el seu elogi. Marie Dubas és passió, és intel·ligència, és subtilitat, és alegria, és expressió, és malícia, és trepidació, és vivacitat. És un foc d'artifici convertit en dona. Té tot l'encís, tot el bon humor i tota la poesia de París. "Bis de París" —ha escrit d'ella Pierre Lazareff— com altres són de la Comédie Française.

JOAN TOMAS

L'ENSENYAMENT

COL·LEGI DE MESTRES TITULARS PRIVATS DE CATALUNYA

Proguem als nostres consociats de la capital i de la província que no deixin d'assistir a la magna Assemblen que "Pro definitiva unió del Magisteri privat" se celebrarà diumenge vinent, dia 19, a les deu del matí, al Teatre Escola, Consell de Cont, 262, entre Aribau i Enric Granados.

POSEU AL VOSTRE BANY GOTES MARES SULFUROSES DE BARCELONA

LA MEDICAMENTACIÓ SULFUROSA A DOMICILI

UN INCIDENT A LA GENERALITAT

Els mossos d'esquadra defenen un pertorbat que creuen que anava a afemtar contra la vida del President

Ahir, en sortir el senyor Macià de la seva residència de la Casa dels Canonges per dirigir-se al saló d'audiències, va apropar-se-li un home que, cridant i avalant, va sorprendre els que eren a la galeria gòtica.

Els mossos d'esquadra que eren de servei en aquell lloc van detenir-lo, i es disposaven a baixar-lo a la planta baixa, quan el senyor Macià, abocant-se a la galeria, demanà que el fessin pujar.

Aquest subjecte, que digué anomenar-se Angel Miguel Reyes, preguntat pel President què era el que desitjava, manifestà que es trobava, des de feia temps, sense treball, i que volia casar-se i no tenia els papers.

El senyor Macià s'adonà promptament que es tractava d'un pertorbat; després de fer que li fos lliurada una quantitat i de significar que li atendria, l'acomiadà amablement.

Conduït en un taxi a la Comissaria de Beneficència, passà d'allí a l'Asil, on, en ingressar, tornà les vint-i-cinc pessetes que li havien estat lliurades.

Durant el camí féu curioses manifestacions. Afirma no ésser cert el que fos fill de "Josepito", ja que ell portava en les seves venes sang reial. Ja no es recorda més que li calien els papers per a casar-se.

Angel Miguel, que parlava un castellà correcte, va encalmar-se ràpidament.

Ahir va començar l'enderrocament del que fou edifici de "El Siglo"

Ahir va començar, amb gran activitat, l'enderrocament i neteja del solar de l'incendi edifici de "El Siglo", de la Rambla dels Estudis. Els materials i desferres han de quedar retirats i les obres enllestides en un termini de tres mesos, a comptar d'ahir mateix, passat el qual el contractista de les obres hauria de pagar una multa de mil pessetes per cada dia de retard.

Serà venut en les millors condicions possibles tot el material aprofitable, i el sobrer serà evacuat en camions, durant les nits, per a evitar molesties als veïns i no entorpir el tràfic.

Hom calcula que sortiran de les restes de l'edifici més de 15.000 metres cúbics de desferres i unes 1.600 tones de ferro.

Quant a la reconstrucció de l'edifici, sembla que es confirma el pla de conjunt que explicarem temps enera, el qual consistirà essencialment a ampliar-lo annexant alguns terrenys circumdants al bastit de nova planta, i obrir un pas directe entre el carrer Fortuny i la Rambla.

Govern Civil

La qüestió del Patronat de l'Habitació

El senyor Ametlla també digué que l'havia visitat l'alcalde de Barcelona, amb el qual havia mantingut una llarga conferència sobre la situació actual del Patronat de l'Habitació.

—Com ja sabeu, aquest assumpte apareix una mica complicat, i la conversa que he tingut amb l'alcalde m'ha servit a mi per a orientar-me, i tots dos hem convingut que cal cercar una solució a l'expressat assumpte.

Només es poden radiar discursos d'actes oficials

Ahir al migdia el senyor Ametlla digué als periodistes que el ministre de la Governació li havia comunicat que no podia autoritzar la radiació de la conferència que al vespre havia de donar a Barcelona: el senyor Bofill i Mates, per ésser críter del Govern no autoritzava la transmissió per ràdio de cap acte de caràcter polític, que no tingués al mateix temps caràcter oficial.

Això—afegí el senyor Ametlla—em servirà a mi per a fixar un criteri en aquestes qüestions, i este, per tant, disposat a no autoritzar la radiació de cap discurs de caràcter polític.

POSEU AL VOSTRE BANY GOTES MARES SULFUROSES DE BARCELONA

LA MEDICAMENTACIÓ SULFUROSA A DOMICILI

L'actualitat política

"Per la nova estructuració de la política catalana"

Conferència de J. Bofill i Mates a la Sala Mozart

PARLA EL SENYOR BOFILL

Ahir, a un quart de vuit, tingué lloc a la Sala Mozart l'anunciada conferència del senyor Bofill i Mates.

Hi assistí un nombre públic, que omplí totalment el local.

El senyor Bofill comença fent la història del canvi de règim. Recorda que la República va venir democràticament i que després els polítics del règim nou van prescindir de l'esperit de democràcia i del sentit de totalitat aplicant una llei electoral injusta. La República expia ara aquest error. Els homes que la dirigeixen han deixat d'ésser els representants del conjunt de la massa que els va votar. La Constitució, de frontispici liberal i contingut sectari i socialista, s'aplica d'una manera condicionada.

Entretant, l'estructura política del país està per fer dintre el republicanisme.

A Catalunya aquesta estructuració era prevista per a després de l'Estatut. Les darreres eleccions ho han aclarit: vida nova, política nova.

LA CONFERENCIA NACIONAL CATALANA

L'orador recorda la Conferència Nacional Catalana de l'any 1928, assembla que consumà l'escissió de la Lliga Regionalista, i fa el resum d'aquests deu anys de vida política.

La Conferència Nacional Catalana —diu— fou el desdoblament de la doctrina de "La Nacionalitat Catalana", de Prat de la Riba. Per una banda l'imperialisme ibèric; de l'altra el nacionalisme català. El primer es tradueix en un intervencionisme a ultrança, i el segon es reduïa a un esquerre isolament. Alguns pensaven poder conciliar les dues tendències. Van acudir als dirigents de la Lliga Regionalista i van opinar d'altra manera, declarant-los exclòs. En l'ordre pràctic el problema estava en un carreró sense sortida. Els parlamentaris de la Lliga havien arribat a encallar la màquina dels vells partits espanyols, però els vells partits varen encallar el funcionament del catalanisme. Era fàcil de fer-ho perquè Cambó havia dit que el catalanisme no governaria sense delegacions.

ACCIO CATALANA

Acció Catalana va començar com un aplec de patriotes. La Dictadura ens va acabar d'encetar cap a la política convertint-nos en un partit polític de sentit liberal i republicà.

Com deia en el seu llibre "L'altra comèdia", a part de les raons que abonaven el nostre republicanisme, el que com a catalans ens va empenyer per aquest camí fou creure que el republicanisme espanyol ens necessitava, i que una República no pot prescindir de Catalunya si vol subsistir amb decòrum. Per això el pacte de Sant Sebastià fou la confluència entre el republicanisme espanyol i el catalanisme. Ens van venir a trobar com a catalanistes.

EL PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

Recorda l'orador que Acció Catalana canvià el nom pel de Partit Catalanista Republicà. Una aspiració d'eficàcia —diu— en el moment en què s'acostava el canvi de règim i l'autonomia ens portà a la fusió d'Acció Catalana i Acció Republicana, estructurant un gran partit, el Partit Catalanista Republicà, que si no fou més ampli no va ésser per culpa nostra. Recorda l'actuació del Partit Catalanista Republicà en aquells moments, la seva articulació amb el republicanisme espanyol.

Continua el senyor Bofill historiant l'actuació del P. C. R. Constituint en assemblea —diu— vam estructurar el partit donant-li un ideari que, fins en la seva terminologia, ha estat plagiat per molts ací i Espanya enllà. Quan teníem un instrument polític a punt, va venir la derrota electoral. ¿Com reaccionà el partit? Des de París el senyor Nicolau va trametre un telegrama en el qual parlava de l'elecció de saber perdre i se solidaritzava amb el partit. Dintre la casa, entre els defraudats, va produir-se un moviment d'estupor. Molts ens varen abandonar. Què havíem de fer? Vàrem anar a visitar el senyor Macià, a felicitar-lo pel triomf del catalanisme i a oferir-nos al President de la Generalitat.

En el moment del triomf del catalanisme i de la República quedàvem eliminats, fet injust, fet material, que preparava la nostra vindicció moral, com més tardana més esclatava.

¿Què podíem fer després de la derrota? Calia mantenir el gest, l'escola i una doctrina liberal. Calia depurar-se, tornar a la tradició pura d'Acció Catalana.

El P. C. R., més que canviar rodonament de tàctica, va lliurar-se a la vacil·lació i discontinuïtat que va provocar la crisi del partit. Van anar venint episodis greus. Van parlar-ne en remís d'amics. Consell meu: en funció d'esquerra, vaig dir, no sóc idoni. Vaig oferir plegar, no fer nosa. Van declinar per raons d'amistat: l'Estatut no era aprovat. Em vaig reincorporar. Malgrat l'oferta meua en venir l'estiu consumen unilateralment la separació

DEMOCRACIA

Glòria del catalanisme, especialment de la Lliga, fou implantar la democràcia a les eleccions i al Parlament i propagar-la a Espanya. Dintre la República i gràcies a la República, la democràcia queda cosa ja assegurada.

Orientació catalana per a endegar el republicanisme espanyol: ha d'ésser un terme

de celebrar els beneficis enormes que ha dut la República i que només ella podia dur.

Avui, per governar dintre la República, no es pot ésser dret — tal com l'entenen certs extremitats blancs — ni semblar-hi, ni tenir-hi connexions o coincidències sospites. Descartar el problema de l'Estatut a Catalunya com una qüestió prèvia que enganyava la nostra actuació política a Espanya, plantejar inoportunament el revisionisme constitucional, seria buscar-se'n una altra, de qüestió prèvia. Les esquerres s'han d'exhaurir.

VIA LLIBRE

Per a les grans ocasions calen els partits grans. Aleshores, en temps d'En Rovira, era per a fer un partit catalanista i liberal i republicà, urgent, per a realitzar el canvi de règim i implantar l'autonomia. Ara, amb la Lliga Catalana, ens hi unim per formar un gran partit catalanista i liberal dintre la República, necessari per a col·laborar a la implantació de l'autonomia i per contribuir a l'estructuració de la política de Catalunya i de la República.

Aleshores, perquè érem liberals, ens acostàrem a les esquerres de centre catalanistes: ara, perquè encara som liberals, ens acostem a Lliga Catalana, temperada i catalanista.

ARA ES VEU TOT CLAR

Catalunya havia de jugar i va jugar durant la crisi i el canvi de règim dues polítiques de cara a l'Estat espanyol. Pel servei de Catalunya els homes de la Comissió d'Acció Política de la Lliga i nosaltres ens separàrem i lluitàrem, però amb un marge de confiança recíproca en la suprema finalitat catalanista de tots.

Si algú es pensava que tornàvem a la Lliga per una mena de romanticisme districte, se'ngués. Si ens separàrem per enemistat no ens retrobem per amistat. L'amistat i la política són coses diferents, inconciliables. Sempre que calgui aportarem a Lliga Catalana, dintre la deguda disciplina política, l'obediència de la nostra sinceritat com no la playérem en altre temps a la Lliga Regionalista i com no l'hem playada a Acció Catalana i al Partit Catalanista Republicà, ni en els temps en què n'èrem capdavanters i ens hi trobàvem més compenetrats.

VOCACIO DE GOVERN I VOCACIO D'IDEALS

En política solen haver-hi dues menes d'homes: els polítics en els quals la vocació de govern és el dret predominant, i aquells altres en els quals ho és la vocació d'ideals. Ésser polític realista és una professió necessària a la comunitat. Ésser polític idealista és més que una professió, és un estat. O potser és menys que una professió: els polítics professionals solen pecar per dilettants, i els polítics per massa idealistes. I amb una certa raó. Tanmateix hi ha hagut grans polítiques, grans governants i grans estadistes que, malgrat ésser extremadament idealistes, han arribat als primers llocs i hi han reeixit. I sempre, era natural, han donat la sensació d'assajadors, d'aficionats, d'intrusos, de literats de la política. Altrament aquesta timidesa irònica dels massa idealistes enfronta graciosament amb la saludable prepotència de tot poder o càrrec o missió d'origen democràtic. Senyors i senyors: Playme anunciavem el nostre determini — d'alguns amics i meu — de sol·licitar la nostra admissió en el partit de Lliga Catalana. Pensem ingressar directament en el partit, conjuntament o successivament, però no per fer-hi cleda a part, sinó alternant amb altres elements que ja hi són o que hi podran ingressar. A's que una hora o altra ens han demostrat la nostra confiança política els diem que ens serà un goig que ens acompanyi i que la nostra conducta trobi seguidors. Però no per força: els no convenients tenen el dret, potser el deure, de no moure's o d'esperar. En canvi els que ja estiguin convocats, els que, a més, tinguin confiança en els altres polítics amb els quals ens trobarem aviat i, sobretot, en nosaltres, no us he de dir altra cosa que cadascú segueixi l'imperatiu de la seva consciència.

PER CATALUNYA

L'article bàsic del nou partit de Lliga Catalana li assenyalava com a objectiu suprem dos punts: treballar, per tots els mitjans legals, perquè Catalunya arribi, per la plena consciència de la seva personalitat i per l'acció pacífica i ordenada del propi esforç, al major grau de progrés moral i material del poble català. Ha d'ésser per als meus companys i per a mi una garantia d'èxit i un motiu de joia en l'inici d'aquesta nova etapa política, retrobar en el canvi de Lliga Catalana, com la salutació mariana de les nostres masses, l'imperatiu ètic que ha inspirat constantment el nostre catalanisme. Fou l'any 1922, a la Conferència Nacional Catalana, que, com a redactor de la ponència primera sobre "Doctrina nacionalista", vaig proposar aquesta base segona, que fou aprovada per unanimitat: "Cada Nació, com a persona natural col·lectiva, té el deure del propi perfeccionament i la missió de contribuir, amb la seva aportació de cultura i civilització, al bé general dels pobles".

Em calia aquesta confessió. Si prossegueixo la meua ruta política — ja parlo personalment — procuraré que sigui a la manera de Lacordaire, com un "pelegrin de Déu i de la llibertat", del Déu de tots, més que no ho podria la mitja República: de la llibertat de Catalunya i de tots i cada un dels catalans.

UNIVERSITAT

CONGRES UNIVERSITARI ORGANITZAT PER LA FEDERACIO NACIONAL D'ESTUDIANTS DE CATALUNYA

En la darrera reunió de la Cambra Federal de la F. N. E. C., s'acordaren les següents bases per a la celebració d'un Congrés Universitari.

I. La F. N. E. C. acorda la celebració d'un Congrés integrat pels elements que s'assenyalen en la base IV apartat a), tindrà per objecte l'estudi dels problemes de l'ensenyament que afectin o puguin afectar a la Junta de govern de la F. N. E. C. i després de l'informe d'aquesta prendrà la determinació oportuna.

II. La F. N. E. C. s'encarrega de la preparació, convocatòria i organització d'aquest Congrés.

a) La convocatòria la realitzarà la Junta de Govern de la F. N. E. C., previ acord de la Cambra Federal.

b) Per a la seva preparació i organització es constituirà un Comitè Executiu d'acord amb el procediment següent:

1) En el termini de vint dies a partir de la data cada Associació transmetrà a la F. N. E. C. el nom de dos associats.

2) Rebuta la designació es formarà una llista, de la qual la Cambra Federal extraordinària nomenarà per elecció set membres.

3) Aquests set membres, juntament amb cinc elements no estudiants que designarà a proposta de la Junta de govern la Cambra Federal constituïran el Comitè executiu.

4) En el termini de cinc dies el president de la Junta de Govern convocarà els components del Comitè executiu, donarà possessió als seus membres i presidirà l'elecció de president i secretaris. Un cop elegits es procedirà a la constitució del Comitè executiu i començarà les seves funcions.

III. Ultra el que es consigna en l'apartat b) de la base segona, les funcions del Comitè executiu seran les següents:

1) Preparació general del Congrés en el que fa referència a propaganda, publicitat, centralització de les ponències, redacció de manifestos...

2) Redactar el Reglament del Congrés d'acord amb l'assenyalat en la base IV i en l'esperit que inspira la base I. Aquest Reglament serà provisional en el que es refereix al funcionament interior del Congrés fins que aquest en la seva primera sessió decideixi el que consideri oportú.

3) Redactar la convocatòria general del Congrés i el programa general dels seus actes.

4) Refundir en el termini que assenyalat el Reglament les ponències presentades, en forma de conclusions, unificat, ordenant i sistematitzant el conjunt per tal d'oferir al Congrés una base per a la discussió i adopció de les conclusions definitives.

5) Fixar la data de la inauguració de les tasques del Congrés.

6) Designar la taula presidencial provisional del Congrés.

7) Donar compte de la seva gestió total al Congrés en la seva primera sessió.

IV. El Reglament s'atindrà a les bases següents:

a) Els estudiants delegats de les Associacions Professionals que integren la Federació, i que aquelles designin amb un màxim de quinze per associació.

b) Les Associacions tindran en compte per a aquesta designació els diversos matisos d'opinió existents en el seu si.

2) Tots aquells que hagin tramès ponències al Comitè Executiu per a la seva discussió en el Congrés. Tanmateix el Comitè executiu podrà rebutjar aquelles ponències — i negar, per tant, aquell dret — en el cas de creure-les inoportunes o estranyes a les finalitats del Congrés. Aquest, en darrer cas, decidirà sobre les ponències desestimades.

3) Els professors de cada Facultat, Institut o Escola que amb un màxim de quatre proposin les Associacions respectives, i accepti el Comitè executiu. Per a aquestes designacions les Associacions tindran en compte la condició establerta en el segon apartat del número i d'aquesta base.

4) Aquells elements que per creure convenient la seva col·laboració a les tasques del Congrés acordi el Comitè executiu que hagin d'ésser considerats membres d'aquest, amb un màxim de quinze entre tots.

5) El conseller d'Instrucció pública de la Generalitat de Catalunya, el president del Consell de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el rector de la Universitat de Barcelona.

6) Tots els membres del Congrés tindran veu i vot en les seves deliberacions.

c) Per la formació de les conclusions definitives s'establirà un procediment de discussió progressiva, en comissions, seccions..., que preparin en forma única o de manera alternativa i ordenada, les conclusions que el plenari del Congrés hagi de discutir o de votar.

d) El Reglament establirà també les altres condicions a què s'hauran d'atendre els congressistes en les deliberacions, votacions, presentació d'emeses..., i les atribucions del propi Comitè executiu o de la taula presidencial del Congrés, per a presentar, en casos de discòrdia, les proporcions conduents a la seva solució.

V. El Congrés tindrà per nom: "Congrés d'Estudiants i Universitaris de Catalunya (III Congrés Universitari Català)".

Si el Comitè executiu creu més adequada una altra denominació, la proposarà a la Junta de govern de la F. N. E. C. i després de l'informe d'aquesta prendrà la determinació oportuna.

VI. Les decisions del Comitè executiu seran definitives en el que fa referència a l'execució de les funcions que aquestes bases li assenyalen. La Junta de govern de la F. N. E. C. podrà fer els advertiments que cregui oportuns i el Comitè executiu els tindrà en compte.

Per a realitzar altres tasques del Comitè executiu requerirà l'aprovació prèvia de la Junta de govern de la F. N. E. C.

VII. El Comitè executiu respondrà davant del Congrés de la seva actuació total.

Base transitòria. Per tal d'executar les mesures necessàries al nomenament del Comitè executiu i les altres que calguin fins que aquest estigui constituït, es "mena un Comitè executiu provisional format pels comissaris de Cultura Relacions exteriors i Secretaria general.

ELECCIONS PER A DELEGATS AL CLAUSTRAL A LA FACULTAT DE DRET

Divendres tindran lloc les eleccions per a delegats al Claustre i a la Junta de Govern de la Universitat a la Facultat de Dret. Es presenten dues candidatures, una titulada "Pro igualtat escolar" i l'altra, la de l'A. A. F. D., dita també "oficial".

La primera està composta: Primer curs, Martínez Macià; segon, Alfonso; tercer, Capdevila; quart, Viola; i cinquè, Ribet. Delegat a la Junta de Govern, Viñuales.

La segona, presenta: Primer curs, Segarra; segon, Perenya; tercer, Capdevila; quart, Gelibert; i cinquè, Ribet. Delegat a la Junta de Govern, Ribet.

CONFERENCIA DEL CATEDRATIC JOAQUIM CARRERES ARTAU

Continuant el cicle de conferències sobre Cultura Catalana que es vénen donant a la Universitat, demà, dijous, dissabte, el senyor Joaquim Carreres Artau sobre el tema "Ramon Marí i la Filosofia del segle XIII". Aquesta conferència es donarà al Saló Rectoral a dos quarts de vuit del vespre i serà retransmesa per Ràdio Barcelona. Com les anteriors, ha estat organitzada per l'Associació Professional d'Estudiants de Filosofia i Lletres sota el patronatge de la Facultat.

COMISSIO PRO CATALANITZACIO DE LA UNIVERSITAT

La dita Comissió ha tramès la següent comunicació al rector de la Universitat, president de la Junta de Govern, notificant-li al president del Consell de Cultura de la Generalitat. Diu així:

"Les llengües catalana i castellana a la Universitat i en la immediata organització del règim d'autonomia. Un punt difícil de resoldre que es presenta així que hom s'acaba amb el problema lingüístic actual, és el referent a la manera com cal distribuir l'ús del català i del castellà a la Universitat de Barcelona.

Per tal, doncs, de resoldre aquest problema, que no és pas el de la llengua de la Universitat — la llengua de la Universitat de Catalunya és la catalana —, exposem el criteri més viable d'acord amb l'esperit de l'Estatut de Catalunya, llei vigent de la República espanyola, i amb les necessitats apremiantes de la Universitat de Barcelona.

La igualtat de drets de les dues cultures i la seva convivència, que assenyalat l'article 7 de l'Estatut, fa difícil una interpretació encertada. Trobarem, per exemple, inacceptable adoptar com a fórmula la dualitat de classes, la qual contradiria l'esperit d'aquest article, car de fet fóra crear dues Universitats i de cap manera podria la convivència de les dues cultures i, encara, els inconvenients científics, econòmics, de competència, etcètera, derivats d'aquesta dualitat.

Sentats aquests antecedents, demanem:

a) Que els professors de parls catalana emprin aquesta llengua en les seves explicacions. Els de parla castellana, el castellà.

b) Que allò dit en l'apartat anterior no afecti als cursos voluntaris o de complement d'una determinada matèria d'explicació de la qual és lògic que pugui ésser no solament en català o castellà, sinó en qualsevol idioma.

c) Els estudiants podran parlar en tots els casos en la seva llengua.

d) Que hi hagi edició catalana i castellana de tots els documents oficials estesos a la Universitat, així com de tots els papers que al centre emeten a diürn. Les dues edicions seran esteses en fulla a part.

e) Per tal d'evitar la impressió d'inutilitat que produeix veure reïna bilingües, la retolació s'ha fet en català.

El desordre als nostres camps

(Ve de la 1.ª pàgina.)

ves en ple gener treient els dits recoberts per unes mitenes, però així i tot enterrats per vermells penellons.

Als pobles — parlem generalitzant — hi trobareu a manca dos tipus d'homes: grans propietaris i pobres de solennitat. Són també raríssims els mossos i encara més els mossos fills de la contrada. Tothom treballa, tothom menja, i bona part avança, un any per l'altre, tota una collita sencera. Es freqüent que a moltes cases guardin a les golfes els fruits d'una collita durant un o dos anys esperant que els preus de l'important mercat de Reus — en avellanies, i en certs anys del segle passat també en alcohol; és de tanta categoria com els de París i Londres — siguin més alts.

Quedem, doncs, que la propietat està perfectament distribuïda. Tothom posseeix, si no una caseta nova de trinxia i un hort amb regadiu, almenys una caseta d'un pis al poble, encara que en la construcció, en lloc de ciment armat, s'hagi emprat fang; i un maset als afores ben equipat de garrofers, marges o murs de contenció, oliveres i vinya. — És que no hi ha classes? — potser exclamarem. I jo us respondré amb un exemple. Hi ha l'home que té un carro gros i ferm, junyit a una mula de tres cents duros, i l'altre que mena un carro petit i grinyolenc, estirat per una somera de seixanta a cent duros. Heus ací on radica la diferència; endebades cercar-la en el vestit: s'haurien exactament igual; temps perdut voler-la endevinar en el menjar: ambdós mengen bo i alimentats, si bé amb certa frugalitat. Per aquesta última raó no trobem pels pobles aquelles criatures depauperades que engeixen la més clara visió panoràmica. Exceptuant el parell de brivalls idiotitzats i beneïts que no falten mai a cap poble, tots els altres són exemplars valuosos de la fisiologia humana més ben entesa.

Vet aquí, però, que la vida d'aquests pobles, sempre tranquil·la i harmònica, quasi patriarcal, i cada dia més agradable i més rica, sobtadament s'ha estroncada i s'ha descompost. Unes cabòries i uns neguits que els bons pagesos no acaben de veure clar han fet que aquells dos amics i veïns d'abans — el que té una mula, uns cups i un moli (tot plegat quinze cents duros — en moneda no es compta mai per unes — arcaisme — ni per milers — modernisme), i l'altre que té la somera i va a torra-jornals pel cup i pel moli — es quaiten uns als altres amb tot fodi d'un brahman i un pària i d'un pària a un brahman. Si es troben pel carrer, ni es saluden, idènticament com si l'un fos un servent de la gleba o un remensa — així mateix, emprant iguals mots li han dit de d'una tribuna pública — com si l'altre fos un autèntic baró feudal propietari de vides i de béns i posseïent un castell encantat amb pont aixecadís i tot — també ha dit això qualsevol senyor darrera una taula al costat d'un "bolado" i tot plegat dalt d'un escenari de teatre de poble, d'aquells que els dies d'entre setmana serveixen de magatzem de fustes o una cosa per l'estil.

A cada poble hi ha les dues societats-calés enemics irreconciliables. A la que, per entendre's, anomenem dels "senyors", els concurrents, per tota consumació, prenen mig calé amb dos terrossos de sucre. A la que — sempre per entendre's — anomenem dels proletaris (filial quasi sempre de la Unió de Rabassaires de Catalunya), prenen dos terrossos i un mig calé que no es diferencia del de l'altra societat ni per la procedència del garrofi que substitueix dignament el cafè brasiler.

Abans de singularitzar més, examinarem amb una mica més d'atenció un poble tipus de la Conca seguint aquest procediment. L'exposició es fa més curta i al mateix temps molt més clara; abans de concretar-nos, diem, farem una o dues consideracions bàsiques i de caràcter general. En tota aquesta comarca no hi ha prou rabassers; en cap època històrica s'ha presentat mai com a terra de rabassa; tot són parcers — arrendament pagant a parts de fruit — i mitgers — a mitges de la collita. Quasi no hi ha contractes escrits o notariais; la major part són verbals i la quasi totalitat anuals. A darrers de desembre un dia a l'altre: — Em vols menar el mas? — Una pelada afirmació segella un contracte la base del qual és la bona fe; fóra difícil cercar una base més sòlida i eficaç. Aquest darrer motiu explica perquè en la immensa totalitat de pobles no es presenten les ultrafamoses demandes de revisió. També és interessant conèixer que la bugada tramessa pel Penedès no arriba a la Conca fins l'any 32. Així, doncs, la collita de l'any 31, durant la qual el Penedès ja s'arborà, a la Conca no passà ni s'hi conegué res absolutament. Encara no hi havien arribat els incendiaris que recorrien els pobles dalt d'autos o de motos — ells tenen a orgull el nom — que havien de fer trobar i ploure mitjançant un discurs curt, breu, persuasiu i estereotipat.

CARLES SENTIS

(Continuad.)

Llegiu LA PUBLICITAT

Els tribunals

ELS JUDICIS D'AHIR

A la Sala primera es veié la causa contra Maria de la Pau Guerrano, coneguda per "Reina del Barri Ximbó", la qual, en una taverna del dit barri sotragué a un parroquià un joell valorat en 200 pessetes.

El fiscal demanà per a la processada dos mesos i un dia d'arrest.

A la Sala tercera es veié una causa per lesions contra Josep Bartolomé Grinyó, agricultor del Prat de Llobregat, el qual causà lesions a una dona que collia verdures en un camp que ell conreava.

El fiscal sol·licità un any, vint mesos i vint-i-un dies de presó.

A la Sala quarta ocuparen el banquet els venedors ambulants Concepció Giménez i el seu fill Antoni Véllez, acusats d'haver agredit un guàrdia urbà.

El fiscal demanà per a la mare cinc mesos d'arrest, i per al fill 125 pessetes de multa.

Seguidament es veié una altra causa a la mateixa Sala, per resistència al mateix guàrdia, contra els venedors ambulants Francesca Rasnó i la seva filla Basília Martínez.

El fiscal demanà per a cada una dos mesos i un dia d'arrest.

PELS JUTJATS

Han pres possessió de llurs càrrecs els nous magistrats d'aquesta Audiència senyors Serra i Martínez, destinats a les Sales civils.

Han pres possessió també els nous fiscals senyors Flores, Associació i Insauti, destinats els dos primers a la Sala tercera i el darrer a la quarta.

Període denunciat

Novament ha estat denunciada "Solidaridad Obrera", per la publicació d'un article injuriós per a les autoritats.

Processaments

El jutjat número 13 ha dictat ordre de processament contra Dolores Itube Roizén, Alfons Vicens Núñez, Miquel Tomé Manero i Manuel Medina González, autors d'articles publicats a "Tierra y Libertad", que foren denunciats pel fiscal.

Detenció d'un reclamant

Reclamat per la Secció tercera de l'Audiència ingressà ahir a la tarda als calabossos del Palau de Justícia Josep Anglés de Yebra, sense d'un suposat delictes d'estafa.

Detenció per estafa

Acusat d'un delictes d'estafa, comès a Pilar Valls, fou detingut Celestí Zaragoza, el qual ingressà als calabossos del Palau de Justícia.

Detenció d'un estafador

Ahir a la nit, al Jutjat de guàrdia es va rebre una denúncia subscrita per Bartolomé Badenes, per haver estat víctima d'una estafa de sis mil pessetes que disposà el Banc on es feien els divisis per a poder obtenir un càrrec a l'Ajuntament.

El denunciat no ha rebut la comunicació i es neguen a tornar-li el divísil efectuat.

Mort d'un jove

En una col·lisió particular ha mort l'home Joan Antón Matet, a conseqüència de les fortes pujades al dia 11 d'una muntanya en un accident del treball, al carrer Amparo.

Mort d'un nen atropellat

L'administrador de l'Hospital Clínic participà al Jutjat de guàrdia la mort on aquell nen fou atropellat pel carrer de les Aves, quan procedia del dispensari del Teulat, hi ingressà el dia abans.

L'agitació extremista

EL JUTJAT ESPECIAL PELS FETS EXTREMISTES

Davant el jutge especial pels suïgers ahir tarda prestant declaració diversos testimonis que serveixen per a unir la labor que efectua el Jutjat.

Entre els que declararen figuren els propietaris dels mobles i màquina de cosir trobades al carrer Pallars, 498, on es descobrí el dipòsit de bombes i que segons els testimonis els dits objectes són de la seva propietat ja que els tenien llogats i en venda a termini.

Els contractes u les seves còpies, que mostraren al jutge estan a nom d'una dona anomenada Herrero la qual no ha estat trobada per la policia.

Els esmentats testimonis han reclamat del jutge la devolució d'aquests objectes ja que no han estat pagats els terminis stipulats.

També declarà un testimoni que tenia a casa seva rellogat al mort Joaquim Blanco (a) Picon, que com es recordarà fou trobat mort a l'escala del Sindicat d'Hotelers de la Rambla del Centre, núm. 30.

El dit testimoni no ha aportat cap dada d'interès i s'ha limitat a dir que el mort estava a casa seva des de feia diversos mesos amb el seu veritable nom i que s'assabentà de la seva mort quan va llegir la relació dels diaris.

El Jutjat ofecí ahir a Manresa perquè es rebessin diverses declaracions en vista que els detinguts a aquella presó no han estat encara traslladats a Barcelona.

ESCORCOLL SEGUIT DE DETENCIONS

En virtut del descobriment dels tubs i bombes de líquids i àcids descoberts a la casa del carrer Portu-galete, on es verificà un desnonament, la policia verificà un escorcoll en un pis de la casa 288 del carrer de Cortis i es procedí a la detenció de Joaquim Zabater, espòs de la dona a nom de la qual se suposa que pertanyien els àcids trobats.

Ambdós detinguts estan a la Jefatura de policia.

SERVEI DE LA POLICIA QUE EVITA UN ATACAMENT

Ahir a la tarda la policia muntà un servei especial compost de nombrosos agents i guàrdies per a evitar que es cometés un atacament a una cotxera del servei públic establerta a Sant Martí.

Sembla ésser que la policia tenia notícies que els atacadors es reunien en una taverna de Sant Martí, i a l'efecte es personaren allí per tal de detenir els presumptes atacadors que anaven, segons confidències, a repartir-se les armes.

La diligència no donà resultat, ja que no comparagué ningú dels que hom deia que hi anirien.

ALLIBERAMENTS

S'ha decretat la llibertat pel jutjat número catorze del detingut per inèrcia il·lícita d'armes, A. Mas Vidal.

També el jutjat núm. 16 ha decretat la llibertat de Josep Martínez Ripoll, acusat d'haver profert amenaces al gerent de la casa Rex per l'acomodament d'uns obrers.

Ambdós alliberats pertanyen a la C. M. T.

COACCIONS EN UN TALLER D'EBENISTERIA

Ahir, prop de les onze del matí, dos individus es presentaren al taller d'ebenisteria del carrer de Balén, núm. 122, propietat de Bernard Sabat Vanel, els quals, armats amb pistoles, coaccionaren els obrers que treballaven per tal que deixessin la feina.

Una nena, filla del propietari del taller, que presenciava l'escena, començà a cridar al mateix temps que els treballadors es resistien a obediència dels ordres dels coaccionadors. Es prengué un aldarull i els coaccionadors aconseguiren per ratjar-se.

En marxar els individus desconeguts sortiren els obrers del taller per tal de perseguir-los. Aquells es dirigiren cap a l'avinguda de la República, on els obrers que els perseguïen es creuaren amb el guàrdia civil del 21 terç Antón Clavel Gen-

zà, al qual demanaren ajut. El guàrdia civil disparà diverses vegades la seva pistola per espantar-los que fugien.

Els trets causaren l'alarma entre la gent que a aquell moment estava al jardí que existeix a la part alta de l'avinguda de la República, on es desenvolupava la persecució.

Els dos individus, en arribar al carrer de Berges es creuaren amb un taxi núm. 33.611 de la matrícula de Barcelona i, fent-lo parar, pujaren en ell i burlaren així els perseguidors.

Una Exposició reeixida

Així pot qualificar-se la que actualment té oberta a les Galeries Laietanes l'artista En Francesc Pauases, la qual, amb tot i no ésser molt nombroses les obres exposades, per la seva bona factura han estat gairebé totes elles adquirides.

Què demostra ben palesament el bon gust i la intel·ligència dels amateurs i admiradors de les belles arts pictòriques i decoratives de Barcelona.

Felicitem, doncs, el distingit pintor i bon amic nostre senyor Pauases, esperant que l'èxit assolit l'encoratgi i estimuli perquè les successives exposicions siguin més freqüents i nombroses que l'actual.

Les Corts Constituents

Ha continuat el debat sobre el projecte de llei de Congregacions religioses, consumint un torn en contra el senyor Garcia Bravo i un altre en pro el senyor Valera

Precis i preguntes

Madrid, 14. — Comença la sessió a les quatre i deu minuts de la tarda, sota la presidència del Sr. Besteiro.

Al banc blau, els ministres de Marina, Hisenda i Obres Públiques.

Queda ajornada la votació de l'acta a petició dels radicals.

El Sr. MARTINEZ GIL es dirigeix al ministre d'Agricultura per demanar que els arrendataris de finques rústiques siguin col·locats als efectes del desnonament, en les mateixes condicions que els arrendataris de finques urbanes.

Demana també que vingui a la Cambra el projecte de llei d'arrendaments per a introduir algunes reformes que considera indispensables.

El Sr. SANTALO s'adreça al Sr. Martínez Gil.

S'hi adhiereixen també altres diputats.

El senyor OREJA s'adreça al ministre d'Obres Públiques sobre unes excedències decretades per aquest, d'enginyers de camins, en les quals s'estableixen desigualtats en els sous de les dites excedències.

El ministre d'OBRES PÚBLIQUES diu que això està fet atenent-se a l'actual llei de presupostos, que és tan llei com la llei de bases de funcionaris de 1918.

Alegeix que no pot assenyalat retribucions per excedències superiors als dos terços, però sí pot assenyalat-les inferiors, i això és el que ha fet en dues o tres ocasions, i si el senyor Oreja vol preguntar-li en cada cas concret per què ho ha fet, està disposat a explicar-li.

El senyor OREJA diu que el ministre no ha convençut a ningú, i es nega a respondre a la invitació del ministre de demanar explicacions nominals, puix que es tracta d'un problema de fons en el qual es troba la tendència ministerial de voler atenuar el cos, i el cos d'enginyers de camins que són l'actiu de conjunt.

El ministre d'OBRES PÚBLIQUES contesta que no pot invocar la llei de 1918 perquè el cos d'enginyers de camins s'ha regit, des de la cinquena any, amb un reglament especial, segons el qual els enginyers excedents contravenen llurs sous senyors.

Alegeix que no té inconvenient d'acceptar ara mateix una interpellació sobre la funció del cos d'enginyers de camins, i quant a la dissolució del Consell d'Obres públiques diu que ell ho havia anunciat ja diverses vegades a la Cambra, sense que llavors hom li fes cap objecte sobre l'acta.

Explica que el seu pensament és constituir Consells parcials, que assessorin les respectives direccions, puix que l'antic sistema feia que el Consell d'Obres públiques tingués més atribucions que el propi ministre.

Diu també que al costat dels enginyers que figuren al cap de l'escala i han de prendre part d'aquests consells parcials enginyers joves, puix que no crea que la velleja sigui per ella mateixa garantia de saviesa.

Acaba dient que estima tant respectable com es vulgui el cos d'enginyers de camins, però subordinat al ministre d'Obres públiques.

El senyor OREJA rectifica breument i diu que plantejarà la interpellació després de consultar els seus companys enginyers de camins que hi ha a la Cambra.

El senyor ROYO VILLANOVA es dirigeix al ministre d'Agricultura per preguntar-li si és cert que s'ha esgotat el credit agrícola.

Protesta de l'acord de l'Institut de Reforma Agrària sobre el cas de les expropiacions de les finques de la marxa de Pozo Rubio en virtut de la llei d'expropiació territorial dels grans d'Espanya.

Diu que aquesta senyora, vídua del senyor Raimon Fernández Villaverde, és digna d'ésser exceptuada de la llei dels emigrants servits prestats a la nació per tan insigne patri.

Alegeix que les finques no procedeixen del seu marit, sinó del seu pare.

El senyor ALBERGA es dirigeix als ministres de Justícia i Governació sobre irregularitats en l'administració municipal d'un poble de la província que representa i que han donat lloc a successos pels quals han estat processats nombrosos elements de ferents republicans que protestaven de les dites irregularitats.

Es dirigeix després al ministre de la Guerra per denunciar-li uns mals tractes que diu ha estat objecte un soldat en una caserna de Madrid.

El senyor GUERRA DEL RIO es dirigeix als ministres d'Estat i Agricultura sobre la necessitat de regular l'entrada del tomàtec espanyol a Alemanya, que solament per a Canàries representa 37 milions de pesetes anuals.

Protesta també de l'escassa organització de la instrucció pública a Canàries, que atribueix a què els mestres de la Península no volen anar tan lluny, mentre que els naturals de Canàries no poden fer el viatge per assistir als concursos i oposicions.

A més, hi ha moltes escoles tancades per falta de condicions.

Anuncia que els radicals plantejaran oportunament la qüestió que el senyor Bello suscita a la premsa, i que després no ha continuat al Parlament.

Preguntes al ministre d'Hisenda quan es va a resoldre la unificació de gratificacions per residència per equiparar els funcionaris de Canàries i els d'altres províncies.

El ministre d'Instrucció Pública i d'Hisenda contesten breument prometent ocupar-se dels dits precís.

El Sr. MARTINEZ DE MARINA contesta el prec formulat el divendres anterior pel senyor Rodríguez Piñero sobre la fabrica de torpedes de Cadix, i diu que les dades que aporta el dit senyor són completament equivocades.

S'aprova l'acta y s'entra a l'ordre del dia.

La discussió del projecte de llei de Congregacions religioses

Segueix la discussió del projecte de llei sobre Congregacions religioses.

Entra a la Cambra el ministre de Justícia.

El senyor GARCIA BRAVO consumeix un torn en contra de la totalitat.

Creu que el dictamen solament pot impugnar-se des d'un punt de vista constitucional.

(El senyor Barnés ocupa la presidència.)

Crec, diu l'orador, que no hauria de tractar-se aquesta qüestió a les Corts sense abans haver discutit i aprovat el projecte de llei del tribunal de Garanties Constitucionals que és de molta major urgència.

Acaba dient que el dictamen adoleix de moltes vaguetats i censura la prohibició que en ell s'estableix per als religiosos de dedicar-se a les explotacions agrícoles.

El senyor GOMARIS, per la Comissió, defensa el dictamen.

Rebutja que existís confiscació de béns a les comunitats religioses, sinó que la Constitució estima que els seus béns són nacionals, no perquè l'Estat pugui disposar d'ells, sinó perquè siguin aplicats als fins nacionals i en casos purament fonamentats i mantenint tals béns en usufructe de les ordres religioses.

Un torn en pro del senyor Valera

En senyor VALERA consumeix un torn en pro.

Censura que es critiqui el projecte des d'un punt de vista extra constitucional, puix que s'oblida aleshores que la sobirania nacional es dona en ús d'un indiscutible dret la Constitució que li sembla convenient i s'oblida que en el règim anterior l'existència de les ordres religioses no solament estava regulada pel concordat de 1801, sinó també per altres acords posteriors, i la Constitució solament ha hagut d'eliminar de la vida pública un problema que l'ha preocupat massa durant les èpoques anteriors.

(El senyor Besteiro torna a ocupar la presidència. Entra a la Cambra el ministre del Treball.)

Parla de les diverses maneres d'establir les relacions entre l'Església i l'Estat, unit-se o sobreposant-se.

En el primer cas o l'Estat domina l'Església, o l'Església domina l'Estat, i a Espanya l'Estat sempre tingué facultats de limitar l'activitat dels prelats de l'Església quan constituïa un perill per als seus fins.

Esmenta nombrosos casos històrics en aquest sentit ocorreguts en temps de la monarquia medieval, de la monarquia absoluta i de la monarquia constitucional.

Al segle XIX, durant el regnat d'Isabel II, moderats i progressistes estaven conformes en què calia suprimir les ordres religioses, sense més diferència que la de si calia suprimir-les de seguida, radicalment, o d'una manera progressiva.

Considera que és contrària a l'esperit evangèlic l'adquisició per l'Església o per les comunitats religioses de béns terrenals.

Quant a herències i llegats, diu que l'esperit de les grans figures de l'Església, tals com Sant Agustí, aconsella tan terminantment que no fossin acceptades per l'Església, que no hi ha el més petit dubte.

Alegeix que a Espanya s'intenta sempre en totes les èpoques posar fre a aquest costum de deixar a l'Església els béns després de la mort, cosa que establia un acumulament de riqueses monstruoses, i el mateix es feu als altres països, des del propi Carlo Magne.

L'Església, en canvi, es defensa contra aquestes mesures i arriba a dir que a pretendre i aconseguir en moltes ocasions l'exempció de tributs per als seus béns, amenaçant amb penes d'excomunió els funcionaris que els aplicessin.

Alegeix que gran part de la propietat de l'Església està constituïda pels anomenats "precaris", que eren unes comaneries que consistien en apropiar-se dels béns dels hereges, cosa que es vingué fent des de l'imperi romà, i que assolí no tan sols al mateix herege, sinó en ocasions al fill i al net.

A més, crec que hi ha termes raons per no considerar amb el mateix criteri la propietat individual i la propietat de l'Església, perquè la propietat, com a concepte jurídic, és

un fi en ella mateixa, i per a l'Església no és un fi, sinó més aviat un mitjà per al compliment d'altres fins.

Alegeix que les ordres monàstiques practiquen el contrari del que defensen en llurs doctrines.

Diu que les Ordres religioses són un perill i una càrrega, si viuen en l'ociositat, i si viuen en el treball, dificulten l'existència dels que treballen, que, per no haver renunciat al món, tenen les obligacions al món que aquells no tenen.

Per tant, creu que l'Estat té facultats per a limitar el nombre de les Ordres religioses i dels individus que les componen.

Acaba dient que el criteri constitucional és que les Ordres religioses no exerceixin l'ensenyança, i no pot parlar-se de persecució religiosa, puix que el que es prohibeix és que es dediqui a la indústria de l'ensenyança, i ningú no els impideix que tinguin l'ensenyança de la fe que professen.

Per tant, les esglésies, que predominen en aquesta Cambra, no han fet una legislació unilateral, sinó la legislació que convé a la pau d'Espanya.

Així han de comprendre-ho, i ho comprendran segurament, les dretes quan més tard s'adonin que no hi ha hagut cap persecució religiosa, ni limitació de drets, ni agressió a ningú.

El nou règim de llibertat que s'intaurarà farà que els homes que no tinguin conviccions religioses deixin d'odiar els que les tenen, i aquests se sentiran lliures en llur fe i en llur consciència.

D'aquesta manera els espanyols quedaran units, antiereticals i clericals, per mútua comprensió, en una era de pau.

Es suspena la discussió, i s'ajorna la sessió a les nou menys vint minuts de la nit.

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

El ministre d'Agricultura parla de les declaracions atribuïdes al Sr. Valiente

Madrid, 11. — A les onze del matí s'ha reunit el Consell de ministres al Palau.

El Consell ha acabat a les tres de la tarda.

Els periodistes han preguntat al ministre d'Agricultura quin concepte li mereixien les declaracions que ha publicat aquest matí "El Imparcial" atribuïnt-les al sots-secretari del ministeri d'Agricultura, senyor Valiente, i li han dit també que el dit senyor havia desmentit rotundament, qualificant-les d'apòcrifes, i havia expressat el seu propòsit d'enviar una nota al periòdic rectificadora.

El senyor Domingo s'ha limitat a contestar: — Què voleu que us digui sobre un periòdic tan poc seriós que fa aquestes coses? Amb dir-vos que ho ha fet, n'hi ha prou.

La nota oficiosa diu: Guerra.—Decret aplicant la llei de 12 de setembre al Cos d'Intervenció militar.

Decret aprovant el reglament cartogràfic.

Agricultura.—El ministre ha informat el Consell de l'estat del conflicte hulla d'Astúries.

S'han aprovat diversos expedients d'aplicació del decret d'intensificació del cultiu a les províncies de Badajoz i de Sevilla.

Instrucció Pública.—El ministre ha informat el Consell de les necessitats del Patronat de la Biblioteca Nacional, tant per poder donar satisfacció a les peticions dels lectors que designen que es prorrogui les hores de lectura, com per imprimir l'índex general i bibliogràfic.

El Consell, escoltant les raons del ministre, ha acordat autoritzar-lo per inicar el corresponent expedient, a fi d'obtenir el crèdit necessari.

Així mateix el ministre ha donat compte de diversos expedients administratius i decrets de nomenament de personal.

Marina.—Decret fent extensiu al personal del cos de maquinistes de l'Armada els beneficis de la segona disposició transitòria del decret de 10 de juliol de 1931.

Ampliació del Consell

Madrid, 14. — En el Consell d'aquest matí, segons hem pogut informar per diversos ministres, es van canviar impressions sobre el discurs que aquesta nit pronunciarà el President del Consell en el banquet homenatge a ell dedicat.

El ministre d'Estat va ampliar la referència que havia donat en el Consell anterior sobre la situació política internacional.

El ministre d'Obres Públiques donà compte del seu viatge a Sevilla i de les obres que s'han de dur a terme per a la instal·lació de la torre d'amarratge de dirigibles i de la fabrica de gas hidrogen.

També el ministre d'Agricultura va informar ampliant sobre les deliberacions que ha tingut amb els miners d'Astúries per a resoldre el conflicte hulla, però no es va adoptar cap acord perquè aquesta tarda tornà a reunir-se amb els dits miners el senyor Domingo.

L'activitat parlamentària

El Sr. Royo Villanova es proposa interpellar el Cap del Govern

Madrid, 14. — El senyor Royo Villanova es proposa interpellar el cap del Govern sobre les relacions amb els diputats periodistes.

Entén el senyor Royo Villanova que mentre fou desautoritzat el senyor Bello, director de "Luz", per la campanya contra el ministre d'Instrucció Pública, "El Socialista" ha publicat articles tractant de Casas Viejas, que eren un formidable atac contra el ministre de la Governació, i desitja preguntar si existeix criteri distint per als ministres, segons siguin o no socialistes.

Els propòsits del senyor Salazar Alonso

Madrid, 14. — El senyor Salazar Alonso té el propòsit de requerir novament el ministre de Justícia perquè accepti l'anunciada interpellació sobre jubilacions de jutges i magistrats.

El senyor Salazar Alonso es proposa sotmetre a la consideració de la Cambra diversos casos que ell considera injustos.

El senyor Pérez Madrigal, de totes maneres, és disciplinat

Madrid, 14. — El diputat Sr. Pérez Madrigal ha manifestat aquesta tarda al Congrés, que les seves declaracions en un diari de la nit publicades el dissabte responen a la política general que seguirà amb altres diputats de la seva minoria a partir del discurs del Sr. Prieto.

Creu que els republicans no han pres la posició deguda en la política general i per això ratifica tot el que ha dit.

Comprenc, digué, el difícil que era fer aquestes declaracions, pertanyent a la majoria, però ho he fet amb una trajectòria perfectament ortodoxa, fins al punt que si avui hi hagués una votació per mandat de la meua minoria, votaria amb el Govern, però amb la declaració que salvava la meua posició i el meu vot de republicà.

Un periodista li va dir: —Doncs el Sr. Gordon Ordax ha dit en les declaracions fetes a un informador que eren falses les afirmacions que se us atribuïen.

El Sr. Pérez Madrigal va contestar: —Doncs una de dues, o són meves, o les he tret de la butxaca al senyor Gordon Ordax.

Convoca una reunió d'obstruccionistes i no hi assisteix

Madrid, 14. — Aquest matí es va reunir la minoria radical, per tractar del pla d'obstrucció que ha de desentrotillar en la setmana parlamentària actual.

Reorganització del Ministeri d'Agricultura

Tindrà dues Subsecretaries, una de les quals correspondrà al Director de l'Institut de Reforma Agrària

Madrid, 14. — Fa temps que el ministre d'Agricultura ve ocupant-se de la reorganització del Ministeri.

D'aquest assumpte s'ha tractat en alguns consells de ministres i en el d'avui s'han perfilat ja les principals línies de la reorganització.

La base de la reorganització és la creació d'una nova subsecretaria i el que l'exercirà serà al mateix temps director de l'Institut de Reforma Agrària.

Aquest Institut tindrà un director tècnic apartat en absència de la política.

Les subsecretaries seran ocupades pels senyors Salmeron i Fecet, i aquest últim serà el que portarà la direcció de la reforma agrària.

Un desprendiment de terra a les obres del pantà d'Isor deixa sepultats sis obrers

Granada, 14. — En les obres del pantà Isor s'ha produït un moviment de cinc-cents metres cúbics de terra, que ha sepultat setze obrers.

Deu d'ells han aconseguit escapar amb vida.

La resta d'obres és sota l'enorme massa de terra.

Un centenar d'homes treballa en el salvament.

Les autoritats s'han personat al lloc del succés.

El Sr. Martínez Barrios, que era el qui havia convocat la reunió, no va poder assistir-hi per haver format un xic indisposat després de la seva campanya pel nord.

En vista d'això, la reunió es va limitar a un canvi d'impressions, però no fou adoptat cap acord.

L'obstrucció del Sr. Lerroux esdevé una pel·lícula d'episodis

Madrid, 14. — Aquesta tarda han estat reunits durant dues hores el comitè dels cinc del partit radical, que és l'encarregat de dirigir l'obstrucció que aquest partit ha de desencallar a la Cambra.

Han assistit a la reunió els senyors Lerroux i Martínez Barrios.

En acabar la reunió els periodistes han preguntat al senyor Lerroux quin era l'abast d'aquest canvi d'impressions.

—S'han estudiat—ha contestat el senyor Lerroux—qüestions de tràmit únicament, examinant-se l'ordre dels treballs i designant-se la persona que ha de presentar una proposició incidental tan aviat com ho permetin els treballs que s'efectuen, és a dir, que quan no hi hagi qui faci obstrucció, ens hi posarem nosaltres.

—Quan es presentarà aquesta proposició—ha preguntat un informador.

—Demà passat.

—Sobre quin assumpte és?

—Això no ho puc dir.

—Produirà gran enrenou?

—Nosaltres no hi tenim pas interès.

Algú li ha preguntat també sobre les manifestacions del senyor Pérez Madrigal, i ha dit:

—M'han semblat discretes i s'apropen molt a alguns punts de vista que sostenim nosaltres, i com que ja us he dit que l'objecte de la reunió ha estat prendre acord per complir aquells a què ens vam comprometre, amb l'objecte que no hi hagi solució de continuïtat en la discussió, i per a això s'aniran sent preguntes al govern i alguns es convertiran en interpellació, i també es presentaran proposicions incidentals.

Finalment ha dit que a la proposició incidental presentada pel senyor Ortega i Gasset (Eduard) se li havien facilitat pels radicals les firmes necessàries per complir els requisits reglamentaris.

Una proposició incidental del senyor Ortega i Gasset

Madrid, 14. — Firmada pel senyor Ortega i Gasset (Eduard) i altres diputats, s'ha presentat aquesta tarda a la mesa de la Cambra una proposició incidental en la qual es protesta contra el fet que com a conseqüència de les interpellacions d'aquell diputat als ministres d'Estat i Obres Públiques aquestes hagin pres represàlies contra certs funcionaris del seu departament per suposar que li havien facilitat notícies per a la seva interpellació als dits ministres.

Els radicals volen celebrar els funerals del discurs parlamentari del senyor Lerroux

Madrid, 14. — Els radicals volen festejar el discurs parlamentari del senyor Lerroux, i a aquest efecte desfilaran pel domicili del cap radical, el dia 4 de març, data del seu natalici, amb el fi de deixar targeta i signar en els plics col·locats a aquest fi.

Visites al President de la República

Madrid, 14. — El president de la República ha rebut en audiència, el senyor Espià, la Junta directiva de l'Associació d'Artistes i Escriptors Units, el senyor Lluís Casuso, el senyor Eduard Pardo Reina, la Junta directiva de l'Associació de Pares de Família i el senyor Andreu Sabarot.

Les relacions financeres entre Espanya i l'Argentina

Madrid, 14. — Res no tindrà de particular que aviat s'incien negociacions per a tractar del bloqueig de divises entre l'Argentina i Espanya, anàlogament al que s'està fent amb Alemanya.

El tràfic de divises amb l'Argentina s'està produint amb tinter, i cal donar més flexibilitat a l'intercanvi de diners entre ambdós països.

Uzcudum boxarà a València

València, 14. — A la plaça de braus s'ha signat el compromís per a un combat de Paul Uzcudum per al dia 18 de març.

S'acabarà amb un boxador de gran qualitat.

El banquet d'homenatge al senyor Azaña

Hi han assistit dos mil sis-cents comensals Prieto ha ofert l'homenatge en un bell discurs

(Ve de la 1.ª pàgina.)

Igualment succeï amb algunes frases de la Constitució del dotze, en què hom, els enemics del règim, per a posar-lo en ridícul, recreen algunes frases no inspirades en altra cosa que en la filantropia. I és que, senyors, l'única virtut qualitativa del poble espanyol és el treball.

Aquesta és la font de tota renovació. Aquesta, també, ha estat l'interès màxim del Govern, i ha passat a ocupar el primer pla de la nostra política.

Proseguí el senyor Azaña que la incorporació del proletariat és una cosa no passatgera, sinó definitiva. Això donarà uns resultats que fins els més talosos se n'adonaran dintre uns quants anys. Tindrà un interès històric. Afegeï l'orador que l'esforç actual era el de renovar, evitar les horres d'una revolució social.

Opinà que ells, sota aquest aspecte, com en altres, havien actuat damunt d'unes bases de valoració moral en pro d'una obra nacional. Una prova: el sanejament polític. A la vista de tot-hom està. Per a fer-ho s'han hagut de vèncer les més grans dificultats. Dir això no és pecar d'immodèstia, adhue és un deure. El Govern està donant fins a la data una desconeixuda sensació de pulcritud, honestat de costums, honradesa, tant pública com privada, de tots i cadascun dels membres que l'integren. Això ha d'ésser com un exemple al·liconador. Ningú no pot dir que la República estigui lliurada a concupiscències. Jo voldria que se'm respongués a aquest repte a les Corts o a la plaça pública o a la premsa. Ja és hora que nosaltres parlem i desfem les insidies d'aquests miserables calumniadors que ens han estat, continuament, trametent les injúries més procaces i els escrits anònims més execrables.

Esperit nou. Ordre nou. En la política i en la moral. La República ha desbarretat els privilegis. S'han mantingut els principis etèrns del Dret. Se'ns ha dit que érem excessivament legalistes. Que fèiem massa cas del que deien les Corts.

Es que no saben que la llei és la consciència dels partits i que aquesta lluita precisament per a modificar-la. La llei és el premi immediat a les victòries polítiques. Però qui ha dit que som legalistes i menyspreem l'eterna justícia? Aci ja som a l'etern conflicte: el que és just i el que és injust.

Per il·lustrar aquesta qüestió el senyor Azaña posà un exemple del Patrici romà que responia indignat i horroritzat a la renovació que significava el cristianisme davant de les normes inflexibles del poble més jurídic que ha existit. Aquesta indignació podria compar-se a la que senten molts cristians a una nova renovació.

Jo dic, senyors—seguí dient—, que si aquest concepte del just i de l'injust no fos sotmès a una revisió la humanitat no progressaria. La revolució canvia ço que convé al poble. I això, sabeu perquè és així? Perquè la revolució aspira a la justícia millor.

(Muy bien. Viva Azaña!)

Convé una moral nova. Un sentit més exquisit de la moral. Emprarem

L'homenatge a Azaña

algunes, entre les quals figurava la del Sindicat Nacional Ferroviari, la del President de la Generalitat, senyor Macià, la del Sr. Casares Quiroga, i la del petit Socialista de Biscaila.

La lectura de totes elles fou rebuda pel nombre públic amb grans ovacions.

El senyor Prieto ofereix el banquet

Fet el discurs, el ministre d'Obres Públiques, Sr. Prieto s'alça a oferir el banquet i fou calorosament saludada la seva presència per una forta aclamació.

—La comissió— comença, m'ha conferit l'honor d'oferir aquest homenatge. El vaig acceptar i parlo amb plaer. No som els socialistes propis a un homenatge de tipus personal. No obstant, davant les excepcionals circumstàncies que concorren a aquest acte, el partit ens ha autoritzat perquè hi assistim.

Ens sumem a l'homenatge per la significació que aquest té en realitzar-se en els moments mateixos en què el Sr. Azaña acabava de guanyar una batalla al Parlament.

Aquest acte quedaria empetitit si tingués únicament un caràcter personal. Si així fos, les meves paraules serien un panegíric. Ja comprendreu que per a aquesta mena d'oracions no sóc jo l'home més indicat.

A més, no seria jo el qui sotmetés el Sr. Azaña a la tortura dels elogis. Aquest acte té una més alta significació que jo vagi a explicar breument, perquè el governant no se li pot retreure altre defecte que el suposat desdeny i això constitueix un motiu de llora les seves virtuts, perquè l'ocupar el poder el virtuós, mentre dels seus deures no té espai per dedicar-li l'afabilitat.

Aquest acte té, doncs, un concepte superior que constitueix un nou cançó del deure i el dret del governant. Significa la desaparició d'aquella política, d'aquella que creien que sostenir-se al poder havien de reparar afalsos.

El Governant no ha d'amar al poble somriuent, sinó que ha de dir-li la veritat neta.

(Aplaudiments.)

En aquesta comunitat d'esperit no procedirem amb lleialtat si no descobrim tota la veritat que batega als nostres esperits.

He afluït abans la significació política d'aquest acte i he de dir que és el meu criteri respecte al mateix.

Nosaltres, els socialistes, governem amb el senyor Azaña per un compromís adquirit en la declaració ministerial en presentar-se el Govern a les Corts.

Quan pugem sospitar que la nostra col·laboració pot ésser un obstacle per a l'obra del Govern, nosaltres, com ja hem declarat, ens retirarem immediatament; però aclarida la incògnita del debat polític a què ha donat lloc aquest homenatge, nosaltres proclamem la nostra solidaritat absoluta amb el senyor Azaña i altres elements que constitueixen el Govern i estem disposats a col·laborar-hi fins al moment que el senyor Azaña vulgui, perquè de desmarcar en aquests moments, quan l'enveja i el despit s'han enverinat contra el senyor Azaña seria faltar al compliment del deure. (Aplaudiments.)

Nosaltres no pode maspirar a una República incolora i sense substància social tangible i, a més, hem d'establir contacte, avui des del poder i demà fora d'ell, amb les forces republicanes autènticament esquerristes.

Nosaltres hem d'estar distanciats de tots els que volen descolorir la República treient-li el seu contingut social.

El nostre deure és confirmar aquesta actitud en el pacte establert amb elements del Govern republicà.

Demà, quan haguem de separar-nos, ho farem amb una abraçada, però avui no hem de donar cap sensació d'intimitat. No hem d'expressar cap dubte en el compliment del deure.

Com més gran és la diferència, més ferm hem d'estar en el compliment del deure, però això únicament amb les forces autènticament esquerristes.

L'esquerrisme no pot estar en declaracions simplement verbalistes perquè en dos anys d'actuació hi ha hagut possibilitat de constatar conducta i per a vosaltres únicament seran esquerristes aquells que hagin sabut demostrar-ho amb actes.

No volem que la labor de la República hagi conclòut perquè creiem que, al contrari, que solament està iniciada.

Aspirem a la conquesta d'un nou ordre polític i social. Si la República estigués integrada només per persones que no oferissin a la massa proletària el camí de la redempció, aquestes masses quedarien defraudades i es llançarien envers l'extremisme il·lú.

Per això aspirem a enfortir els nuclis esquerristes i estem segurs que amb això fem una obra patriòtica.

Hi havia molta gent que esperava que la participació del partit socialista al Poder fos un plançó de conflictes, a causa de les nostres apèl·lacions idealistes, però nosaltres tenim un gran sentit pràctic i hem sabut adaptar-nos, sense perdre els nostres ideals, a les exigències del moment.

Som una gran força, no ja tan sols un nombre, sinó també per la disciplina i la unitat, unitat que no ha pogut ésser pertorbada malgrat els grans polítics que han combatut sempre l'acció del Govern.

Doncs bé: aquesta força queda oferta perquè la República pugui seguir el camí social emprat. (Aplaudiments.)

Proclamem la nostra unitat amb les esquerres, però no amb aquells que tenen l'esquerrisme als llavis.

Nosaltres ens unim tan sols amb els republicans autèntics, però mai no estarem ni amb els espartançosos ni amb els encubridors. (Ovació.)

Hi ha molt camí a seguir, i per això hem d'enfortir els entusiasmes. Seguirem en el compliment del nostre deure davant els derrotats en el mes d'abril de 1931, i davant els despitats de la República, i davant els envejosos. (Ovació.)

Acaba el senyor Prieto el seu discurs dient: Si homes de bona fe creuen que avancem massa, els direm: Adensiau, deixant-los asseguts en els pedrisos en què es fixa llur ambició. Nosaltres la tenim a horitzons més llunyans, i anirem endavant, deixant enrera aquests homes de bona fe, però treient violentament del davant totes les noves que ens vulguin posar, i el que oferim ho complirem davant aquest home adust, fred, però lleial, al qual, amb tot el nostre entusiasme, diem: Endavant!

(El públic, en peu, tributa al senyor Prieto una llarga ovació.)

ELS FETS DEL 10 D'AGOST

Diligències judicials

Madrid, 14. — A les quatre de la tarda, segons es va acordar ahir, s'ha constituït a la caserna de la Remunta de Teulada de las Victorias, el jutge delegat de la Sala Sisena del Tribunal Suprem, senyor Iglesias del Portal, que instruí el sumari pels fets ocorreguts el mes d'agost darrer a Madrid.

Anava acompanyat del secretari i de l'oficial a les seves ordres.

El jutge procedí a la reconstitució del fet d'autos, el qual, com ja hom recordarà, consistí en la sortida de camions automòbils que portaven els soldats de la Remunta que intervingueren en la frustrat assaïll al Palau de Comunicacions i al ministeri de la Guerra.

La diligència es realitzà, segons sembla, amb tota mena de detalls, i en ella hom tractà de veure si el soroll produït pels motors dels vehicles en ésser engegats i el dels soldats en posar-se en moviment podien ésser sentits per algun cap, que en ocórrer els fets, a dos quarts de quatre de la matinada, es trobaven a llurs habitacions particulars descansant i que, pel que es veu, han negat en el sumari haver-los sentit.

La vaga dels minaires d'Astúries

El conflicte segueix sense solució

Madrid, 14. — Al ministeri de la Governació han facilitat les següents notícies oficials de la vaga d'Astúries:

A les tretze comunica el governador de Oviedo que continua en el mateix estat la vaga minaire.

Hi ha hagut lleugeres coaccions a Turon, on una secció de guàrdies d'assalt ha hagut d'intervenir per dissoldre uns grups que intentaven manifestar-se.

Anit passada, a la Felguera han estat enderrocadades dues columnes metàl·liques de la línia Hidro-Elèctrica del Cantàbric, sabotatge que indubtablement no té relació amb el conflicte hullaer, sinó amb el metàl·lurgic.

A Gijón s'ha trobat un petard al domicili de l'enginyer auxiliar de les obres del port, senyor Villaverde, sense que s'hagi esclatat l'artefacte.

Hom confia d'arribar a una solució

Madrid, 14. — A les deu del matí s'han reunit els representants patronals de les mines d'Astúries per continuar

El conflicte segueix sense solució

l'estudi de la fórmula sorgida en la reunió d'ahir de delegats obrers i patrons amb el ministre d'Agricultura.

Durant tot el matí han estat celebrant conferències telefòniques amb Oviedo els representants patronals de Madrid amb els patrons d'aquella capital. S'ignoren els detalls d'aquestes conferències.

Se sap només que durant el dia s'han dedicat a estudiar el conflicte amb el fi de concretar la seva posició davant el Govern.

La representació obrera espera la resolució patronal, puix que fins a començar el que acordin no podran resoldre res.

Els delegats patrons de les companyies mineres d'Astúries han acordat sortir aquesta nit cap a Oviedo, on celebraran una reunió amb tots els productors d'aquella zona.

La impressió no és pessimista per part dels delegats de les companyies mineres; això no vol dir, però, que el conflicte estigui en vies de resolució ràpida.

Demà passat els delegats pensen tornar a Madrid per entrevistar-se amb el ministre d'Agricultura i donar compte dels resultats de la reunió celebrada a Oviedo.

Un important article del ministre d'Hisenda

Madrid, 14. — La "Revista Económica Española" publica un important article del ministre d'Hisenda.

"El nou règim — diu — que ha establert la República, té la noble ambició de construir una Espanya nova. Les Corts Constituents han dictat lleis que modifiquen l'estructura política i social del nostre país. Necessiten les lleis un temps per a incorporar-se a les realitats de la vida social. Mentrestant, la vida econòmica té les seves exigències. Per això l'obra del primer període constructiu de la revolució triomfant topa amb obstacles que han d'ésser curosament evitats.

Afegeix que per a la normalitat econòmica cal el concurs de tots. Alguns creuen que per assolir un ambient de confiança caldria atenuar o desistir de les normes plantejades per la Constitució, sense adonar-se que el poble es donarà compte de l'engany i se sumaria a l'extremisme.

El inadapts de dreta o esquerra pretenen la ruina de l'economia nacional, i el deure del Govern és sotmetre tothom a la llei.

Parla de la necessitat d'una economia dirigida per a procurar als ciutadans un nivell de vida decorós. Es refereix al panorama econòmic del món pels trasbalsos de la post-guerra, i diu que per defensar-nos de la nostra indefensió i dels nostres errors i conviure en el món, hem hagut de defensar la nostra economia amb tots els recursos i a més hem vist reduir el poder adquisitiu del nostre signe monetari.

No és possible modificar radicalment el nostre sistema econòmic, però el fer-ho destruiríem les nostres riqueses sense profit, però és inevitable dirigir la nostra economia i orientar-la cap a la minva del seu cost de producció, i cal tenir en compte el poder adquisitiu de la moneda.

Les deficiències de l'organització d'una empresa no s'han de recuperar amb minves de sous, però és igualment indispensable considerar que els sous que no són eficients encareixen el producte i arriben a l'economia nacional. Hi ha sous de fam que són cars i hi ha sous elevats que són econòmics. El cost dels productes té íntima relació amb el dels transports, els quals han d'ésser racionalitzats.

Es indispensable la protecció aranzel·laria per als nostres productes, salvaguardant l'economia. Si s'assoleix la Reforma Agrària seguirà profitosa, dintre d'uns anys s'acrecerà l'economia nacional.

Quant a les nostres relacions internacionals, exigeixen per l'estat del món un intercanvi de productes.

La qüestió de la taronja

Madrid, 14. — A conseqüència de l'entrevista celebrada aquesta tarda pel ministre d'Estat amb el senyor Cantós Figuerola, en representació dels altres diputats de la regió tarongera, el senyor Zulueta, previ acord amb el ministre d'Agricultura, ha dirigit un telegrama al nostre ambaixador a Londres perquè gestioni prop del govern anglès la suspensió de l'impost que des de primer d'abril s'imposarà a cada mitja caixa de taronges espanyoles.

El ministre d'Estat s'ha fet càrrec de la importància que té aquest assumpte per a la nostra exportació tarongera i ha exposat el seu optimisme respecte al resultat d'aquesta negociació, almenys per a aconseguir que l'impost no es cobri fins al mes de juny, data en la qual ja arriba la tronja del Cap, puix que aquest sembla que és un dels compromisos d'Anglaterra respecte als seus dominis, acord adoptat en la conferència d'Ottawa.

Aquest assumpte té repercussions més greus per a l'esdevenidor, perquè, segons les notícies que es tenen, a la colònia del Cap han pres l'exemple de València i estan preparant el cultiu de la qualitat primerenca; però avui no té justificació avançar l'impost a la taronja espanyola.

Volen produir la crisi abans de parlar-ne

Avui en parla el senyor Salazar Alonso

Madrid, 14. — Un periodista ha interrogat el diputat radical senyor Salazar Alonso, president que fou de la Comissió de Justícia de la Cambra en dictaminar sobre el projecte de Confessions i Congregacions Religioses.

Considera el projecte un dels millors estudis de tots els que s'han presentat a les Corts.

Preguntat sobre l'actitud del Govern davant aquest projecte, ha dit:

Per a mi, no hi ha dubte. El Govern mantindrà el seu projecte, si bé no ocultu que em xoca molt el vot particular d'Acció Republicana, sobretot en el que es refereix a l'exercici de l'ensenyança pels frares, la qual cosa, ultra semblar-me anticonstitucional, crec que és en pugna amb les declaracions ministerials fetes a aquest respecte.

—I quin panorama polític veslumeu? — li ha preguntat un periodista.

—El panorama és enriat, però el mateix que en el dia de tempesta podem dir que el que va a ocórrer, ara es pot pressagiar sense dificultats.

El Parlament no actua normalment perquè l'obstrucció dels radicals impedeix el seu funcionament normal.

Cal tenir en compte que en aquest Parlament ningú no pot dir que la majoria representi la majoria de l'opinió. Ligats tots en la mateixa candidatura, en un recompte de vots, podria acreditar que la majoria de sufragis no coincideix amb els diputats que s'anomenen de majoria.

Per tant, produïda l'obstrucció, s'ha d'acudir immediatament a la consulta electoral, però no en eleccions parcials ni municipals, sinó en la seva totalitat.

El que a Espanya la divisió electoral sigui per circumscripcions fan que les eleccions parcials no siguin el reflex de l'opinió nacional, i altre tant ocorre en les eleccions municipals per les il·lúes locals.

Crec, per consegüent, que el Govern és en franca descomposició, i no declararà la crisi fins que algun incident en votat alguna llei pugui permetre al senyor Azaña d'oferir alguna majoria no esguerdada, però que no aconseguirà ésser-ho prou per a assolir un quòrum amb el qual el senyor Azaña pugui justificar la seva pretensió d'ésser el que dissol el Parlament.

—Creieu, llavors, que el Govern que substituï aquest vindrà amb el decret de dissolució o governarà amb aquestes Corts?

—Evidentment, el Govern que es formi portarà el decret de dissolució perquè altra cosa no és possible després del debat polític plantejat pel senyor Lerroux.

Al costat d'Azaña passà la seva gran ocasió, però la deixà passar, i impedi, amb la seva actitud, tota possibilitat d'un Govern que tingués majoria en aquestes Corts.

—I aquest Govern seria de concentració republicana o un govern homogeni de patir?

—Segurament serà de concentració republicana, perquè dificultats que avui semblen insuperables s'aplanaran perquè, sense predominis de partit, es pugui anar a aquesta consulta al poble, cada dia més urgent, perquè el canvi d'opinió és manifest.

No tinguem el menor dubte — ha acabat dient el senyor Salazar Alonso — que el nou Govern que es formi portarà la tranquil·litat al país, i tranquil·litat als esperits, perquè la seva orientació serà republicana i democràtica.

Homenatge al Director general de Presons

Madrid, 14. — El cos de presons ha acordat celebrar un banquet d'adhesió al director general, senyor Vicens Sol.

En aquest acte hi serà lliurada una placa i un pergamí amb el títol de soci de la Mutualitat de l'Esmentat cos.

Una conferència del senyor Gual Villalbí

Una conferència del senyor Gual Villalbí

Saragossa, 14. — A les 7.30 de la tarda donà la seva anunciada conferència a l'Escola de Comerç el senyor Pere Gual Villalbí, catedràtic d'alta estudis mercantils de Barcelona i secretari del Foment del Treball Nacional.

El Saló estava ple de públic i figuraven en ell les personalitats més destacades en tots els ordres de l'economia saragossana.

Presidí el senyor Antoni Monpeón, director de l'Escola de Comerç, el qual féu la presentació de l'orador i li dedicà expressius elogis.

El senyor Pere Gual en començar la seva dissertació fou entusiàsticament aplaudit.

Diu que agraeix les frases d'elogi que li ha dedicat el director de l'Escola de Comerç de Saragossa i que parla per primera vegada en aquesta població.

Comença manifestant que és un home vulgar, però que raona i conserva el sentit comú, cosa rara en aquests temps.

Al·ludeix el problema social, i diu que està desvirtuat per qüestions polítiques, pertorbant la pau en els pobles i en el camp.

Entra en el tema que es proposa desentrotllar: "Connexió econòmica i política social".

Fa referència al credo de les lleis de la distribució i a les qüestions de salari i rentes importants en la qüestió econòmica.

Passa després a tractar de la política de l'obrerisme organitzat i del procediment d'organització de classe.

Afirma que pot considerar-se classificat en quatre grups amb un gran nombre de subdivisions i d'unions que produeixen el règim del salari, la millora del qual volen, assegurança social, contracte col·lectiu i que audeixen a la vaga com a mitjà per a aconseguir els seus anhelos.

Unióisme revolucionari que abomina el salari, el règim d'asseguració social i que creu que tota millora ha d'ésser aconseguida pels obrers mitjançant la revolució social, integrant aquest grup els socialistes i els anarquistes teòrics.

Unióisme aristocràtic, el principal fonament del qual és elevar el nivell cultural dels obrers.

A Espanya, diu, apareix en certa manera una tendència a aquest unióisme en els sindicats catòlics, però se sotmet a un altre sindicat i secundària la seva actuació.

Unióisme depravat, l'única norma del qual és la violència.

Es natural que els problemes de l'obrerisme es tracti de connectar-los amb la política econòmica nacional.

Tracta dels orígens de les internacionals de Londres, Amsterdam i Moscou.

Diu que les de la Londres fou l'unioisme pràctic; la d'Amsterdam, de revolucionaris; i la de Moscou, l'unioisme prevatori.

Fa una especial referència del sindicalisme teòric i pràctic, i recorda que aparegué a Espanya amb la vaga general de Barcelona, les característiques de la qual detalla.

Exposa les diferències entre el sindicalisme pràctic i el teòric.

Diu que el sindicalisme, impacient, es dedica a la violència i forma una màlia que expandi el terror entre les classes socials.

Afegeix que no podem classificar el sindicalisme espanyol, puix que és una cosa "sui generis".

Exposa el seu naixement a França, i explica les diferències doctrinals que separaren els grups que dirigien Juli Guezd i Paul Proust.

L'esperit constructiu de l'organització sindical té com a base els grups professionals de tipus netament econòmic, i tots els sindicats són autònoms.

En resum, diu: sindicalisme, anarquisme i col·lectivisme tenen arrels que coincideixen en anar contra la propietat privada.

Recorda Soré, que en el seu llibre "Páginas Libres" preconitzava l'extinció de la violència i estudia després la trajectòria d'aquell, que acabà per abjurar dels seus errors i es féu tradicionalista.

Passa a tractar de la influència de les teories socialistes més avançades en allò que es refereix a la producció i distribució.

Afegeix que en qualsevol de les seves manifestacions l'obrerisme es conserva i reconeix en la qüestió econòmica, i si es trenca el ritme de la producció és substituït per l'eventual.

Al·ludeix a les manifestacions violentes de l'obrerisme en produir-se la minva del seu rendiment.

La crisi, afegeix, d'empreses tradicionals, prolongant-se, se substitueix per un esperit d'empreses d'especulació propagant els obrers les seves organitzacions que amb les assegurances socials estableixen el control de la producció.

S'ha dit que el millor salari produeix major capacitat de consum en els obrers i que amb la rebaixa de la jornada augmenta el rendiment del treballador.

Es refereix després al darrer punt de la seva dissertació relacionada amb la perspectiva de l'esdevenidor.

Parla del desentrotllament que s'observa al continent asiàtic, amb evident amenaça per a la indústria europea i nord-americana.

LES DARRERES PLUGES

Esllavissada de terres

Màlaga, 14. — A conseqüència de la pluja s'ha produït una esllavissada de terra entre les estacions de Bobadilla i Jébanés, per la qual cosa ha quedat interrompuda la circulació de trens de la línia dels Andalusos. S'espera que aquesta tarda s'organitzin els serveis de transbord per a portar viatgers i correspondència.

Comunicacions interceptades

Màlaga, 14. — El governador civil continua a Ronda i anuncia la tornada per a darrera hora de la nit.

Signora si amb ell vindrà el senyor Casares.

La pluja ha interceptat les comunicacions dels pobles a causa del desbordament dels rius.

El que diu el ministre de Justicia de les declaracions del senyor Pérez Madrigal

Madrid, 14. — Els periodistes han preguntat al ministre de Justicia si coneixia les manifestacions del senyor Pérez Madrigal.

Ha dit que les havia llegit i en requeria la seva opinió, ha manifestat:

—Ja es sabut que jo penso completament el contrari. Ho tinc dit repetidament, i, sense anar més lluny, diem que jo crec que és imprescindible la conjunció amb els socialistes.

Després ha dit que havia assistit a la reunió del Comitè nacional del Partit Radical Socialista.

—S'ha atracat alguna cosa d'interès?

—No: qüestions de treball, com correspon a una reunió setmanal.

—I de les declaracions del senyor Pérez Madrigal, n'heu parlat?

—Home, això no té importància. No és una qüestió per a tractar en una reunió del Comitè nacional.

—Creieu que, com diu el senyor Pérez Madrigal en les seves manifestacions, interpreta el sentit de bon nombre de diputats del Partit?

—Cal aquestes són coses que diu el senyor Pérez Madrigal, però no és així.

LA DIRECCIO DE L'INSTITUT DE REFORMA AGRARIA

Sembla que es proposarà el nou nomenament del director dimissionari

Madrid, 14. — Sembla que, en vista de les dificultats que ofereix el cobrir la direcció general de l'Institut de Reforma Agrària, el ministre d'Agricultura proposarà novament al Consell el nomenament del director dimissionari, senyor Vázquez Humasqui.

EL PROYECTO DE LLEI DE CONGREGACIONES RELIGIOSAS

Una comissió de pares de família demanen suavitat

Madrid, 14. — Aquesta tarda ha estat al Congrés una nodrida comissió que representa nombrosos pares de família i representants de les províncies basco-navarreses que han vingut a Madrid amb el fi de sol·licitar del Govern i de les Corts que es faci un projecte de llei el més suau possible per a l'ordenació de les associacions i congregacions de religiosos.

Acompanyaven els visitants els diputats saragossans Urquijo, Rodero, Horn, Leizaola i Oreja Elosegui.

El senyor Besteiro els ha promès donar curs a llur petició, i espera que els representants d'aquests ideals, a la Cambra, faran la defensa d'ells en dirigir-se el projecte.

Cap a la consolidació del govern Daladier

Capgirament total en les posicions de la política francesa. La indecisió que fins ara venia planant quant a l'esdevenidor del ministeri Daladier, s'ha esvaït amb una gran rapidesa.

Aquell ministeri posat en peu com es pogué, decantat cap al centre esquerra per tal de sortir del pas (del mal pas) en constituir-lo, està esdevinent la formació governamental del moment. La seva reeixida, almenys la immediata, sembla assegurada. La situació política ho comporta així.

També, però, val a dir que el ministeri ha fet tot allò que calia per tal d'esdevenir-hi.

Primerament, pel que fa a la qüestió del redreçament pressupostal, veritable escull del moment, el Govern, al·ligat per les experiències dels dos ministèris precedents, ha sabut bandejar tots els punts de fricció entre els diversos grups de la majoria. Res de forçar l'anivellació completa. Entre el càlcul exagerat del senyor Cheron i el subestimat del senyor Germain Martin, hom farà un redreçament immediat de cinc bilions i mig, carregant els contribuents el mínim possible.

Després, al projecte general de finances, serà encapçalada l'altra part del redreçament a portar a terme a mesura que la situació ho permeti i ho exigeixi, puix que es tracta d'emprèstits més o menys desfasats.

Bon primer pas cap a la consolidació ministerial. Es així que, pel que fa al redreçament a fer en les despeses del mes de març vinent, hom les discuteix ja al Parlament, i la majoria d'esquerra s'acusa compacta en el voler de fer-les aprovar.

Aquella unitat de mires, tan difícil a realitzar fins ara, l'ha reeixida el Govern Daladier. L'ambient polític i les experiències precedents n'han estat la causa.

Ara manca saber l'èxida definitiva de la votació, per les dues Cambres, de les tals mesures redreçadores. L'aferr, però, no es presenta malament. Al contrari. Es gràcies a la situació política present que l'esmentada unitat de mires ha pogut esdevenir un fet positiu en la seva discussió al Congrés.

En efecte, la possible oposició socialista ha vist el perill que podria dur la seva obstrucció al Govern. Un cop passat aquell primer daler, excitat pel clam de venjança, sorgit davant

l'afrent que li fou fet en ésser refusada la seva colaboració, ha vist que calia atemperar-se a les exigències de la situació. Al·ligada pels fets, ha comprès que ha de satisfer-se la mística creada entorn del pressupost i de la seva aprovació oportuna, i regularitzar tot seguit el pressupost de l'Estat, sense perdre ni un instant.

Com fer-ho? Una sola solució: recolzar el Govern Daladier. Impossibilitat de substituir-lo malgrat de tots els desigs eixits de la bota que li fou feta estimada considerable. Car l'excitació creada contra la majoria d'esquerra, majoria fins ara incoherent, incapaç d'acordar-se per a aprovar un pressupost, tindria la seva repercussió — ben segur — en un immediat Govern d'unió nacional o de concentració radical-dretista. Impossibilitat de dubtar-ne. L'oposició de dreta ho té tot preparat. Més i tot. El senyor Herriot, creient verament que el seu Govern continuava encara, com alguns periodistes, portats cap a l'exègesis, hem afirmat maliciosament, s'oferia a la dreta del Parlament, en un discurs d'una bona mitja hora, pronunciat el dia primer de presentar-se el Govern davant les Corts, per a agrupar, sota la seva égida, una ampla majoria de concentració republicana...

Davant aquestes clares paraules del cap del partit radical-socialista, darrerament, la possible oposició socialista ha pres resoltament posició pel Govern. Car ella creu — a tort o amb raó — que l'ànima del fracàs en l'intent de col·laboració socialista dins el Gabinet Daladier, fou el propi senyor Herriot, aspirant al càrrec de president en un proper Govern d'unió nacional o de concentració radical-dretista.

Així és com, per l'instant, aquell Gabinet d'abast imprecís es troba, sense esperar-s'ho, camí de la seva consolidació definitiva. Són els efectes dels giravolts de la política.

Per bé que a l'hora d'escriure aquestes ratlles encara no se saben els resultats definitius del debat, pot dir-se que, amb una bona radicalització de programa subsequent, és força possible que el Govern Daladier sigui el més durable dels tres primers d'aquesta legislatura.

ANTONI PENA

Paris, febrer de 1933.

La Societat de Nacions afirma la sobirania de Xina a Manxúria

Ginebra, 13. — L'actitud més decidida de les grans potències en el cas de referència al conflicte xino-japonès, s'ha mantingut avui sense reserves per l'acceptació de la darrera part de l'informe que ha d'ésser sotmès a l'Assemblea extraordinària, en la darrera part de la qual es defensen els principis essencials de la S. de N., o sigui, el que ha vingut sentint Espanya des que començà el conflicte xino-japonès.

La sessió d'aquesta tarda ha estat veritablement interessant en aquest sentit.

El Comitè que es reüní a les tres de la tarda amb assistència del senyor Madariaga, estigué en sessió fins prop de les set i examinà en primer lloc, en darrera lectura, algunes pàgines de les tres primeres parts que havien quedat pendents.

Després aprovà sense reserves la darrera part de l'informe, o sigui, les recomanacions que ha de fer-se a l'Assemblea extraordinària.

En la dita darrera part, s'afirma sense vacil·lacions la sobirania de Xina a Manxúria i com a conseqüència la necessitat de l'evacuació de les tropes japoneses, així com la necessitat d'establir a aquella regió una autonomia compatible amb la sobirania xinesa, en la qual es respectin els interessos del Japó i de les altres potències.

Per a aquests fins es recomana les negociacions entre les parts interessades, assistides pel Comitè de Negociació a què abndem ahir, i que estaria integrat per representants de les grans potències firmants del Tractat del Pacífic, i dels representants del Comitè dels Dinou que han d'associar-se.

Es considera segur que seran acceptades algunes invitacions que van a fer-se per a formar part del dit Comitè, i la constitució definitiva d'aquest sols depèn de l'acceptació de les parts, i és optimista la impressió pel que es refereix al Japó.

Abans d'aprovar els texts indicats, s'aprovà la contestació al darrer comunicat de la delegació japonesa.

El Comitè exposa el seu sentiment al Japó per no poder continuar tractant més que sobre la base que es reconegui explícitament la sobirania de Xina a Manxúria.

La impressió general és que el Comitè dels Dinou ha defensat sense reserves les principals bases de l'organisme de Ginebra, puix que en l'estat en què es trobaven les coses, l'essencial era proclamar-los i assolir-los unànimement i això s'ha aconseguit.

L'Assemblea extraordinària es reünirà el més tard dimarts de la setmana que ve. — Fabra.

La Conferència del Desarmament

Debat sobre l'organització de la seguretat d'Europa

Ginebra, 14. — La Conferència del Desarmament ha abordat aquest matí un punt fonamental del pla francès: el de l'organització de la seguretat europea.

En nom d'Itàlia ha parlat el senyor Soragna. Ha dit que el seu país està convençut que la qüestió del desarmament qualitatiu té una importància sobre totes les altres. Per consegüent, Itàlia es proposa, junt amb la seva amiga França, de col·laborar en aquesta part tan important del pla francès.

Mr. Eden, en nom d'Anglaterra, mentre el delegat alemany, senyor Nodolyn, feia signes d'aprovació, ha proposat que es discutís:

Primer.—Prohibició per part de totes les potències europees de recórrer a la força.

Segon.—Eventualitat d'un pacte continental d'assistència mútua.

El delegat belga, M. Bourquin, ha declarat que el seu Govern continua creient que és impossible concebre una organització europea de la qual en sigui absent la Gran Bretanya.

El delegat rus, senyor Litvinov, ha demanat que el debat comenci per la segona qüestió.

El delegat espanyol, senyor Madariaga, diu que creu més lògic començar el debat pel primer problema.

M. Boncour diu que seria anar al fracs començar pel pacte consultiu general, perquè els Estats Units desitgen saber quina ha d'ésser l'organització que es doni a Europa. França accepta la suggestió anglesa, de discutir en forma complementària el Pacte d'assistència mútua. Contestant a M. Bourquin, el senyor Boncour diu que Anglaterra veuria amb agrat la conclusió d'un pacte continental.

La Conferència ha decidit discutir demà el text de la declaració solenne, d'iniciativa anglesa, de prohibir que els Estats europeus recorrin a la força. Després serà discutit el pacte d'assistència continental. — Fabra.

La tesi del Sr. Madariaga

Ginebra, 14. — Ha d'examinar primer la Conferència el Pacte més ampli per arribar després a compromisos europeus, tal com preconiza el senyor Litvinov, entre altres, o pel contrari, tal com sosté el senyor Boncour, ha d'ocupar-se primerament d'Europa?

Cal comprometre's primer a no arribar a la força i establir després un Pacte d'ajut mutu, o cal procedir a la inversa?

Calamitats de tota mena a Xina

Els terratrèmols han fet 300 morts i 400 ferits

Pequín, 14. — L'Agència Indo Pacífic anuncia oficialment que s'ha produït un terratrèmol a la província de Kansou, prop de les ciutats de Kaotai i Kanchen. Han mort tres centes persones. Hi ha quatre-cents ferits. El nombre de cases destruïdes és de 800. — Fabra.

Després del terratrèmol, un gran temporal ha devastat una regió

Pequín, 14. — La regió muntanyosa del Kangwsu occidental ha estat devastada per un violent terratrèmol segons ha comunicat una caravana arribada d'aquelles regions desèrtiques.

El moviment ha anat seguit de grans inundacions que han causat nombroses víctimes a tota la regió afectada. — Fabra.

El bombardeig japonès ha produït 900 morts a Jehol

Ginebra, 14. — Yenwehsin i Huszyen, president de la Cambra de Comerç i president de l'Associació educativa de Jehol, respectivament, han enviat a la delegació xinesa el següent telegrama: "Des de fa un mes enter les nostres ciutats i poblacions obertes de la regió de Jehol sofreixen els més mortífers bombardeigs per part dels avions japonesos, especialment a Kailu, Hsiawa i Xaeyang els bombardeigs que s'han fet de la manera més inhumana que pugui imaginar-se. Fins el present, els bombardeigs han causat la mort de nou-centes persones, homes, dones i nens, sense comptar els danys materials que són incalculables. Aquestes barbaritats cometes a Jehol tenen per objecte atemoritzar-nos i obligar a unir-nos a aquest ninot de l'Estat Manxú, cosa que no acceptarem jamai.

En nom de cinc milions de xinesos que poblen Jehol ens dirigim a la Societat de Nacions, de la qual Xina forma part, demanant que es posi fi a aquests actes de destrucció." — Fabra.

Es atacat un tren blindat que conduïa un general japonès

Xinxow, 14. — El general japonès Cishi, que dirigia probablement les operacions projectades a Jehol, es trogué ahir en greu perill. Centenars de bandolers atacaren el tren blindat en el qual el general tornava a Xinxow després d'una inspecció feta a Tashushan.

Els assaltants foren rebutjats després d'una lluita que durà mitja hora, durant la qual moriren el seu capità i el seu Estat Major. — Fabra.

Els americans creuen que la guerra és inevitable

Londres, 14. — De Washington, el telegrafiaren a Reuter que regia la més viva aprensió en els centres oficials respecte la situació del conflicte xino-japonès. Hom tem que cassades les gestions de conciliació es fa inevitable una guerra declarada entre Xina i Japó.

Hom creu que el Japó bloquejarà els ports de Xina, i aleshores crearia una situació crítica i les potències. També es considera segur la retirada del Japó de la Societat de Nacions. — Fabra.

A l'Argentina

Una comanda a una casa espanyola per valor de dos milions de "pesos"

Londres, 14. — Comuniquen de Buenos Aires a l'Agència Reuter que en els cercles anglesos d'aquella capital s'ha sabut amb certa sorpresa que el Govern argentí havia fet a una casa espanyola una comanda de rails per als ferrocarrils de l'Estat.

Hoys: anuncia que s'ha fet una comanda de 200 quilòmetres de rail per un valor de 2.000.000 de pesos, o sigui aproximadament 350.000 lliures esterlines.

Aquesta comanda s'afirma que ha estat feta a la societat Als Forns de Biscaia. — Fabra.

Suspensió d'un diari comunista

Berlin, 14. — L'òrgan comunista "Berliner am Montag" ha estat suspès, fins al dia 23, per la publicació d'uns articles considerats com a atemptatoris a la seguretat de l'Estat. — Fabra.

Una lliçó dels periodistes del Sarre a von Papen

Sarrebruck, 14. — Abans de traslladar-se a Neuenkirchen per a assistir als funerals de les víctimes de la catàstrofe ocorreguda recentment, el vice-canceller, Von Papen, havia citat els representants de la premsa del Sarre.

L'explosió de Neuenkirchen

L'enterrament de les víctimes

A la presidència hi anava un representant de l'ex kaiser

Neuenkirchen, 14. — Aquesta tarda s'han celebrat els funerals de les 55 víctimes de la catàstrofe ocorreguda en aquesta població. Hi ha assistit una gran gentada.

En el seguici figuraven membres de la Comissió Internacional del Sarre; una delegació francesa, presidida pel senyor Paganon, ministre de Treballs Públics; el vice-canceller, Von Papen, i el general Kadeneck, en representació de l'ex-kaiser Guillem II.

Gràcies a les mesures que havien estat adoptades no s'ha registrat cap nou incident.

En la cerimònia no hi havia representat especialment cap partit polític, i solament han fet ús de la paraula els ministres dels diferents cultes. — Fabra.

Ha assistit a l'enterrament un representant del Govern francès

Berlin, 14. — La participació d'un membre del ministeri francès, el senyor Paganon, a la cerimònia de Neuenkirchen serveix de pretext per a un comentari vehement al "Berliner Boersen".

L'òrgan governamental alemany veu en la presència del senyor Paganon una maniobra de França per a recordar el caràcter internacional del territori del Sarre i posar de relleu els seus interessos particulars respecte d'una població i d'un sol alemany.

Es fa observar en alguns cercles de Berlín que en el reportatge radiofínic de la cerimònia no s'ha parlat per a res de la presència del ministre francès als funerals. — Fabra.

A Alemanya

Una altra brutalitat dels hitlerians

Berlin, 14. — Aquest matí, amb motiu de la reunió de la Comissió anomenada de vigilància del Reichstag, ha ocorregut una escena que ha causat gran sorpresa i emoció.

Presidint aquesta Comissió l'ex-president del Reichstag, el socialista senyor Loebe. A penes el senyor Loebe ha declarat oberta la sessió, els hitlerians han començat a promoure un gran aldarull. El president no ha pogut parlar. Finalment, el "nazi" Frank, advocat de la Casa Gris, se dels hitlerians a Múnic, ha pres la paraula, i ha dit: "Loebe és marxista i calumniador. No és, doncs, el qualificat per a presidir aquesta Comissió". Immediatament. Immediatament, li ha donat una empenta, l'ha tret de la seva cadira, i s'hi ha assegut ell. Els socialistes i comunistes han abandonat el saló, i han estat acompanyats fins a la porta amb grans amenaces dels hitlerians. — Fabra.

Una aviació "deportiva"

Berlin, 14. — La Secció d'Aviació Deportiva, que acaba de crear el Govern Hitler, serà dirigida pel famós aviador Christianen, as de la guerra i comandant del super-hidroavió "DO-X". — Fabra.

Ha estat convocat el Consell del Reich

Berlin, 14. — El ministre de l'Interior del Reich ha convocat per al vinent dijous el Consell del Reich. Hom creu que els Estats del sud formularan observacions contra la dita convocatòria i contra el nomenament de Von Papen per a comissari a Prússia, ja que l'Alt Tribunal de Leipzig no ha decidit res encara sobre el recurs que fou presentat. — Fabra.

Una conferència sobre l'escultura romànica catalana

Paris, 14. — Davant nombros públic el senyor Georges Gaillard, professor de l'Institut Francès de Barcelona, ha donat aquesta tarda una conferència a l'Institut d'Art i Arqueologia sobre els clàustres de la catedral d'Elne, als Pirineus Orientals, decorats en el segle XII i restaurats en el segle XIV. El dit monument de l'art romànic conté notables capítols amb motius florals. Els mateixos repertoris apareix a mitjans del segle a Serravalle i Sant Miquel de Cuyàs.

Aquest monestir sembla haver estat el monument artístic més important de la Catalunya romànica.

El mateix tema es troba copiat a Cornellà de Conflent, al sud dels Pirineus, i als clàustres de Ripoll.

Acaba citant alguns exemples de volta venjar-se del consol, que contribueix a què fos expulsat del seu càrrec de professor de les Escoles Italianes de París. — Fabra.

Una lliçó dels periodistes del Sarre a von Papen

Sarrebruck, 14. — Abans de traslladar-se a Neuenkirchen per a assistir als funerals de les víctimes de la catàstrofe ocorreguda recentment, el vice-canceller, Von Papen, havia citat els representants de la premsa del Sarre.

ALS ESTATS UNITS

L'ANIVERSARI DE LINCOLN

Ha estat commemorat amb un discurs de Mr. Hoover en el qual ha dit que cal pagar els deutes i evitar les importacions dels països de moneda depreciada

Nova York, 14. — En un discurs que el senyor Hoover ha pronunciat al Club Nacional Republicà, amb motiu del "Dia de Lincoln", el president ha formulat l'avertència que potser els Estats Units es veuran obligats a adoptar mesures defensives contra les importacions procedents dels països de moneda depreciada, preconcitant després la necessitat d'exercir una acció internacional per a establir les divises dels diversos països i impedir que esclati una guerra econòmica.

Referint-se al restabliment del patró or, va dir que no és necessari que les nacions que l'han abandonat donin a les seves divises el seu antic valor, sino que bastaria que aquest valor fos fix i si qualsevol classe d'acció financiera internacional fos necessària per a permetre als Bancs Centres cooperar a la labor d'establir les divises, les Nacions no haurien de vacillar en participar a tal operació, encara quan fos amb les garanties que jutgessin convenientes. Els Estats Units no vacil·larien a acceptar que una part dels pagaments que han de rebre per deutes de guerra fos deixada apart per a ésser temporalment utilitzada, si això es considerés necessari per al bon èxit de la gestió a realitzar.

El senyor Hoover seguí dient que el món al mateix temps ha d'esforçar-se per a donar col·locació al metall plata, almenys en un sistema subsidiari ample.

Jo espero — afegí — que el poble americà no serà extirpat per la corrent incessant establerta per la propaganda estrangera en el sentit que l'anul·lació dels deutes proporcionaria el remei internacional anhelat. Això no és cert. Aquests deutes són solament un segment del problema la importància del qual, des del punt de vista comercial, ha estat exagerada.

L'orador afegí que en tot cas abans de fer sacrificis els Estats Units han de tenir seguretats de cooperació que permetin esperar amb fonament que s'ha d'arribar d'una manera positiva a l'establiment monetari i al restabliment de la prosperitat mundial. — Fabra.

El grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

A Anglaterra

A la Cambra dels Comuns

Unificació dels transports de Londres

L'emprèstit a Austria

Londres, 14. — A la Cambra dels Comuns ha estat adoptat en tercera lectura, per 232 vots contra 46, un projecte de llei en el qual es preveu la constitució d'un Consell que tindrà al seu càrrec la missió de coordinar i controlar tots els transports de la regió londinenca, àdhuc les línies ferroviàries dels contorns, els camins de ferro subterranis, els autobusos i els tramvies.

Després ha continuat a la Cambra la discussió detallada del projecte de llei de garantia de l'emprèstit a Austria, i ha estat rebutjada sense escrutini una esmena presentada pel conservador senyor Williams proposant reduir la garantia britànica a la meitat, és a dir, de 100.000.000 a 50.000.000 de xil·lings.

La dita esmena, sostinguda pel senyor Samuel, ha estat combatuda pel senyor Hore Belisha, secretari financer de la Tresoreria, que ha recordat que la Gran Bretanya està compromesa pel Protocol de Ginebra del 15 de juny últim, i ha afegit que la suma de 50.000.000 proposada resultaria insuficient per a l'ajut que necessita Austria.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Un grup gal·lès a la Cambra

Londres, 14. — El senyor Lloyd George ha format a la Cambra dels Comuns un nou grup parlamentari exclusivament gal·lès, format per 13 gal·lesos liberals, 6 diputats samuelesos, 3 nacionals liberals (grup Simon) i 4 membres del grup d'oposició del senyor Lloyd George.

El nou partit se situarà als escons de l'oposició, i ha decidit votar contra el Govern quan es presenti la moció de censura dels laboristes. — Fabra.

Comarques catalanes

A TARRAGONA

Detalls del temporal - Demà el President de la República
Monenatge a un ministre
Sessió municipal

Ha anat a la temporal. Les embarcacions que entraren al nostre port d'arribada forosa han tornat a sortir cap a mar.

Aquest temporal sorprenent nombroses barques de pesca que es trobaven a les platges de Cambrils i Ametlla de Mar, les quals trencaren les amarres a conseqüència del fort onatge i s'internaren mar endins.

Immediatament s'organitzà el salvament de les embarcacions. Dues barques motores amb llurs tripulants marxaren mar endins i aconseguiren recollir totes les barques desaparegudes, llevat d'una de la matrícula de Cambrils, anomenada "Juan", de la qual no se'n sap res.

Sortosament no hi ha hagut desgràcies personals, car les tripulacions es trobaven fora de les barques en ocórrer l'accident.

A Ametlla de Mar fallen dues barques que foren arrossega- des per la força de l'onatge, però la tripulació quedà en terra. Les restants embarcacions que hi havia a Ametlla sortiren mar endins en direcció al nostre port, on han arribat totes.

A conseqüència del temporal entraren al port, d'arribada forosa, el vapor "Levante", que venia de Marsella i es dirigeix a València; el vapor motor "Morisco", que es trobava ancorat a València, i el llagut "Teresa", els quals, com queda dit, han abandonat el seu refugi.

El President de la República ha tramès al governador civil, senyor Freixas, la quantitat de mil pessetes que hauran d'ésser lliurades als pares del farmacèutic Batalla, de Vallès, el qual resultà mort a Barcelona en ocasió de la darrera intencionalment revolucionària del dia 8 de gener.

El dia 21 del corrent se celebrà l'acte de descobriment de la làpida que ha estat col·locada a la façana de la casa on nasqué En Marcellí Domingo.

Els elements polítics aprofitaran aquesta ocasió per celebrar diversos actes d'homenatge al ministre d'Agricultura.

Dilluns passat, al vespre, celebrà sessió l'Ajuntament i acordà que la Comissió de Responsabilitats procedeixi a la revisió escrupolosa de l'expedient nomenant secretari de la Corporació el senyor Salvador Ganyà, advocat i del Cos del Secretariat, que fou designat per al càrrec en concurs per un dels darrers Ajuntaments de l'antic règim.

També acordà inculcar-se del cementiri d'aquesta ciutat, propietat de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, prèvia la corresponent indemnització, i rellevar la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya de la condició de constituir un dipòsit de 25.000 pessetes per a respondre dels perjudicis que pugui ocasionar amb motiu de la instal·lació del telèfon automàtic.

Demà donarà una conferència sobre la tomba de Tutanquamen el catedràtic d'aquest Institut senyor Ramir Sas.

A LLEIDA

Nova Junta - Ates suspenses
Inocendi a Mollerussa - A l'altres
noves

La Societat Agrícola Pràctica i l'Associació de Propietaris Agrícoles d'aquest partit, han designat els vocals titulars i suplents que han de formar part de la Comissió municipal de Policia rural.

Per l'Agricultura Pràctica han estat nomenats els senyors Buñuel Rubió i Joan Castany, i per l'Associació de Propietaris els senyors Marcellí Armengol i Pere Mor.

Amb motiu d'acabar la setmana anomenada d'agitació comunista, l'autoritat governativa, en evitació de possibles incidents, suspengué alguns actes politico-socials que havien estat anul·lats.

La subscripció a profit dels obrers en atur forçós puja 12.884'20 pessetes.

Han arribat a aquesta ciutat, i s'han incorporat al regiment d'infanteria núm. 25, 358 reclutes de la nova leva.

Durant la matinada de dimenge passat es declarà un violent incendi a la casa número 9 de la Plaça de la Mancomunitat, a Mollerussa.

El foc destruí la part alta de l'edifici.

Després de tres hores d'intens treball, pogué ésser localitzat l'incendi.

Els pèrdues es calculen en uns 25.000 pessetes.

Nombrosos veïns de Lleida

da es traslladaren a Tàrraga per tal d'assistir al concert que donà al teatre de l'Ateneu la notable Orquestra Femenina de París.

S'han reunit els elements afectes a la Unió Socialista de Catalunya (Secció de Lleida), acordant constituir la dita entitat i han designat el Comitè directiu de la dita entitat.

A GIRONA

Conflicte obrer a Banyoles - Denúncia contra dos col·laboradors
A la fàbrica Gimferrer, de
Banyoles, s'ha produït un
conflicte per haver estat acomi-
dat un obrer i anunciar els al-
tres la vaga cas de no ésser
readmès aquell.

El governador civil s'ha dirigit al propietari de l'expressada fàbrica i li ha demanat la readmissió de l'obrer acomiadat.

La subscripció pro dam-nificats per les inundacions a la província, oberta pel Govern Civil i el diari republicà "L'Autonómista", puja 11.090 pessetes.

Ha estat prorrogat fins al dia 28 del corrent el període voluntari per a l'impost de cèdules personals a Girona, Olot i Blanes.

Ahí el governador civil va dir als periodistes que li havien estat fetes denúncies contra el rector de Sant Joan les Fonts i el rector dels Pares Salesians, per haver tallat arbres sense tenir autorització per a la tallada.

El governador digué que si es comprova la veracitat de les denúncies serà imposat el càrrec i als denunciats.

A TORTOSA

Reunió del Banc de Tortosa
La declaració de rendes - Altres
noves

Tortosa, 14 (Per telèfon). — El Municipi ha convocat concurs per tal de proveir tres places d'oficials tercers. Una de les condicions del concurs estableix que els opositors han de saber escriure i parlar correctament el català.

El Consell d'Administració del Banc de Tortosa convoca Junta general extraordinària d'accionistes per al dia 27 del corrent, a dos quarts de dotze del matí. En aquesta reunió es tractarà de la reducció del capital social i de la modificació dels Estatuts.

La Cambra Agrícola convoca per a demà, a dos quarts d'onze del matí, una reunió a l'objecte de canviar impressions i prendre acord sobre la disposició del Ministeri d'Agricultura que es refereix a la declaració de rendes de finques rústiques.

Ha estat nomenat Registrator de la Propietat del districte de Gandesa el senyor Pauli Hueria Sánchez.

Dilluns passat tornaren de Tortosa l'alcalde, senyor Benet, i el primer tinent d'alcalde, senyor Tudó. A la capital de la "provincia" visitaren les autoritats governatives amb el propòsit de tractar de diversos assumptes d'interès per a Tortosa.

Dimenge, a Vandellòs, va donar una conferència sobre les possibilitats de solució del problema del vi el Director general de Comerç. Fou molt aplaudit.

Diversos ferroviaris de servei a l'estació del ferrocarril del Nord han cursat un telegrama d'adhesió a l'aput d'homenatge al senyor Azuà que tindrà lloc aquest vespre a Madrid.

BADALONA

Fets diversos

Quan anava pel carrer de Fermí Galán, a Martorell del Corau, de 49 anys, li sortiren al pas dos individus que se'n dir paraula i agrediren amb una pedra, pegant-li forts cops al cap.

Hagué d'ésser assistit al Dispensari Municipal, on li aplicaren fortes compresses al cap de pronhàtic greu.

Quedà hospitalitzat a l'Hospital Municipal d'aquesta.

En un pavelló de la platja, propietat del Club Nàutic, fou delinqut pels carrabiers Joan Guixarro Serrano, de 26 anys.

Al dit individu li foren ocupats diversos objectes que acabava de robar del Club.

Fou posat a disposició del Jutjat.

GAVA

El futur Aeroport de Barcelona

juntament de Gavà, va celebrar-se dilluns a la nit al Cinema Novetats una conferència a càrrec del senyor Joaquim Ventalló, regidor i president de la Comissió municipal d'aeroport, i del senyor J. Puig i Gairalt, arquitecte autor del projecte.

El senyor Ventalló va exposar la magnitud del projecte, amb la forma i disposició del camp, emplaçament, edificacions, serveis, etc. Remarcà que els terrenys escollits per la Comissió no ho eren per caprici, sinó perquè els tècnics, amb els dictàmens emesos, fan constar que dels molts estudis realitzats són els que ofereixen totes les característiques que exigeix el Reglament internacional d'Aviació.

Féu veure la importància que prendrà la població de Gavà, i va fer veure que si entre els propietaris afectats, malgrat la bona disposició de l'Ajuntament de Barcelona, resultava algun d'ells perjudicat, procuraran arranjar-ho de la millor manera possible per ambdues parts.

Seguidament el senyor Puig i Gairalt, arquitecte, autor del projecte, per mitjà de projeccions explícitament detallades les instal·lacions i estructura general de l'aeroport.

Tant el senyor Ventalló com el senyor Puig i Gairalt foren molt felicitats i aplaudits pel nombros públic que omplia de gom a gom la grandiosa sala d'espectacles.

El poble de Gavà ha vist amb molt bon gust l'avantprojecte i l'entusiasme que hi posen els senyors Ventalló i Puig i Gairalt, si bé és d'esperar que a la població se li donarà vida i un nom que serà conegut arreu del món.

LA POLITICA

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

ACCIO CATALANA REPUBLICANA DE BARCELONA

Tal com estava anunciat, dilluns va celebrar-se la junta general ordinària d'aquesta entitat central del Partit Catalanista Republicà.

La reunió es descabellà d'acord amb l'ordre del dia. Fou aprovat el balanç econòmic de l'any darrer i després d'unes breus paraules del president, senyor Josep Barbey, donant compte de la gestió de la Junta directiva, es procedí a nomenar els càrrecs vacants per cessació reglamentària. Les vacants foren cobertes per aclamació i la Junta directiva d'Acció Catalana Republicana ha quedat constituïda per la senyora Amanda Liebot i els senyors J. Barbey i Prats, Jaume Cabarroques, Rafael Closas, Felip Fontova, Eduard Ragasol i Odó Hurtado.

ACCIO CATALANA DE LA BARCELONETA

El C. D. d'aquesta entitat ha convocat reunió general ordinària reglamentària i extraordinària, per a modificació dels seus estatuts per a demà, dijous, dia 16, a les deu i a les onze de la vetlla. Mitja hora més tard es faran, en cas necessari, les de segona convocatòria.

CENTRE REPUBLICA D'ACCIO CATALANA DE REUS

En la reunió general ordinària celebrada darrerament per aquesta entitat, quedà constituïda la Junta directiva en la forma següent:

President, Antoni Martí Bages; vice-presidents, Joan Barús i Sans i Eladi Bergadà i Porta; secretaris, Eugeni Cots Ardevol i Ventura Barcayes Puy; vocals, Jaume Sabater Vallès, Josep Miquel i Pàmies, Josep Adserà Casals i Francesc Ballells Cardona.

JOVENTUT CATALANISTA REPUBLICANA

A l'objecte de tenir un canvi d'impressions, es convocà als socis d'aquesta Joventut, a la reunió que demà passat, divendres, a dos quarts de vuit del vespre, tindrà lloc a l'estatge social, Costa, 55, pral.

ADHESIONS

"Manuel, Azuà" - President del Consell de ministres. Madrid. Centre Català Republicà de la Bordeta s'associa amb entusiasme i mereix homenatge desitjant ferventment seguir com a cap del Govern per ésser insubstituïble garantia esperit renovador Republicà. — Antoni Mas, president.

UNA FELICITACIO ORIGINAL

Com que dissabte era el seixantè aniversari de la primera República, la Fraternitat Republicana Radical de la Barceloneta s'ha regut obligada a felicitar... el senyor Rocha. Un diari lleronista ha publicat el telegrama.

La commemoració de la República del 1873

Abans d'ahir al migdia tingué lloc a El Pacte, centre republicà democràtic federal, de la nostra ciutat, l'homenatge als veterans supervivents dels que en 1874 feren armes contra el poder facciós que ens arrebassà la República.

Amb el local profusament guarnit i l'apet de concurrència, començà l'acte amb l'execució, per l'orquestrina, de l'himne de la República que tothom escoltà dempeus. A continuació el president, Eliseu Sala, oferí la festa als venerables ex-combatents Pere Ristol, de 93 anys; Ramon Oró, de 88; Manuel de Santiago Torrejón, ex-coronel, de 81; Domènec Vilaseca, de 78; Pau Cot, de 78; Francesc Vinaixa, de 77; Baldomer Gavalà, de 75; Joaquim Ventura, Joan Segarra i Angel R. Martínez; elogiant llurs glorioses gestes i expressant-los la gratitud que la generació actual sent envers tots ells.

Amb frases impregnades de pregona emoció, el ciutadà Pau Cot, en nom dels seus companys d'armes, manifestà l'agraïment de tots i, recordant, de passada, alguns fets d'aquell període; evocà les figures de Cuello, Tr. des, Cámara, Garrido, Or... se, entre altres precursors de la democràcia al nostre país, les teories dels quals culminaren en l'obra magistral del patriarca Pi i Margall.

Xor repetit l'himne, i acompanyada amb xarrosos aplaudiments l'adhesió a l'acte dels representants del Govern de la República, de la Generalitat i del nostre Ajuntament. També "Actuació Valencianista d'Esquerra" (Rambla de Santa Mònica, 15 i 17, pral.) celebrà diumenge el IX aniversari de la proclamació de la primera República espanyola.

Un homenatge

Al Restaurant Pàtria se celebrà l'apat d'homenatge ofert per la Federació Catalana de Gremit de Patrons Vaquers i Cabrers al prestigiós veterinari senyor Vicenç Tarragó. Hi assistiren 250 comensals, entre els quals figuraven representants de tot Catalunya.

Amb l'homenatge ocuparen la presidència de l'acte el diputat de la Generalitat i director de l'Escola d'Agricultura, senyor Rossell i Vilari, que representava els membres del Govern senyors Mias i Dencàs; el president de l'esmentada Federació, senyor Lleó, i tots els membres del Consell Directiu.

Va oferir l'acte el senyor Lleó i féu constar l'agraïment de tots els elements interessats en la ramaderia i producció de llei envers el senyor Tarragó. Acabà demanant al senyor Rossell i Vilari que es fes interènt prop del Conseller d'Agricultura del desig de l'organisme que presideix que li sigui concedit un lloc al Consell Superior d'Agricultura, Ramaderia i Boscos, a fi que aquella col·laboració pugui ésser efectiva.

Després parlà el president de l'Associació de Patrons Vaquers de Barcelona, senyor Padró.

El president del Col·legi de Veterinaris, senyor Orue, ponderà la importància científica del procediment emprat pel seu company i la justícia de l'homenatge que se li dedicava. Digué, finalment, que el concurs dels veterinaris no fallarà mai en tot allò que pugui beneficiar la ramaderia.

Seguidament féu ús de la paraula el diputat senyor Rossell i Vilari, que fou acollit amb xarrosos aplaudiments. Després d'excusar la presència dels esmentats Consellers de la Generalitat, significà la seva cordial adhesió a l'acte que es celebrava i la transcendència que tenia per a l'esdevenidor de la ramaderia el procediment científic del senyor Tarragó per a combatre el "mal de perdit". Declarà que el Govern de la Generalitat no té altre propòsit que el d'establir una estreta cooperació entre tots els elements que integren la riquesa nacional i que per aquesta raó alentirà el preu format pel senyor Lleó referent a l'organització de cursells pràctics dedicats als industrials vaquers i recriadors de bestiar, a fi que la ramaderia es pugui beneficiar de les seves ensenyances.

Així mateix - afegí - puo avançar-vos que obtindreu el lloc que demanau en el Consell Superior d'Agricultura i Ramaderia, puix que el Govern de la Generalitat recollirà la petició formulada com mereix. (Aquestes paraules foren coronades per una ovació delirant.) Es així com podem realitzar més fàcilment l'obra de compensació que cal per a evitar l'emigració dels diners dels productors de llei i assegurar-los un bon esdevenidor.

El senyor Tarragó agrat l'homenatge i oferí treballar constantment a profit de la ramaderia.

El senyor Lleó lliurà al senyor Tarragó un pergamí signat per tots els presents.

DE BARCELONA

Teatre Romea

"EL CAFE DE LA MARINA"
DE J. M. DE SEGARRA

"El Cafè de la Marina" és una de les comèdies més vives i pintoresques de Segarra. L'autor hi ha estat sobretot sortit en la pintura de l'ambient i en la creació d'una pila de figures de mariners, de vides rebregades o calladament heroiques.

Hom ha posat l'obra amb tota la cura que es mereix, i tant el decorat de Fontanals com les caracteritzacions i vestits dels actors, contribueixen a fer sensible la poesia i el color de "El Cafè de la Marina".

Un públic - el públic més divers que hom pugui veure en un teatre, un públic en el qual ultra intel·lectuals i polítics hi eren representats totes les classes socials - ha donat un magnífic acolliment a l'obra i ha aplaudit llargament al final de tots els actes l'autor i els intèrprets.

Segarra, naturalment, s'ha vist obligat a dir unes paraules de regreïment; paraules de record per als peadors de la Costa Brava que ha volgut pintar en la seva obra i d'enaltiment per al nostre teatre.

No cal dir que ha obtingut una ovació final.

Incendi en uns tallers mecànics

Ahí, a les vuit del vespre, hom s'adonà que els tallers de la casa "Construcciones Mecánicas Rex S. A.", situats al carrer de Borrell, número 236, eren envaïts per les flames. Immediatament foren avisats els bombers de la Central, situada al carrer de Provença, els quals, comenats pels senyors Jordan i Sabadell, acudiren tot seguit al lloc del sinistre.

L'incendi fou sufocat al cap d'una hora. Destruït tots els molins i part de la maquinària, degut a haver-se esfondrat part d'un sostre.

De moment no es poden calcular les pèrdues materials. No hi va haver cap desgràcia personal.

Acudiren al lloc del sinistre el sub-oficial de la Creu Roja senyor Altés i diversos guàrdies urbans, de Seguretat i forces d'assalt.

Quan hom s'adonà del foc, ja havia pres un gran increment.

Hom ignora les causes del sinistre, així com si ha estat provocat. La casa Rex S. A. té plantejat un conflicte social.

ES DETINGUA MENTRE NO BAVA

En una camiseria del carrer del Call entrà Ramon Badenes i fou delinqut en el moment que tractava d'emportar-se'n diversos gèneres.

ATRACAMENT

Ahí a la nit, Didac Garcia va presentar una denúncia a la Delegació de Policia del carrer de la Creu Coberta, en la qual fa constar que durant la tarda d'ahir havia estat víctima d'un atracament, fet per dos desconeguts que l'amenaçaren amb una pistola i un punyal i li prengueren 250 pessetes que acabava de cobrar a la casa número 30 del carrer de Bagur.

Els atracadors, una vegada comés el fet, foren perseguits per alguns veïns, però aconseguí, no obstant, fer-se escapolir.

Les 250 pessetes eren propietat de la Indústria del Taxi.

DE MADRID

Els subsidiaris de famílies nombroses

Madrid, 14. — Aquesta tarda va ésser al Congrés una comissió de l'Associació de subsidiaris de famílies nombroses.

Van visitar diversos diputats, per tal que facin una campanya a fi que els siguin reintegrades les quantitats que havien d'haver cobrat pel subsidi, segons les disposicions acordades, i que va suspendre el ministeri del Treball.

Van fer veure els comissionats la situació en què se'ls havia col·locat per haver fet els seus càlculs econòmics a base d'aquest subsidi, i el transtorn que amb això se'ls causava.

Un petard a València

València, 14. — Al carrer de la Mar, davant el Mont de Pietat esclatà un petard.

Un altre esclatà al carrer de Jesús i un altre al carrer de Mariana d' Pineda.

Moments abans passà per aquest lloc una artista que treballava en el conjunt d'un teatre d'aquesta capital.

Sobítament se sentí agafada per la cintura i elevada violentament portant-la a l'altre costat on la deixà un desconegut que fugí apresuradament.

No reposada encara de la sorpresa sonà la detonació que produí el petard.

El senyor Goicoechea fa propaganda monàrquica

Pontevedra, 14. — S'ha celebrat un míting de propaganda monàrquica, en el qual ha parlat el senyor Goicoechea, que ha atacat el Govern i la Constitució, de la qual demanà la revisió.

Aconsellà els oients que acudís a les primeres eleccions a luitar contra la República.

Acabà elogiant l'actuació de la monarquia.

Els resultats del viatge del senyor Prieto a Sevilla

Madrid, 14. — Sembla que, a conseqüència del viatge a Sevilla del ministre d'Obres Públiques, l'Estat farà sen el contracte de la casa Zeppelin amb l'Ajuntament de la capital andalusa.

L'informe de la Comissió governativa que negocia amb el comandant Lehmann és favorable.

El Govern tractarà, en un dels pròxims consells, de l'assumpte i de la publicació d'un decret perquè s'executin els projectes i el començ de les obres.

La construcció s'efectuarà amb independència de la casa alemanya, si bé hi haurà acomodament en les indicacions tècniques.

Un cop començada la construcció, la casa Zeppelin, designarà un representant que entauli negociacions amb viates al contracte definitiu i a l'armatge, reparació i repòs de les seves grans aeronaus.

Un atemptat contra el cònsol italià a Bilbao?

Bilbao, 14. — Ha circulat el rumor d'haver-se comés un atemptat contra el cònsol italià en aquesta ciutat.

El governador ha manifestat que durant la matinada havien estat trencats els vidres de l'oficina del Consolat, però que creia que ho havien fet alguns individus isolats i no en grup.

DE L'ESTRANGER

Ha començat l'ofensiva contra la premsa

Berlin, 24. — Durant una reunió de representants de la premsa nacional-socialista celebrada aquesta tarda a la Cancelleria de l'Imperi, el senyor Hitler ha exhortat la premsa nacional-socialista a inculcar a la resta de la premsa alemanya la idea que el servei de la nació constitueix la justificació de la seva existència.

Ha declarat, així mateix, que els periodistes haurien de deixar de tolerar que figurin entre ells les persones que utilitzen per a fins antinacionals la llibertat que se'ls concedeix, i ha expressat que tenia l'esperança que la premsa nacionalista seria ajudada per tota la resta de la premsa nacional en la seva col·laboració per a la tasca que s'ha emprès encaminada a la salvació d'Alemanya. — Fabra.

Els excessos de cada dia

Berlin, 14. — Els racistes han atacat, a Francfort de l'Oder, els participants en una manifestació organitzada pel "Front de Bronze".

Els nazis han utilitzat fusells i porres, i de la col·lisió han resultat quatre ferits.

Per altra banda, a Brunswick, la policia ha disparat contra una anomenada que no ha tancat la seva finestra al pas d'una manifestació de nazis, mantant-la. — Fabra.

El ministre del Perú a Londres nega que hi hagi insurrecció

Londres, 14. — La Legació del Perú desment la notícia d'haver-se produït un moviment insurreccional al Perú. — Fabra.

Llegiu LA PUBLICITAT - Pro aguen-la

"Ortopèdia Moderna"
Fil de B. Carcassona
TALLER I DESPATX
ESCUDELLERS BLANCS, 8 - Telèfon 10916
BRAGUERS REGULADORS
per a la retenció absoluta de la trencadura
Faixes de totes menes
Faixa cotilla abdominal Models moderns
COTILLES ORTOPEDIQUES
per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia
Casa fundada en 1875

COMPANIA TRASMEDITERRANEA
MADRID: Pasadís de la Castellana, 14. - Barcelona: Via Laietana, 3
Servei regular de vapors comercials i correus entre la Península, Balneari, Nord d'Àfrica, Canàries, Guinea Espanyola
LÍNIA RÀPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA-CAZ-CAHARRIES
Borlides setmanals els dissabtes, a les 12 hores. Efectuats els serveis les motores motonaves
"CIUDAD DE SEVILLA" i "VILLA DE MADRID"
Línia comercial amb escales en tots els ports de la Mediterrània, Nord d'Àfrica i Canàries. — Borlides quinzenals els dijous
LÍNIA RÀPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA-PALMA DE MALLOCA
Borlides tots els dies (excepte els dimenges) de Barcelona i Palma, a les 15 i 18 hores per les modernes motonaves
"CIUDAD DE BARCELONA" i "CIUDAD DE PALMA"
Borlides regulars entre Torroja, València, Alacant i Palma de Mallorca i entre Barcelona i Músho
LÍNIA RÀPIDA REGULAR ENTRE ESPANYA I TERRITORS DE GUINEA ESPANYOLA (Fernando Poe)
Borlides el dia 13 de cada mes amb escales a València, Alacant, Cartagena, Lhda, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Rio de Oro, Moorúvia, Santa Isabel (Fernando Poe), Dala, Koro i Rio Benito, pels vapors
"PLUS ULTRA" i "LEGASPI"
LÍNIA RÀPIDA REGULAR ENTRE BARCELONA I VALENCIA
Borlides de Barcelona els dijous i dijous, a les 10 hores
Borlides de València els dimenges i dissabtes a les 10 hores
Borlides directes per la motonave
"CIUDAD DE VALENCIA"
Primers: 21'45 Pies. Segons: 21'30 Pies. Tercers: 10'00 Pies.
Borlides ràpids setmanals Mediterrània - Canàries
Amb escales en tots els ports. Borlides tots els dies
LÍNIA REGULAR ENTRE BARCELONA, ALACANT, GRAN, MALLORCA, CRUTE, BALAGA I VIGUERES
Borlides de Barcelona 10:

FUTBOL

La premsa madrilenya i el debut de Samitier

El debut de Josep Samitier davant el públic madrileny ha tingut la virtut de defraudar-lo un xic pel concepte que hom tenia, encara, del "màgic".

Es clar que pel que hem pogut veure en les informacions de la premsa madrilenya, Samitier, en aquest partit, deixà entreveure alguna d'aquelles qualitats tan pròpies d'ell, sobretot en l'obtenció d'aquell gol que li valgué una ovació extraordinària, però la seva actuació global, per la forma d'apreciació de l'esmentada premsa — la qual, diguem de passada, la majoria tracta Samitier en forma cordial —, no satisfeu pel que hom n'esperava.

Heus ací els fragments que hem extret dels diaris madrilenys que comenten l'actuació de Samitier:

"El Liberal", que, pel que es veu, no es mira amb gaire bons ulls Samitier, és el més enèrgic:

"Anda, fastidiat, Samitier!... Olivares te ha puesto en ridículo. Se ha operado de la garganta, y no ha dado voces, ni ha salido corriendo, ni se ha escondido en el baño. Te ha puesto un zancadillo terrible. Esperamos que el lunes irás al médico, porque si no..."

Després de llegir això, el lector s'adonarà de la diferència de to amb què els altres diaris toquen l'assumpte.

Per exemple, "La Voz", amb tot i no demostrar poca simpatia pel degà jugador, ja ho tracta d'una altra manera:

"Ya sabe todo el mundo que quien tuvo y retuvo guardó para la vejez. Pero en el fútbol, si se pueden hacer diabluras por viejo, se pierden también muchas ocasiones por no tener las facultades de joven. Nos estamos refiriendo a Samitier, que hizo un "goal" de espaldas al marco, posición característica del veterano jugador, que no quiere dar la cara. Y el puesto de delantero centro no es para virtuosos, por lo menos en nuestra concepción del juego a desplegar en ese sitio, por lo que creemos que "Samitier" podrá suplir a Olivares un día que esté malo, pero nunca substituirlo permanentemente."

Pero seguixen després els comentaris de més pes, i potser els més autoritat. E. Tens, a "El Sol", té un punt de vista més real del cas:

"Samitier era la nota interesante. Le vimos hace una semana jugar contra el Donostia i aplazamos una opinión más definitiva sobre su juego actual hasta verlo en otro encuentro. Después del domingo, podemos aventurarnos a hablar un poco del famoso internacional catalán."

"Nuestra impresión" Por ahora creemos más efectivo y práctico para el Madrid en el centro de la línea a Olivares. Es posible que llegue más juego Samitier; pero frente al marco no admite parangón la facilidad y dureza de remate de Olivares. Le queda mucho juego a Samitier; pero le falta de momento rapidez en sus avances y potencia en el chut. Apenas tira. El domingo se dio el caso raro de ver cómo Regueiro era el que más tiraba — hubo unos pocos intentos de Hilario —, cuando en toda la temporada no ha sido precisamente el gran interior derecha del Madrid el rematador del ataque. Y es que el domingo Samitier era uno más a crear juego y no había en la línea el que intentase la estocada a fondo.

Samitier no està acabat, ni mucho menos; però le faltan tota la energia precisa para ser el elemento insustituible en el centro del ataque madrileño. En los momentos presentes da más rendimiento Olivares. Dentro de un mes, con un entrenamiento mayor de Samitier y una recuperación de fuerzas (cualquiera lo sabe)...

"El Debate", per la seva part es limita a dir:

"Entre que Samitier està todaví bajo de forma o lesionado, y que los demás hicieron bien poco, ni hubo línea delantera ni media, y sólo defensa, muy descansada, eso sí, ante sus novatos contrarios."

Quant a "Luz" només hi dedica unes ratlles però que reflexen la realitat:

"El debutante merece párrafo aparte. Empezó francamente desconcertado; mediado el primer tiempo, Hilario le dio un cabezazo que acabó de marearle — así no hay compensación posible, diría él —; luego se fué serenando y fué el jugador que está siendo desde hace cuatro o cinco años: gris, con jugadas geniales, y seguramente con partidos de excepción cuando hace falta."

"Ahora" és el que en parla amb més extensió. Primer clava la seva xurriacada:

"¡Atención! La temporada pasada la inclusión de Rubio en la línea de ataque sirvió para perder el campeonato de España. ¡A ver si ahora la presencia de Samitier va a servir para perder el campeonato de la Liga!"

Conste que con esto no tratamos de establecer comparaciones — siempre odiosas, pero más todavía en este caso — entre el jugador catalán y el jugador valenciano, ni en el aspecto técnico ni en el "otro".

Pero lo que es hay que comparar es la actitud de los delanteros del Madrid ante su nuevo compañero."

Després de comentar el joc d'Hilario i Regueiro afeixen:

"Pero ni si fueran, ni el canario jugaron como se debe jugar en una

línea delantera como la del Madrid, que debe a la ciencia del pase y a su ejecución sus mayores glorias.

Es que existia la consigna de no darle juego a Samitier?

De los extremos nada tenemos que decir en este aspecto. Anduvieron flojillos, con la misma flojedad que atacó al resto del equipo. Eugenio además, cometió unos errores "nuevos", consecuencia de su reciente concepción "científica" del juego. Però nada más."

I després ja es llença de ple a parlar de Samitier.

A Samitier se le ha reprochado que cada vez que "le han puesto" un nuevo compañero en la línea de ataque del Barcelona ha hecho lo que buenamente ha podido por ponerlo en ridículo. De esto se quejó en alguna ocasión Goiburu, y más recientemente Arocha. Nosotros no creemos que esta fama que se le ha colgado a Samitier tenga un riguroso fundamento. Tampoco afirmamos que el Destino venga a depalearle ahora una expiación "talionésca" en la delantera del Madrid.

Preferimos creer que Hilario y que Luis Regueiro y que algún medio jugaron mal el domingo y olvidaron que el fútbol es un juego esencialmente "de conjunto", sin ninguna reserva mental. O bien admitir que Samitier, en el segundo partido que jugaba en esta línea no ha encontrado aún el necesario acoplamiento.

Samitier, en efecto, estuvo "descentrado" todavía, desorientado. Hubo jugadas que no entendió y otras que no supo hacer entender. Aparte de esto, se le notó falta de entrenamiento. Desplegó una gran codicia, pero "legaba siempre tarde". Se confió, se afirmó conforme avanzaba la tarde; cuando marcó "su" "goal", un "goal" acrobático y difícil de los que le han dado fama, y escuchó el halagador tableteo de los aplausos, jugó con más aplomo y más alegría. Entonces demostró en algunos pases — precisos, inteligentes, haciendo rodar el balón al "ralenti" — que todaví puede ser un útilísimo creador de juego, y en algunos remates más, en postura inverosímil, que todaví puede ser un "realizador" desconcertante y glorioso.

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

La adquisición de Samitier debe constituir "l gran acierto de la Directiva del Madrid que todos hemos elogiado."

Pero a condición de que "todos" tengamos un poquito de formalidad."

ESPORTS

PUNTS DE VISTA

TINDREM BOY-SCOUTS CATALANS?

Cal que el nostre poble conegui els beneficis d'una organització que compta amb milions d'associats

No és pas la primera vegada, ni potser serà la darrera, que des d'aquest lloc sortim a parlar de Los Exploradores de España, però si fins ara ens hem hagut de planyer del seu esperit contrari o indiferent als ideals del nostre excursionisme, és perquè els hem vist confondre's, voltats de xaranges i pompositats anticnien règime, amb els homes que eren la negació de la personalitat històrica del nostre poble. Això, i el fet que en la seva major part los exploradores eren fills de militars que convertien la institució en un centre de "guineu" a les ordres de qualsevol autoritat que els protegia, explica el divorciament que fins ara observaven amb ells la nostra gent muntanyenca, prou conciderada del que vol dir escoltisme, i el que són les doctrines de Baden-Powell.

La nostra censura en aquest aspecte no ha anat mai adreçada contra l'escoltisme internacional ni les admirables doctrines que persegueix aquesta organització coneguda mundialment amb el nom de Boy-Scouts, perquè seria anar contra els nostres propis ideals, sinó que han anat contra els seus més destacats caps que, fins fa poc els representaven a Catalunya, per no haver-los abut adaptar a les circumstàncies especials del nostre país i per perseguir tota manifestació de catalanisme, portada a l'extrem de determinar baixes i expulsions col·lectives en aquest sentit. Oficialment, doncs, la institució declarava que no era política, però de fet feia dissimuladament el joc vergonyós de tots els patriotes de la dictadura i post-dictadura, que eren les seves primeres figures i protectors.

Los Exploradores de España podrien dir que han representat a Catalunya l'escoltisme castellà, perquè fins ara no han arribat a cap l'objectiu internacionalment. Tots aquells que, abans que tot, se sentien catalans, havien de sofrir l'ambient espanyolista que planava sobre la institució i guanyar a petites concessions algunes toleràncies.

Això no vol dir, però, que dintre d'aquesta organització no hi haguessin

en aquell temps, i encara en queden, patriotes catalans que lluitaven en silenci i procuraven que no s'extingís per complet l'esperança de renovació. Aquests són els que en tot temps han merescut les nostres simpaties i ens han fet conservar un mínim de respecte envers la institució per allò que representaven dintre d'ella mateixa.

Ens invita a prendre la ploma i comentar aquests fets l'opinió del darrer número del seu portaveu "Catalunya escoltista", en l'editorial del qual es declara oficial l'ús del "castellà i el català". No deixa d'alegar-nos aquesta imitació en Los Exploradores de España, dependents encara de Madrid, i volem ésser els primers de celebrar-ho, però pels motius esmentats anteriorment ens costa de creure que aquesta incorporació de la nostra llengua en els seus actes interiors hagi estat obtinguda per unanimitat. El mateix editorialista ens dóna a comprendre el sacrifici que per alguns haurà significat aquesta novetat, quan indica que adopten tal determini perquè han estat "consequents sempre amb les lleis de la Nació..." i no para esment que això precisament demostra les nostres anteriors imputacions, car aquestes mateixes lleis que ara invoca han representat per a nosaltres estar molt de temps fora de tota llei i de tot tractament de justícia. Celebrem, però, en el que val la declaració i deixem que el temps ens doni ocasió de comprovar si també són conseqüents amb les lleis interiors de Catalunya que es discutiran ara en el nostre Parlament.

Tot plegat ens fa creure que dintre de Los Exploradores de España un nou corrent s'imposa i desitja incorporar-se al moviment alliberador de la Pàtria.

Les reformes militars del ministre de la Guerra espanyol hauran estat també sanistes per a la vella institució. Potser des d'ara la comprensió i l'allunyament d'alguns antics caps farà que a no tardar gaire desaparegui aquell

allunyament espiritual que sentíem envers ells per suposar-los al servei d'una causa que no era pas la de Catalunya, i és indubtable que si aquesta catalanització triomfa afavorirà l'ingrés en els seus rengles de bon nombre d'antics dissidents que no per ésser catalans han deixat mai d'ésser escoltistes.

A casa nostra fa uns quants anys que contem amb un moviment escoltista català que segueix les mateixes ensenyances de Baden-Powell. Aquests escoltistes catalans són coneguts per Minyons de Muntanya, i si bé negligem la direcció tècnica, cosa comprensible donada la manera especial amb què s'han hagut d'organitzar, en el darrer Campament General de Catalunya ens feren la impressió que poden representar una força potent guadora de la nostra joventut. El fet que ens permet fer aquesta constatació és la distinció que en general donaven els acampadors als uns i als altres escoltistes.

Aquest paral·lelisme entre ambdues organitzacions ens fa creure en la possibilitat que arribi a una unitat i es creïn els Boy-Scouts catalans.

El moviment escoltista català cal escampar-lo arreu de la nostra Pàtria. La Generalitat, que tant interès ve demostrant per tot allò que pugui aportar un millorament físic i moral en l'estat actual de la nostra joventut, no pot romandre indiferent a aquesta manifestació escoltista que a totes les nacions compta amb l'ajut oficial de l'Estat, i omplirà a casa nostra un buit desitjat.

A cada escola, a cada ciutat i a cada poble han de conèixer els beneficis d'aquesta organització que compta mundialment amb diversos milions de minyons que cada festa omplen la muntanya de joia i aprenen d'ésser útils per a alguna cosa.

La nostra joventut, aquesta joventut abandonada que quan curi de l'escola és un camp adobat per a tots els vicis, ho demana a grans crits.

A. PINYOL I LLOP

ESPORTS DE NEU

La Cursa Internacional de La Molina

Alex Lignosel, de Tolosa, guanya la cursa de fons

El Centre Excursionista de Catalunya vencedor per equips

Dissabte va caure al Pireneu una nevada considerable, la qual tingué l'oportunitat d'arribar al punt i de finir en el moment just per a no fer angustiosa la tasca dels organitzadors, als quals la nevada féu canviar tots els plans i retardà força en les feines felicitades de cercar un recorregut i d'escampar-hi alguns contenidors de banderoles.

Havent-hi neu abundant per tot arreu no calia anar a cercar la neu pels alts i es podia tornar al recorregut del Campionat de l'any passat, que oferia els avantatges, per al Jura, corredors i públic, de sortir i d'arribar davant mateix del Xalet. Des d'aquí baixava fins al Sitjar, pujava al Pla d'Anyella pel camí de Castellat d'En Lluç, passava vers les pistes de Font Canaleta, tocava el Torrent del Coll de Pal, i pel magnífic camí del Bosc tornava al Xalet.

A l'hora de la sortida una trentena de corredors estaven a punt. N'hi ha tants de francesos com de catalans. L'augment d'inscripcions que han demanat a darrera hora els clubs de Tolosa, Saint-Girons i de la Montagne-Noire compensa el "forfait" dels catalans de Perpinyà, als quals no ha estat possible el formar equip. Dels nostres només es presenten dos equips, el del Centre i el del Barcelonès, i un parell d'isolats.

Els corredors van sortir cada trenta segons; quan surt el darrer, els davanterers ja enfilen el camí del Pla d'Anyella.

Quan tothom ha sortit podem situar-nos com a observadors en un lloc proper al trampolí; el primer que passa per allí és el número 9, Alex Signorel, que ha d'ésser el guanyador de la cursa. Es deixa d'aparcar neu enganxada als esquís, però manté un tren ben acompanyat i viu. A continuació passa Georges Guiraud, i rera seu Muller i Andreu. Tots tenen molta neu enganxada sota els esquís, i això els fa marxar d'una manera lamentable.

L'afar de les ceres ha estat més difícil que mai, puix que el circuit passava d'un recó d'ubaga amb neu pols a una banda assolada, on la neu era esponjosa i remollida i on tots els esquiadors i totes les ceres varen fallar en un grau més o menys gran.

Aquesta enganxada de neu va fer abandonar a Enric Guasch, quan havia fet un bon ascens al Pla d'Anyella, i també va eliminar de la lluita

a Clarac i els seus companys del Ski-Club Saint-Gironnais. Alguns corredors, Muller entre ells, arribaren a l'extrem de treure's els esquís i encerrar-los de nou.

El guanyador, Signorel, va efectuar, malgrat tot, una cursa regular i notable, treient un suficient avantatge sobre la resta dels corredors. La classificació que va establir el Jurat fou la següent:

1. Alex Signorel, de l'Ski-Club Toulousain, en 1 h. 36 m. 20 s.
2. Ernest Muller, del C. E. de C. en 1 h. 38 m. 2 s.
3. Georges Guiraud, de l'Ski Club Montagne-Noire, en 1 h. 38 minuts i 39 s.

4. Charles Bertrand, del C. E. de C., en 1 h. 40 m. 37 s.
5. Joan Andreu, del C. E. de C., en 1 h. 40 m. 55 s.
6. Georges Andreu, del S. C. T.
7. Lluís Ibars, del C. M. Barcelonès.

8. Henry Manaud, del S. C. Saint-Gironnais.
9. Paul Barrus, del S. C. T.
10. Francis Champrenaud, del S. C. M. I.

Fins a 21 classificats. La classificació per equips de tres corredors correspon al Centre que va al davant de les cinc entitats:

1.—Centre Excursionista de Catalunya: 2, 4, 5 i 11 punts.
2.—Eski Club Tolosenc, 1, 6, 9 i 16 punts.
3.—Eski Club Muntanyès Noirs, 3, 10, 14 i 27 punts.
4.—Club Muntanyenc Barcelonès, 7, 11, 17 i 35 punts.
5.—Eski Club Saint Gironnais, 8, 18, 20 i 46 punts.

El trampolí de Font Canaleta no pogué inaugurar-se amb la solennitat que hom hauria volgut, perquè els saltadors de Luchon que havien promès la seva assistència van haver de suspendre el viatge per haver de sortir pròximament cap a Briançon, on tenen lloc uns concursos internacionals.

El Campionat de salts d'engany promet ésser una competició d'alta valor esportiva.

Aquesta fou la darrera jornada de La Molina, viscuda dins la millor amistat pels esquiadors d'ambdues bandes dels Pireneus. Quan el tren va separar-nos, tornarem a dansar els borlons per l'espai. T'altment com un segellament de futures activitats dins d'aquest ordre.

Acompanyant els corredors, francesos vingué una caravana de més de 60 esquiadors de Saint-Girons. El Centre va dirigir-se oportunament pregant que els fos facilitat el pas de la frontera, i els francesos es trobaren a l'estació amb l'alcalde en persona i el delegat del Turisme, els quals obtingueren la supressió de totes les revises. Es a prec dels mateixos francesos que fem constar aquesta actuació digna de lloana.

Els trens del Nord van anar d'acord amb el nombre de viatgers. La Companyia féu una demostració de vagons i els va concentrar a Ribes. El 10 del cas fou que tots s'ompliren suficientment i que els trens de la tornada portaren vuit i deu vagons.

Si es manté aquesta actitud, no regatejarem la nostra pública lloana, de la mateixa manera que ho femem amb la nostra crítica quan tinguérem motius per a fer-ho.

JOSEP M. GUILERA

Enterrament de Tomàs Palmada

Ahí, a primeres hores de la tarda, tingué lloc l'acte de traslladar a la seva darrera estada les despulles del qui fou en vida Tomàs Palmada Arumí, president del Club de Natació Atlètic.

Assistiren a l'acte, que consistí en una viva demostració de les grans simpaties que havia sabut captar-se aquell bon esportiu, un gran nombre d'esportius i nombroses i importants representacions dels nostres primers Clubs.

La calxa mortuòria fou portada a pes de braços pel antillós dels Clubs de Natació Atlètic des del domini fins a l'església i després fins davant del Borsí, on fou acomiadat el dol.

Reposi en pau.

BOXA

De com Pierre Charles vencé Walter Neusel

El match Charles-Neusel, disputat diumenge al Palau del Cinquantenari, de Brusselles, fou presenciat per un públic que emplenava el local amb excés, assegura un reporter. Contràriament al que hom havia dit en dies precedents, l'esmentat match fou per al Campionat d'Europa dels pesos forts; no passà d'ésser un campionat oficiós que posà de relleu la manca d'entrenament de Charles i el molt que ha d'aprendre encara l'alemany per a poder-se mesurar amb el més gran de la categoria dels forts. La decisió, acordada per unanimitat al belga, fou conseguida per un marge de punts qualseu escàs. Heu-vos ací com descriu el match un testimoni presencial.

"...A les vuit del vespre Pierre Charles i Walter Neusel pujaren al ring. El campió d'Europa acusava 99 quilos i l'alemany 89. El match que no comptava per al títol europeu, fou molt disputat; Pierre Charles baté Neusel per punts.

"Al primer round Pierre Charles atacà, però l'alemany responia a totes les seves temptatives. A la fi de la represa els dos boxadors estaven igualats.

"Al segon round Neusel atacà al seu torn i prengué un lleuger avantatge. No obstant, Charles va plagar alguns drets amb èxit. Canvis molt vius al tercer round en el curs del qual els dos homes boxaren en cosa cosa. Neusel atacava sense parar, però no podia res contra el campió que usava el seu puny dret encertadament, triplicant a vegades els seus cops a la cara.

"Més disposat, millor entrenat que el seu adversari, Neusel va atacar des del començament del quart round; Pierre Charles replicava amb vigoria, mentre que l'alemany es mostrava perillós en les sortides del cos a cos. No obstant, l'avantatge continuava a favor del belga.

"Al cinquè round Pierre Charles prengué la iniciativa de les hostilitats. Li arribava el torn d'atacar i per mitjà d'un crocet de dret aconseguí colpir l'alemany a la mandíbula i que l'esmentat accés el cop. En aquest round el match esdevingué aferrissat. Al round següent Charles seguia perseguint l'adversari, barant-lo, acorralcant-lo, sense parar. Martellava continuament la cara de l'alemany, el qual donava proves d'una gran resistència.

"El setè round fou més igualat. El belga, que disputava el primer match de la temporada, no es mostrava pas en perfecte estat; la seva respiració era quelcom curta. L'anàlisi la se-

va superioritat en pes, talla, envigadura i ciència, li permeté adjudicar-se aquest round. La vuitena represa fou semblant a l'anterior. Per contra, la novena es donà clarament pel campió d'Europa, el qual aconseguí més rapidesa, tant en l'execució com en les respostes. A darrer round el belga accentuà encara el seu avantatge."

Abans d'aquest match, el campió de Bèlgica dels pesos 1 ig-forts, Limoulin, fou declarat vencedor de l'alemany V. Hiner, per punts.

AQUEST VESPRE AL "NUEVO MUNDO"

En la vetllada que se celebra aquest vespre al "Nuevo Mundo", debutaran els boxadors Sixte Barrios, gall, i Angel Pérez, mitjà, asturià i madrileny respectivament.

El primer ací acarat a Charles Flix, i el segon al negre portorriqueny que compta fins ara les seves sortides per victòries, Orlino Sabatino.

A la mateixa reunió Lozano, ex-campió d'Espanya amateur dels pesos mosques, serà acarat a Las Heras.

A més, Batolino serà enfrontat a Lansco.

SHAAF HA MORT

Nova York, 14. — El boxador Shaaf, que fou deixat k. o. per Primo Carnera en el 13 assalt d'un combat que celebraren el passat divendres, ha mort a l'hospital després de l'operació que li feren els metges al cervell.

Shaaf havia estat portat urgentment a l'hospital després del match, inspirant molta inquietud, puix havia perdut el coneixement, tenia un costat paralitzat i donava símptomes d'hemorràgia intracranial. Els metges decidiren operar-lo, i la intervenció durà algunes hores, però sense aconseguir que Shaaf recobrés el coneixement.

PRIMO CARNERA A LA PRESO

Nova York, 14. — S'ha dictat aute de processament i presó contra el boxador Primo Carnera, a conseqüència de la mort d'Ernie Schaaf, que fou el seu contrincant en el combat celebrat últimament en aquesta capital. — Fabra.

BOXA - OLYMPIA

Divendres vinent, dia 17

Extraordinària vetllada

Sensacionals entrées de

MICÓ i CHEO MOREJON

Noves de tot arreu

ATLETISME

El Campionat de París de Cros Country, que diumenge es disputà al bosc de Saint-Germain, fou guanyat per Lecuron, amb el temps de 37 minuts. Per equips guanyà el Club del Metro.

En el Campionat de Cros dels Pireneus francesos resultà vencedor el marcellès Walspurgier, en 34 minuts i 35 segons. Per equips guanyà el Club Arlequins Perpignat.

BASKET-BALL

Els partits de Campionat de Catalunya jugats diumenge foren:

Primera divisió
Lletà, 17; Patrie, 21.
Huro, 2; G. Badalona, 0.
E. Mataró, 17; Juventus, 29.
Espanyol, 27; P. Coratge, 24.
Barcelona, 16; Hospitalat, 14.

Segona divisió
Atlètic, 17; Mauresa, 20.
U. E. Cornellà, 21; U. Cristiana, 25.

Escletxes, 8; Juniors, 38.
Iris, 2; Dinàmic, 0.
Atlas, 5; N. Sabadell, 33.

Quarta divisió
Casino Comerç, 8; Caldetes, 27.
Santfeliuenc, 14; Montserrat, 15.

També l'Agrupació de Basquet-Ball de Catalunya celebrà els seus partits de Campionat. Heus ací els resultats:

Biblioteca Popular Montgat, 7; B. B. Montserrat, 19.
C. E. Sagrat Cor, 8; Penya Els Dru, 26.
C. E. Montseny, 30; Penya Allots, 5.

C. E. Natura, 15; Penya Estrellats, 5.
Centre Dependents Sabadell - A. E. I. Montserrat (suspès).

NATAJO

En un festival celebrat a Copenhague, la nadadora holandesa senyoreta Van den Ouden baté el rècord d'Europa dels 100 metres estil lliure, deixant-lo establert a 1 m. 7 s. Cal remarcar que aquesta marca sobrepassa tan sols quatre dècimes del rècord mundial que posseeix l'americana Madison.

PING-PONG

El London Club organitza el I Campionat de Catalunya per equips, per al qual admetrans inscripcions fins al dia 23 d'aquest mes al seu estatge, Ronda de Sant Pere, 44, pral.

REM

El Club de Rem Barcelona ha organitzat un festival al Coliseu Pompeu que tindrà lloc dissabte vinent, a les deu de la vetlla. Es representarà la comèdia en tres actes "Papà Gutiérrez", a càrrec de la coneguda companyia Oliva-Ferrer, i un fi de festa.

RUGBY

Diuen que es jugaran els partits corresponents al campionat de Catalunya. Es registraran els següents resultats: Santboià, 7; Barcelona, 6; Universitari, 8; Cornellà, retirat del camp; C. A. D. C. L., 6; Jovencut, 3. — A Milla es jugà el match Itàlia-Tecoslovàquia; la victòria es decantà pels italians per 7 a 3.

TENNIS

A les pistes del L. T. Club Barcelona s'està jugant el campionat internacional Cicle Llevant. — Dissabte vinent, a les deu, la Societat Esportiva Pompeu celebrarà el bial de disques, que, com cada any, promet ésser molt concorregut.

CICLISME

JOSEP GEBRIAN FERRER CORRERA AL VELODROM D'HIVER DE PARIS

Han estat confirmades les notícies que han circulat donant compte del desplaçament del campió espanyol de migfons a París per a actuar al Velòdrom d'Hiver. De no sorgir cap causa fortuïta, Josep Gebrian Ferrer sortirà de Barcelona el dia 22 de l'actual.

CORREDORS DEL NORD D'ESpanya QUE DISPUTARAN LA "MONT FARRON"

Per tal de disputar la famosa prova ciclista de la muntanya denominada Mont Farron, els organitzadors han rebut les inscripcions dels corredors espanyols Vicenc Trueta, Eugeni Madrazo i Francesc Cepeda.

La "Mont Farron" serà correguda aquest any el diumenge dia 2 d'abril, organitzada, com els altres anys, pel setmanari esportiu "L'Echo des Sports", el diari parisenc "Le Journal", el diari de Tàur "Le Petit Var" i l'Ajuntament de la ciutat esmentada.

Com que fins ara solament es comptava amb la inscripció de l'italià Luigi Barral, els espanyols tindran els números 2, 3 i 4.

Eugeni Madrazo és presentat per Trueta com a "deixeble seu" i declara que n'espera grans coses.

CANYARDO I FIGUERES ES PROPOSEN PARTICIPAR A LA VOLTA A ITALIA

El corresponsal de la "Gazzetta dello Sport" a Barcelona, senyor Andreotti, ha portat a terme gestions per tal d'aconseguir la participació de Canyardo i Figueres a la Volta a Italia.

Les gestions han donat bon resultat i els esmentats corredors han respost en sentit afirmatiu.

Andreotti també havia de gestionar la participació de Trueta, però no se'n sap encara el resultat.

En aquesta cursa, ultra els millors corredors italians, hi participaran també els belgues Demuyssere, Reby, Lemaire, Digne i Moerenhout.

ENTRENADOR CONFERENCIANT

Dissabte al vespre, l'entrenador Joaquim Rubio va donar una conferència sobre "El que ha d'ésser la preparació i entrenament dels nostres corredors" al nou local de l'Agrupació Ciclista Montjuïc.

Els tres punts foren tractats d'elègument, i Rubio explicà la importància que té per al corredor preparar abans que res els seus òrgans perquè puguin després resistir els entrenaments; explicà el que és indugement i el que ha d'ésser l'entrenament propiament dit, i acabà posant de manifest les condicions de moralitat, convicció, entusiasme i disciplina que ha de reunir el que pretén ésser corredor ciclista.

Completà Rubio la seva conferència amb dibuixos a l'encre que feren clarament comprensibles els seus conceptes,

i concretà a més a la majoria dels nostres ciclistes, que encara ignoren que l'entrenament ciclista ha d'anar precedit d'una asseynada preparació atlètica i que, erròniament, tot ho fien a la força o a la sort.

El conferenciant fou molt aplaudit per l'auditori que omplia el local.

Una obra d'interès per als esportius

Hem rebut un exemplar de la nova obra esportiva dirigida per Roman S. de Acevedo (Pepito Pedal), sota la denominació de "Anuario Deportivo Acevedo".

Es tracta d'un veritable anuari esportiu que es fa interessant, tant per al que practica l'esport, sigui la branca que sigui, com per al senzill aficionat a les coses esportives, puix que es tracta d'un manual de consulta fet amb molta atenció i amb una riquesa de dades i detalls que mereix el nostre elogi.

La seva excel·lent presentació, la seva forma manejable i l'extensió de dades (historial de tots els esports a Espanya, detall de rècords, noms de campions, etc.), amb la inclusió de fotografies de campions i de fets destacats, el fa gairebé imprescindible a tot esportiu.

Carnet de l'excursionista

EXPOSICIO DE FOTOGRAFIES AL CLUB EXCURSIONISTA DE GRACIA

A l'estatge del Club Excursionista de Gràcia (Sant Marc, 16, primer), i organitzada per la Secció de Fotografia, segueix exposada la col·lecció de fotografies (bromois i bromurs) de l'expert fotògraf Narcís Ricard, la qual ve assolint el mateix èxit que obtingué quan estava exposada a les Galeries Laietanes.

En la mateixa exposició poden admirar-se, en un aparell Taxiplex, una interessant col·lecció de diapositives vitachrom del senyor Isidre Salvador, de la casa Gevaert, l'execució i colorit de les quals crida fortament l'atenció.

Aquesta exposició restarà oberta tots els dies fèiemers, de set a nou, fins al dia 16 del corrent, en la qual data tindrà lloc l'acte de clausura amb una projecció de diapositives del senyor Ventura Oliver, del Grup Fotogràfic de l'Orfeó Gracienc.

C. A. D. O. I.

Demà, dijous, a les deu de la vetlla, tindrà lloc una conferència a càrrec del senyor Josep Ventura, la segona de la sèrie que té organitzades el Comitè d'Excursions del CADCI.

Aquesta conferència, que es donarà a l'estatge social del Centre A. de Dependents del Comerç i de la Indústria, anirà acompanyada de la projecció d'esplèndides diapositives de la Conca de Tremp i Andorra, les quals seran comentades pel disertant en tots aquells aspectes que ofereixen un interès per a l'excursionisme.

Hi són invitats tots els socis, les entitats i els simpatitzants de l'excursionisme.

El corresponsal de la "Gazzetta dello Sport" a Barcelona, senyor Andreotti, ha portat a terme gestions per tal d'aconseguir la participació de Canyardo i Figueres a la Volta a Italia.

Les gestions han donat bon resultat i els esmentats corredors han respost en sentit afirmatiu.

Andreotti també havia de gestionar la participació de Trueta, però no se'n sap encara el resultat.

En aquesta cursa, ultra els millors corredors italians, hi participaran també els belgues Demuyssere, Reby, Lemaire, Digne i Moerenhout.

ENTRENADOR CONFERENCIANT

Dissabte al vespre, l'entrenador Joaquim Rubio va donar una conferència sobre "El que ha d'ésser la preparació i entrenament dels nostres corredors" al nou local de l'Agrupació Ciclista Montjuïc.

Els tres punts foren tractats d'elègument, i Rubio explicà la importància que té per al corredor preparar abans que res els seus òrgans perquè puguin després resistir els entrenaments; explicà el que és indugement i el que ha d'ésser l'entrenament propiament dit, i acabà posant de manifest les condicions de moralitat, convicció, entusiasme i disciplina que ha de reunir el que pretén ésser corredor ciclista.

Completà Rubio la seva conferència amb dibuixos a l'encre que feren clarament comprensibles els seus conceptes,

Vós que estíeu tant el vostre fill, procureu-li la felicitat d'ésser fort i sa. No oblideu que les diarrees durant la lactància y la deficiència fan que el nen os crí debí, i que sempre les guarix

L'ELIXIR ESTOMACAL

SAIZ DE CARLOS

LLEGIU LA PUBLICITA

ESPECTACLES

MUSICA

ASSOCIACIO DE MUSICA "DA CAMERA"

Orquestra Femenina Jane Evrard

De París, bressol de tantes coses bones, ens ha vingut aquesta notable agrupació orquestral formada exclusivament per senyoretes i dirigida per la senyora Jane Evrard, fundadora i animadora d'aquesta singular orquestra i de la qual el crític francès Emile Vuilleumier diu: "Jane Evrard planteja francament el problema de la mà d'obra femenina en el domini de la música de conjunt. En lloc d'infiltrar d'una a una en les orquestres masculines, les dones es reuneixen ací (l'Orquestra Femenina) i posen lleialment i a plena llum llur esforç personal. Heu-vos ací un gest honest i coratjós. Hom pot jutjar així de les reaccions sèries de la sensibilitat femenina davant de les obres mestres de la música."

La creació d'una orquestra exclusivament de corda és una bona idea. Hi ha prou obres escrites per a aquesta instrumentació que justifiquen a bastament l'existència d'orquestrades especialitzades com la de Jane Evrard. L'obra d'aquesta artista és, doncs, ben útil per a l'art, especialment per a la música antiga, en el repertori de la qual hi ha veritables trossos musicals que les grans orquestres obliden massa sovint, i quan se'n recorden és per a executar-les generalment després d'una ràpida llegida, confiant en l'aparent facilitat material d'execució, cosa que un estudi profund del gènere desenganya aviat. Sota aquest aspecte, l'Orquestra Femenina de París ens ha donat una lliçó de com s'ha d'executar la música dita antiga i encara que nosaltres no estem d'acord amb l'estil emprat per la senyora Evrard en algunes de les obres executades, hem de convenir que la seva orquestra és d'una homogeneïtat sonora magnífica. Executen molt tots i cadascun dels seus components, la qual cosa dona per resultat una aïniada perfecta, una sonoritat esplèndida i equilibrada i una unitat expressiva gens comú. Fem, però, algunes reserves per allò que es refereix a llur estil. Creiem excessiva l'expressivitat amb què interpreten els clàssics. Massa "vibrato" i "appassionato" convertint aquells autors en romàntics "alla Schumann. Això potser és degut a la sensibilitat femenina que fa escriure a la poetessa francesa Lucie Delarue-Mardrus, referint-se a l'Orquestra Femenina: "La Flamme féminine! Voilà qui semble en voie de renouveler le monde!"

Nosaltres no tenim res a dir d'aquesta flama, ni molt menys... però que no ens faci perdre la dolça serenitat, ni la majestà dels Corelli, dels Vivaldi, dels Haendel ni dels Haydn; que no precipiti els "allegros" convertint-los en curses vestigioses com els passa sovint a exquises artistes de l'Orquestra Femenina. També és llastima que no disposin d'un clavicimbal per al "continuo" de les obres antigues.

A part d'això, solament elogis mereixen llur labor. Totes les obres són sentides ben treballades individualment i de conjunt, i fins i tot sempre latent en ambients concerts.

Ens agrada, també, molt l'art de les solistes Violette i Paule d'Ambrosio, violinista i violoncellista respectivament, en llurs acurades execucions dels "Concerts" de Margni, Vivaldi, Corelli i Haydn. Malgrat haver-se encomanat el romanticisme col·lectiu de l'orquestra; però són dues artistes amb una tècnica perfecta, una bellíssima sonoritat i un temperament musical excel·lent.

J. GIBERT-CAMINS

El Tribunal, format per personalitats musicals importants, serà presidit per M. Robert Bréard, gran premi de Roma.

El reglament, redactat en català, serà lliurat a les societats que adreixin llurs demandes a M. Maury, President del concurs.—Mairie de Narbonne (Aude). — França.

...

Dissabte vinent, dia 18, a les deu de la nit, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc una vetllada musical a càrrec del Conservatori Femení (Institut Musical), la directora del qual és la senyoreta Isabel de la Calle.

La celebració d'aquest acte —encara commemoratiu de les noces d'argent de l'Orfeó Gracienc— havia de tenir lloc a les acaballes de l'any passat, però per causes alienes a la voluntat dels organitzadors va haver de sofrir ajornament.

En aquest concert, ultra el nodrit estel de distingides senyoretes que executaran els conjunts instrumentals, col·laboraran les artistes senyoretes Maria Sánchez, Dolores Ventosa, Matilde Vilas i Alicia Amigó, pianistes; Maria Ventosa, violí; i Mercè Ramonatto, arpa; així com també les cantants Maria Cristina Martín, soprano, i Na Concepció Calhau, contralt. La pianista acompanyant és la

senyoreta Carmela de Larrocha.

Després dels dos concerts de l'Orquestra Femenina Jane Evrard, de París, que han constituït dos grans èxits de públic i premsa, l'Associació de Música "da Camera" donarà aquest mes un altre concert, que correspon a la secció d'Audicions Intimes, i tindrà lloc a la Sala de festes del Casal del Melge. Estarà confiat al Sextet Barcelona, que componen, ultra el pianista Pere Vallibera, els professors de l'Orquestra Pau Casals Domènec Ponsà, violí; Ramon Vergés, violí; Joan Ribes, viola; Gabriel Rodó, violoncel; Joan Gratacós, contrabaix.

Audicions Intimes prepara per a darrers de març l'audició de la sèrie completa de Quatre Beethoven, per un dels seus millors intèrprets actuals, el Genzel Quartet, de Leipzig.

Aquest Orfeó celebrà junta general ordinària de socis el dia 31 de gener darrer, i elegí la següent Junta Directiva: President, Ricard Castells; vice-president, Josep Regàs; secretari, Francesc Noguer; vice-secretari, Bernal Jover; tresorer, Antoni Clausells; comptador, Joan Gené; vocal primer, Eduard Sabaters; vocal segon, Antoni Mates; arxiver, Francesc Pons; banderer, Victòria Barba; banderer d'honor, Joan Querol; mestre director, Josep M. Comella.

En les dues obres de Rodrigo hi ha elements populars, però tractats amb una gran distinció i refinament i amb una seguretat de factura admirables.

Les dues obres de Florent Schmitt també ens agradaren. D'un sentiment romàntic mesurat, bellament escrits, descriuen dos personatges de la comèdia italiana de marionettes. Com que són dues figures fora de la nostra tradició, no podem dir si l'expressió musical de Schmitt és o no justa, però la música, encara que impersonal, és agradable.

"Le voyage", d'Armande de Poignac (gran aristocrata francesa que té el bon gust d'escriure música i de protegir molts dels artistes, cosa aquesta última desconeguda, ai las!, de les nostres aristocràcies) és una obra discreta, impressions musicals de viatges en les quals l'anècdota ocupa el lloc de la poesia i del sentiment, però és música amable i exempta de mal gust i escrita amb un apreciable coneixement de l'art de compondre i d'orquestrar sense fer-se pesat, cosa que, en canvi, sembla desconèixer Georges Migot en el seu estrafolari "Prélude, Salut et Danse", tres peces sense cap interès i que solament poden ésser defensades per l'admirable patriotisme francès.

L'Orquestra Femenina (que ha fet aquesta "tournee" sota el patronatge de l'"Expansion Française des Beaux Arts") obtingué en els dos concerts un èxit entusiasta i meregut, així com també la senyora Jane Evrard i les solistes, senyoretes Violette i Paule d'Ambrosio.

Esperem que aquesta no serà l'última vegada que podrem aplaudir tant excel·lent orquestra, per la presentació de la qual l'Associació de Música "da Camera" mereix tots els elogis.

J. GIBERT-CAMINS

El Tribunal, format per personalitats musicals importants, serà presidit per M. Robert Bréard, gran premi de Roma.

El reglament, redactat en català, serà lliurat a les societats que adreixin llurs demandes a M. Maury, President del concurs.—Mairie de Narbonne (Aude). — França.

...

Dissabte vinent, dia 18, a les deu de la nit, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc una vetllada musical a càrrec del Conservatori Femení (Institut Musical), la directora del qual és la senyoreta Isabel de la Calle.

La celebració d'aquest acte —encara commemoratiu de les noces d'argent de l'Orfeó Gracienc— havia de tenir lloc a les acaballes de l'any passat, però per causes alienes a la voluntat dels organitzadors va haver de sofrir ajornament.

En aquest concert, ultra el nodrit estel de distingides senyoretes que executaran els conjunts instrumentals, col·laboraran les artistes senyoretes Maria Sánchez, Dolores Ventosa, Matilde Vilas i Alicia Amigó, pianistes; Maria Ventosa, violí; i Mercè Ramonatto, arpa; així com també les cantants Maria Cristina Martín, soprano, i Na Concepció Calhau, contralt. La pianista acompanyant és la

senyoreta Carmela de Larrocha.

Després dels dos concerts de l'Orquestra Femenina Jane Evrard, de París, que han constituït dos grans èxits de públic i premsa, l'Associació de Música "da Camera" donarà aquest mes un altre concert, que correspon a la secció d'Audicions Intimes, i tindrà lloc a la Sala de festes del Casal del Melge. Estarà confiat al Sextet Barcelona, que componen, ultra el pianista Pere Vallibera, els professors de l'Orquestra Pau Casals Domènec Ponsà, violí; Ramon Vergés, violí; Joan Ribes, viola; Gabriel Rodó, violoncel; Joan Gratacós, contrabaix.

Audicions Intimes prepara per a darrers de març l'audició de la sèrie completa de Quatre Beethoven, per un dels seus millors intèrprets actuals, el Genzel Quartet, de Leipzig.

Aquest Orfeó celebrà junta general ordinària de socis el dia 31 de gener darrer, i elegí la següent Junta Directiva: President, Ricard Castells; vice-president, Josep Regàs; secretari, Francesc Noguer; vice-secretari, Bernal Jover; tresorer, Antoni Clausells; comptador, Joan Gené; vocal primer, Eduard Sabaters; vocal segon, Antoni Mates; arxiver, Francesc Pons; banderer, Victòria Barba; banderer d'honor, Joan Querol; mestre director, Josep M. Comella.

CARNET CINEMATOGRAFIC

Eduard G. Robinson, el formidable actor de caràcter, la recent aparició del qual en "El hacha justiciera" ha meregut tants èxits, és el protagonista d'una altra excel·lent producció de la Warner Bros. First National, que serà presentada dintre de poc, el títol de la qual és "Sed de escándalo", assumpte dramàtic que posa de manifest d'una manera contundent i una mica crua, potser, però sempre real i molt exemplar, els procediments egoistes i sense escrúpols que dominen en alguns aspectes de la vida nord-americana.

La "Partenaire" de Robinson en aquest film és la rossa Marian Marsh, la jove estrella que cada dia va afirmant més la sòlida posició que la seva intel·ligència i bellesa li han proporcionat, en tan poc temps, entre les més destacades figures de la pantalla.

Divendres, dia 17, a les deu de la nit, l'Associació de Cinema Amateur celebrarà una sessió de projeccions de pel·lícules de 16 mm., cedides gentilmente per la casa Agia, moltes de les quals són inèdites a Barcelona. Entre les que es projectaran, hi ha: "Seda natural a l'Índia i seda artificial a Alemanya", "Miracles del 'talenti'", "Com es fa una pel·lícula de dibuixos", "La muntanya del destí", film realitzat per Luis Trenker.

...

Aquest interessant programa posarà els nostres "amateurs" en contacte amb tècnica descomulable amb cambres de 16 mm.

...

"La nove del odio" és un drama el marc d'acció del qual és un vaixell pirata. La tripulació és compon d'homes que tots tenen grans comptes pendents amb la llei, els quals es desenvolupen al comandament d'un capità paranoic, però amb pitjors instints que una hiena. I són de veure les lluites sangants que al mateix vaixell es desenvolupen: com es destrueixen aquests homes sense llei i els recursos de què disposen per a destruir-se els uns amb els altres. La tragèdia culmina en arri-

CAPITOL

AVUI, ESTRENA

No hi ha amor sagrat, no hi ha secret segur, per a un home sense consciència

per JAMES OAGNEY

WARNER BROS. FIRST NATIONAL

TAXI!

per JAMES OAGNEY

WARNER BROS. FIRST NATIONAL

TEATRE

Barcelona. — "Maria, la famosa", comèdia en tres actes, d'A. Quintero i P. Guillén

Maria, la famosa, és una brava figura femenina. De jove, un home l'enamorà i, després de fer-li un fill —molt dit, una filla— l'abandonà. D'aleshores li restà un gran fàstic pel·l. homes. Aquella falta inicial era, però, per als homes, un incentiu més, i es veié voltada d'admiradors, més desitjada. Però ella sabé defensar-se'n i, casta i pura, treballadora i voluntària, sense renunciar en el fons a agradar, guanyà la seva filla.

Entorn d'aquesta figura, la fama d'orgull i d'indignitat de la qual traspasà els límits de Sevilla, on vivia, i fins de tot Andalusia, l'autor acumula diversos incidents pintorescos i dramàtics. La inversió d'alguns d'ells, les casualitats que els provoquen, la seva mateixa abundor, fa que la comèdia sigui molt carregada i que hi hagi en tota l'acció molt de fals, de visiblement empecat.

No és, així, "Maria, la famosa", una obra de gran qualitat. Però és molt teatral. Si la intriga té més d'empecat que de biològic, planteja, en canvi, una sèrie de situacions ben establertes que en mantenen constantment l'interès en tensió. Després, tots els personatges són ben individualitzats: són caràcters.

I això dintre de l'actual teatre castellà és una cosa molt remarcable. El teatre castellà agonitza precisament perquè, desviat de la seva gran tradició, és mancat de grans caràcters, de personatges de gruix. De Benavente ençà un excés de literatura no teatral ho ogea tot. Aduch el mateix art de l'actor és en risc de desaparèixer. Amb actors que sapiguin dir amb una certa naturalitat, el teatre castellà d'avui en té prou.

El teatre dels senyors Quintero i Guillén resta fora de la influència benaventista. L'obra veritablement influència, llur punt de partida, millor dit, és la dels Quintero. Però són més nets també de literatura que els Quintero. Són com uns nous germans Quintero, molt allunyats de sentimentalismes falsos, més forts i més directes. Tenen aquesta brutalitat esportiva de la nostra època. Però llur millor qualitat és, com deien, la de saber individualitzar acuradament els personatges. L'art dels senyors Quintero i Guillén és un art que no limita l'actor, que no el redueix a la condició d'un disc de fonògraf, ans que li deixa en ample marge perquè desplegui les seves facultats.

I cal dir que els actors del Barcelona saben agraïr aquest marge que els ofereixen els autors. Lola Membrives fa una Maria, la famosa, gràcies a la superba Ricard Pons, un contrabandista enriquit amb escamot de senyor i de gitano: i hi ha evidència alguna cosa de ben arribat en aquest personatge que el senyor Pons amb la seva interpretació fa molt sensible. Trinitat Carrasco interpreta el paper d'una noia d'avui —una noia molt ben vista, plena d'ardor i de fantasia i en la qual l'audàcia, la coqueteria, la bondat i l'esperit ductor es barregen — amb molta sal, amb molta desinvoltura i amb penetrant tendresa en els moments que s'encan. Bona part de la simplicitat que inspira Pons, prové d'aquesta figura i de fantasia i en la qual l'audàcia, la coqueteria, la bondat i l'esperit ductor es barregen — amb molta sal, amb molta desinvoltura i amb penetrant tendresa en els moments que s'encan.

Bona part de la simplicitat que inspira Pons, prové d'aquesta figura i de fantasia i en la qual l'audàcia, la coqueteria, la bondat i l'esperit ductor es barregen — amb molta sal, amb molta desinvoltura i amb penetrant tendresa en els moments que s'encan.

DOMÈNEC CIGUAUSE

Un film llucós i simpàtic

bar-hi un matrimoni naufrag, quan ella desperta els apetits de tota la tripulació.

Cecil B. de Mille ha filmat l'escena de bany més original i fastuosa de totes les que ha presentat en les seves produccions. Sobrepasant en riquesa i luxe tot el que s'ha vist fins ara a la pantalla, el veterà director va ordenar d'omplir una gran piscina amb quatre mil litres de llet perquè Claudette Colbert, en el seu paper de l'emperatriu romana Popèa, hi pogués relaxar amb el si-baritisme propi de la tiràmica esposa de Neró.

Exit formidable de LA NAVE DEL ODO al PRINCIPAL PALACE

Es estrany que una pel·lícula ens faci conèixer el nom del cameraman fins a fer-lo popular entre la gran massa del públic. Això és, tanmateix, el que li ha succeït a Sepp Allgeier, l'home que ha pres les vistes de la màgica producció Universal "Por la libertad", que s'exhibeix al Coliseum.

Gary Cooper, el viril actor que l'any passat s'emportà tots els sagraris dels cinemàtils intel·ligents per les seves creacions en "Marruecos" i "Las calles de la ciudad", apareixerà demà, dijous, a la pantalla del Coliseum del braç de la gentilíssima Claudette Colbert en la delicada producció "Una mujer de abordo", l'argument de la qual ens compta les tribulacions del capità d'un vaixell de càrrega on s'hi embarca tota a "polison" una gentilleta que vol tornar al seu país.

TERESITA per Janet Gaynor Charles Farrell Fox

Un problema resolt!

Quan el metge vos recomana aigua sulfurosa, no cal pas que aneu a un Balneari

Penheu que sense molesties i amb un petit cost, tan per a beure com per a prendre banys amb les

Gotes mares sulfuroses de Bar

Tindreu el Balneari a casa

Demaneu les als Centres d'Espeficis i Farmacies ben assortides

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

Després d'uns dies de completa passivitat, el sector d'especulació presenta en les sessions d'ahir aspecte quelcom falaguer. Fou en la sessió de Borsa que s'originà una accentuada represa en els Explosius, arrossegant en l'empenta la major part dels valors, arribant a cotitzar-se aquells a 144 enters, des del qual nivell han tornat a afèblir per quedar, a l'hora de tancar, bastant més alçats; els Nords han assolit, com a punt més alt, 42'60 enters.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la sessió de Borsa:

Valors	Dia 14	Tanca	Alça o anterior	baixa
Nords	42'15	42'05	+0'10	
Alacants	32'15	32'00	+0'15	
Explosius	138'75	134'00	+4'75	
Aiguës	143'25	143'00	+0'25	
Montserrat	43'75	43'00	+0'75	
Ford	161'00	160'00	+1'00	
Petroles	5'40	5'35	+0'05	

BORSA AL COMPTAT

Els rotllons d'obligacions segueixen el ritme de dies anteriors, sense registrar cap particularitat digne d'ésser considerada.

Els deutes de l'Estat, regularment actius, queden a canvis sostinguts, notant-se algunes variacions, fins a mig enter, en alça i baixa.

Els Ajuntaments mantenen el volum d'operacions de sessions precedents, amb sosteniment general de posicions; registren més variació els 1907, sèrie D, 54'00 (-1'00); 1925 (Balmes), 71'50 (-1'00); i Sevilla Exposició, 75'00 (+1'50).

Les Diputacions continuen bastant actives i, així mateix, un tant fermes; les 4 i 2 per 100 (9.000.000), 72'00 (-2'00); les (5.000.000) repetixen a 69'00; les 6 per 100 (27.500.000) milloren a 88'00 (+0'50), i Provincials, a 88'00 (+1'00).

Les Caixa d'Emissions queden a 77'00 (+1'00). Les cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local, amb negoci de regular importància, presenten canvis lleugerament millorats, essent de notar la pujada de les 5 per 100 de les primeres, a 87'50 (+1'00).

Les obligacions carteries no registren cap particularitat a la marxa observada en la darrera sessió, tant pel que respecta als canvis, que es mantenen, com pel negoci realitzat, que, poc més o menys, és de la mateixa importància.

Les Transatlàntiques continuen quelcom actives, essent de notar la millora que registren les 1926, a 81'00 (+2'00).

Les obligacions elèctriques i industrials, en general, queden a canvis passius, notant-se, però, algunes modificacions dignes d'ésser notades; les Energia emissió 1932 baixen baixen a 63'00 (-1'75); les Asland (Cordobes), 80'00 (+1'00); les Colònia Güell, 95'00 (+2'00); les Construccions i Paviments, que no s'havien contractat des de fa alguns dies, remunten a 69'00 (+1'00); i Unió Industrial Cotonera, 21'00 (+2'00).

Les accions no presenten variacions apreciables en els canvis, essent de notar la baixa dels Tabacs de Filipines, a 270'00 (-4'00); i Telefòniques ordinàries, 103'25 (+0'75).

La lliura repeteix a 41'90.

El dòlar, 12'22.

BORSES ESTRANGERES

Els mercats borsatils estrangers donen tots mostres de pesantor en els canvis i passivitat en contractar.

París és, però, dels més perjudicats en els canvis; Banca de França, 116'05 (-1'25); Rio Tinto, 1440

(-20); Royal Dutch, 156 (-1'90); Suez, 165 (-3'90); Wagons Lits, 75 (-1'00); Brusselles, sostingut; les Chades baixen en aquest mercat a 5085 (-40); Zaria, escassament actiu, tampoc no veu modificacions apreciables en els canvis; i Berlín, quelcom irregular, registra variacions amb lleugera tendència de millora; les Chades queden a 141 (+100).

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsi matí:
Nord: 42'05, 42'15; Alacant: 32'00, 32'10; Andalus: 143'5, 14'35; Colònia: 43'00; Transversal: 33'75; Explosius: 135'00, 135'75, 135'35; Aiguës 143'25; Montserrat: 43'50, 43'85; Ford: 160, 162, 161; Petroles: 5'30, 5'35.

Borsa tarda:
Nord: 42'60, 42'15; Alacant: 32'15; Explosius: 141'50, 144'50, 138'75; Montserrat: 44'00, 43'75; Aiguës: 143'25; Ford: 161; Petroles: 5'40.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures: 41'90; Francs suïssos: 235'70; Dòlars: 12'25; Marcs: 2'90 1-2; Belgues: 169'00; Francs francesos: 47'65; Lires: 62'30.

BORSA OFICIAL

Borsa tarda:
Nord: 42'55; Transversal: 33'75; Colònia: 44'50; Gas E: 89'00; Chade: 349 paritat; Aiguës: 143; Filipines: 270 operacions; Explosius: 142, 144, 138'75.

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	65'85
" " B	65'85
" " C	65'85
" " D	65'75
" " E	65'50
" " F	65'05
" " G	64'50
" " H	81'85
Exterior 4 % A	81'85
" " B	81'85
" " C	81'85
" " D	80'65
" " E	79'90
" " F	79'75
" " G	79'00
Amortitz. 5 % 1920 A	91'00
" " B	90'90
" " C	90'90
" " D	90'75
" " E	91'25
" " F	90'00
Amortitz. 5 % 1917 A	86'15
" " B	86'00
" " C	85'85
" " D	85'75
" " E	85'25
" " F	84'00
Amortitz. 5 % 1922 A	84'25
" " B	84'20
" " C	84'15
" " D	84'10
" " E	84'15
" " F	83'70
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1922 A	97'35
" " B	97'15
" " C	97'15
" " D	97'00
" " E	97'00
" " F	97'00
Amortitz. 5 % 1920 A	97'25
" " B	96'50
" " C	95'85
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	70'65
" " B	70'50
" " C	70'50
" " D	70'50
" " E	83'85
Bons or Tresoreria A	211'00
Deute Ferroviari 5 %	94'85
" " 4 1/2 %	91'50

MERCATS DE COTONS

LIVERPOOL	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	4.99	4.99	4.77	4.80	4.82	4.87	4.90
Obertura	4.99	4.99	4.77	4.80	4.82	4.87	4.90
Segon telegrama	5.03	4.99	4.79	4.81	4.84	4.88	4.93
Tanca	5.03	4.99	4.75	4.77	4.80	4.85	4.88
Alça	3	3	3	3	3	3	3
Beiza	3	3	3	3	3	3	3

NOVA YORK	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	6.10	6.03	6.04	6.17	6.29	6.46	6.58
Obertura	6.10	6.03	6.04	6.17	6.29	6.46	6.58
Segon telegrama	6.00	6.02	5.97	6.11	6.24	6.41	6.53
Tanca	6.00	6.02	5.92	6.04	6.16	6.30	6.48
Alça	10	11	12	13	13	10	10
Beiza	10	11	12	13	13	10	10

NOVA ORLEANS	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	6.09	6.09	6.05	6.20	6.33	6.52	6.63
Obertura	6.09	6.09	6.05	6.20	6.33	6.52	6.63
Segon telegrama	5.99	6.09	5.89	6.02	6.14	6.32	6.45
Tanca	5.99	6.09	5.89	6.02	6.14	6.32	6.45
Alça	17	17	17	17	17	17	17
Beiza	17	17	17	17	17	17	17

EGIPTE (Liverpool)	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	6.30	6.32	6.28	6.37	6.45	6.59	7.09
Obertura	6.30	6.32	6.28	6.37	6.45	6.59	7.09
Segon telegrama	6.33	6.29	6.25	6.32	6.42	6.57	6.99
Tanca	6.33	6.29	6.25	6.32	6.42	6.57	6.99
Alça	3	3	3	3	3	3	3
Beiza	3	3	3	3	3	3	3

ALEXANDRIA	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	11.40	11.32	11.25	11.34	11.41	11.52	12.02
Obertura	11.40	11.32	11.25	11.34	11.41	11.52	12.02
Segon telegrama	11.39	11.31	11.23	11.28	11.37	11.47	11.58
Tanca	11.39	11.31	11.23	11.28	11.37	11.47	11.58
Alça	1	1	1	1	1	1	1
Beiza	1	1	1	1	1	1	1

ASHMOUND	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	11.40	11.32	11.25	11.34	11.41	11.52	12.02
Obertura	11.40	11.32	11.25	11.34	11.41	11.52	12.02
Segon telegrama	11.39	11.31	11.23	11.28	11.37	11.47	11.58
Tanca	11.39	11.31	11.23	11.28	11.37	11.47	11.58
Alça	1	1	1	1	1	1	1
Beiza	1	1	1	1	1	1	1

BAKELLARIDIS	Disp.	Genet	Marg	Malg	Juliol	Oct.	Des.
Tanca anterior	6.30	6.32	6.28	6.37	6.45	6.59	7.09
Obertura	6.30	6.32	6.28	6.37	6.45	6.59	7.09
Segon telegrama	6.33	6.29	6.25	6.32	6.42	6.57	6.99
Tanca	6.33	6.29	6.25	6.32	6.42	6.57	6.99
Alça	3	3	3	3	3	3	3
Beiza	3	3	3	3	3	3	3

ARRIBADES	Any anterior	Disponible en plaça (50 quilos)
dels RR. UU.	117	
des del 1 d'agost	116	
Transfèrència	115	
ORLEANS	114	
ANY PORT	113	

ECONOMIA

La Ponència per la reorganització de la Borsa catalana

Ens comuniquem de l'Associació de Corredors de Canvi i Borsa que han estat nomenats representants seus a la ponència els senyors Francesc Fios i Llorenç Gamis.

AVINÇIS MERCANTILS

CAFES DE CATALUNYA, S. A.

El Consell d'Administració d'aquesta Societat convoca els senyors accionistes a la junta general ordinària prescrita a l'article 11 dels Estatuts, per al dia 2 de març vinent, a les sis de la tarda, a l'estatge social, Francesc Layret, 64, per a l'examen i aprovació de l'inventari - balanç anual, exercici 1932.

Per a exercir el dret d'assistència, els senyors accionistes hauran d'atendre's al precepte en l'article 12 dels Estatuts.

Barcelona, 25 de febrer de 1933. — El secretari, Miquel Regàs.

Gas Lebon 6 %	90'75
Unió Elèct. Cat. 6 %	88'00
Elèct. Cinca 6 %	89'00
Sevillana Elèct. 5 %	80'75
Grat. Recs 6 %	73'00
Recs Llevant 6 %	101'00
Bons	95'00

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00
Asland 5 %	81'00
" 6 %	80'00
" 7 %	85'00
" 8 %	88'00
Colònia Güell 6 %	95'00
Cona i Pavim 6 %	69'00
Cros 6 %	100'75
Elèct. M. Ebre 6 %	91'00
E. Ind. Aragó 6 %	67'50
Carburs Metal 6 %	91'00
Mines Rii 6 % 1918	92'50
Alcantara Exp. 6 %	100'75
Foment Obres 4 1/2 %	73'00
" 5 %	94'00
" 6 %	83'00
Sucreria Espanyola 6 %	100'25
Hollera Espanyola 6 %	68'00
Maquinista T. M. 6 %	77'50
Potassa Soria 7 %	97'00
Nacional Pirell 6 %	99'00
Teneria Moderna 7 %	72'00
Unió Cotonera 6 %	55'00
Salinera 6 %	99'50
Vidriera 6 %	79'00

Navilera i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	90'00
Transatlàntica 6 %	10'00
" 6 %	12'00
" 5 1/2 %	73'50
Especial 6 %	81'00
Transatl. Esp. 5 %	69'50
Naval Llevant 6 %	78'50

ACCIONS

Banc d'Espanya	513'00
Canal Ebre	200'
Banc de Catalunya	30'00
Petroles	102'75
Petroles	5'40
Catalana Gas D	74'00
" E	88'00
" pref. 6 %	91'00
C. Transatlàntica O.	10'00
Transmediterrània	110'00
Espanya Industrial	120'00
Hispano-Suïssa	140'00
Ford	160'00
Hulleres	37'00
Indústries Agrícoles	180'00
Telefònica ordinària	103'25
" pref. 7 %	103'25
Funicular Montjuïc ord.	20'00
Grans Pendents M. Núria	10'00
Tramvies Barcelona ord.	60'00
" 7 %	54'00
" 8 %	39'75
Cros	115'00

Els canvis asseryalats amb esteris són canvis anteriors.

Borses estrangeres

Londres	2808
Nova York	34381
Holanda	3850
París	12493
Berlin	2479
Itàlia	33995
Atenes	6728
Madrid	1448
Suïssa	17418
Espanya	4182
Guineana	2415
Suecia	1880
Noruega	1952
Lisboa	12737
Praga	10957
Austrí	3002
Argentin	3995
Rio Janeiro	556
Xile	2903

Llegiu LA PUBLICITAT Propagueu-la!

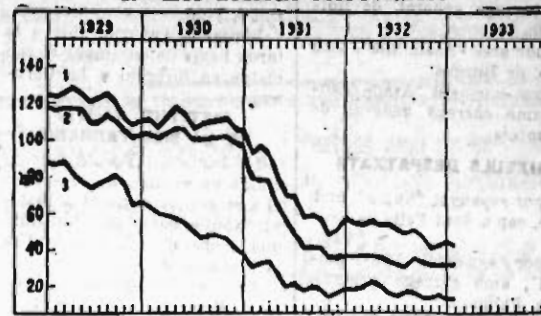
Solicitudes anticipadament les 10.000 obligacions 6 % de ENERGIA ELECTRICA DE CATALUNYA, S. A., queda sense efecte la subscripció anunciada per a demà.

14 de febrer de 1933.

ESTADISTICA

LA BAIXA DE VALORS

1.-Les accions ferroviàries

Continuem el gràfic que reproduïm mensualment, i que detalla la marxa que segueixen els tres valors carteries més operats en el sector d'operacions a termini. La corba (1) correspon a les accions Nord; la (2), a les Alacants, i a les Andalusos la senyalada amb el (3). La cotització de què ens servim és la tanca de regulador que cada fi de mes fixa el Mercat Lliure de Valors de Barcelona, essent la darrera que donem la que correspon al mes de gener.

Com es comprova per la direcció que registren les corbes en el primer mes d'enguany, la situació del rotlló carterie demostra la mateixa pesantor comprovada en el període precedent. Així veiem com els Nords reculen un enter i queden a 42, i els Alacants i Andalusos repetixen a 32 i 14, respectivament. El sol fet de no registrar-se una reacció en els valors referits demostra, sense més aclariment, la situació funesta del sector d'especulació.

Aquesta inactivitat que es registra en el rotlló ferroviari és principalment influïda per la desconfiança que regna entre l'opinió, i fa que hom s'abstingui de contraure compromisos davant la inseguretat que ofereix la situació econòmica general.

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Mes	Proced.	D'aval	Alça	Baixa

Cacau Nova York

Nr.	3.36	3.36	8
M.	3.44	3.37	7
Jl.	3.55	3.47	8

Sucre Nova York

Nr.	0.79	0.77	9
M.	0.88	0.80	2
Jl.	0.95	0.81	2

Blat Liverpool

Nr.	4.7	4.8	7/8
M.	4.7	4.7	7/8
Jl.	4.9	4.9	3/8

MOVIMENT MARITIM

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general i 187 passatgers, de Palma.
Vapor holandès "Aurora", amb càrrega general, de Rotterdam.

Vapor grec "Assimínia", amb carbó, de Burgas.
Vapor espanyol "Azpe Menéndez", amb càrrega general, de Villagarcía.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Numa", amb carbó, cap a Sant Feliu de Guíxols.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Cabo Menor", amb càrrega general, cap a Passajes.

Vapor italià "Sistiana", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Sac 6", en llau, cap a Casablanca.

Vapor espanyol "Teresa", amb càrrega general, cap a Huelva.

AERONAUTICA

AERODROMO DE LA COMPAGNIE GENERALE AEROPOSTALE

Moviment del dia 14 de febrer de 1933

Arribades de:
Tolosa, a les 7'47, amb correu i mercaderies.

Marsella, a les 7'46, amb correu i mercaderies.

Casablanca, a les 10'32, amb correu i mercaderies.

Casablanca, a les 15'07, amb els passatgers, correu i mercaderies.

Sortides cap a:
Casablanca, a les 8'07, amb correu i mercaderies.

Marsella, a les 10'37, amb correu i mercaderies.

Tolosa, a les 10'45, amb correu i mercaderies.

Marsella, a les 15'12, amb quatre passatgers, correu i mercaderies.

Tolosa, a les 15'14, amb dos passatgers, correu i mercaderies.

EL VAPOR "RIO SEGRE" AMB AVARIES

Abans d'ahir al vespre es va rebre a Barcelona la notícia que el vapor "Rio Segre", de la Companyia Transmediterrània, havia llançat missatges per T. S. F. demanant auxili, per trobar-se en situació compromesa a dues milles de les illes Sisargas, prop de La Corunya. En socors seu sortí un remolcador alemany, a pesar de trobar-se el port tancat a la navegació, a causa del fort temporal regnant.

A les oficines de la Companyia Transmediterrània de la

nostra ciutat han manifestat que el remolcador alemany aconseguí arribar fins on es trobava el vapor "Rio Segre", el qual tenia una important avaria al timó, remolcant-lo fins a Vigo.

Reparada l'avaria, ahir a la tarda havia de continuar el seu viatge en direcció a La Corunya.

INSTITUT NAUTIC DE LA MEDITERRANEA

La Junta del Port d'aquesta ciutat ha visitat en corporació el nou edifici destinat a Institut Nàutic de la Mediterrània, que acaba d'ésser construït a la Plaça de Palau.

Amb el vice-president, senyor Bartrina, i el secretari, senyor Arias de la Maza, assistiren a la visita els vocals senyors Arbós, Gibernau, Puigmarcò, Bernades, Arnau, Bach i el director de Sanitat, doctor Acosta, i foren rebuts per la Comissió d'Obres de la Junta de Patronat de l'Institut senyors Bono, Oliva i Condemines, amb el secretari general, senyor Coldeforns; l'arquitecte senyor Vilaseca i el director de l'Escola de Nàutica, senyor Jaén; els visitants quedaren gratament impressionats per l'encert amb què ha estat construït l'edifici i el bon gust que denota l'ornamentació i habilitació de tots els locals.

A la Sala de Professors, una Comissió del Claustre, formada pels senyors Puig i Bonet salutà la Junta del Port i l'acompanyà en la visita a les diferents aules i laboratoris.

A la Biblioteca, la qual ha quedat totalment acabada, el senyor Bono, en nom de la Comissió d'Obres de la Junta de Patronat, agraià a la Junta del Port la cooperació que ha vingut donant a l'Institut Nàutic d'ençà que es començaren les gestions de construcció de l'edifici i per la simpatia amb què en tot temps ha vist l'actuació de la Junta de Patronat, simpatia que ha quedat palesada amb motiu de la visita que efectuava.

El senyor Bartrina, en nom de la Junta del Port, expressà l'agradable sorpresa que a tots havia causat la visita del monumental edifici que honora Barcelona, la qual, des d'ara, tindrà tres importants Centres d'ensenyament: la Universitat Literària, la Universitat Industrial i l'Institut Nàutic, el qual digna que amb tota justesa podrà ésser anomenat Universitat Marítima.

Felicità el senyor Bartrina la Junta de Patronat, i d'una manera particular la Comissió d'Obres per haver realitzat una actuació que semblava tament impossible, i elogià els autors del projecte, els arquitectes senyors Vilaseca i Florensa, que amb tanta competència han secundat els desigs de la Junta de Patronat.

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVELTATS

Companyia lírica LLUIS CALVO

Solemnitat artística amb motiu de la 350 representació de l'immens èxit

LUISA FERNANDA
amb assistència, a la tarda, de la senyora "Miss Catalunya 1933"

Tarda, a 2/4 de 5, i nit, a les 10: **QUIEN SERA MI NOVI?**

LUISA FERNANDA
Acte primer: Sings, Alaga i Gubert i senyors Mayral i Jimeno.

Acte segon: senyores Davis i Avel·l i senyors Rosell i Baldrich.

Acte tercer: Sings, Vila i senyors Godoy i Gora, acompanyats per la senyora Llanos i els senyors Palacios, Baraja, Llorca, etc.

Acte quart: de la paròdia en un acte i dos quadres, dels senyors Palacios i Prado. **DOÑA LUISA FERNANDA**

VIUDA DE MORENO, música d'Orquillo. Demà, tarda, **LA VIEJECITA**

TALISMÁN, Nit: **JOQUEN SERA MI NOVI?**

DOÑA LUISA FERNANDA, **VIUDA DE MORENO**, divendres, únicament actuarà la eminent primera titlle

Bellca Pérez Carpio

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 13 de propietat i d'abonament, a les nou, **ESTRENA** de l'òpera en 4 actes, del Mtro. Joan Marqués,

NERO

pels notables artistes Pilar Nogueró, Rosell, Farnós, Pastor, Lara, Alzina. Dirigida l'Orquestra l'autor, Mtro. Marqués. Direcció escènica, Ambrosi Carrión. Presentació de dos magnífics decorats de Soler i Roviera i estrena de dos més de Salvador Alarma. Demà, darrera representació en funció de nit de **DOÑA FRANCISQUITA**, pel celebrat tenor **FLETA**, i debut de la notable primera titlle **CORA RAGA**. Divendres, tarda, començament del celebrat novetats d'Unamuno, per Juli de Hoyos, Nit: **SOL Y SOMBRÀ**.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia lírica - Davi. - Telèfon 19621

A les cinc: **EL MISTERI DE LA QUARTA AVINGUDA**. A un quart d'onze, Jovencut Jordana i Penya Catalana. El nou poema de JOSEP MARIA DE SEGARRA, **EL CAFE DE LA MARINA**.

Demà, tarda, **LA CATA AL MON EN PATINER**, Nit: **EL CAFE DE LA MARINA**.

TEATRE POLIORAMA

COMPAGNIA DE FRANCESC MORANO.

Avui, tarda, 2'15, matí, popular, 117 representació de **SOL Y SOMBRÀ**, Nit, 10'15: **PAPA LEBONARD**. Creació insuperable de Morano. Demà, tarda, matí, de moda, **TODO UN HOMBRE**, representació de la celebrat novetats d'Unamuno, per Juli de Hoyos, Nit: **SOL Y SOMBRÀ**.

TEATRE BARCELONA

Companyia d'alta comedia

LOLA MEMBRIVES

Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis, 51 representació de l'obra d'Edouard Marquina, en vers, **TERESA DE JESUS**

(ESTAMPES CARMELES)

Nit, a un quart d'onze: La comèdia de tres actes, de Quintero i Guillén, **MARIA LA FAMOSA**

Demà, dijous, tarda, **TERESA DE JESUS**, Nit: **MARIA LA FAMOSA**

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevils i espectacles moderns, dirigida pel primer actor i director JOSEP SANTPERE

Altres primers actors i directors: Alexandre Nolla i Alfons Artaza

Avui, dimecres, tarda, a les 5, popular, entrada i butaca 1 pta. **L'AMOR DEL GALLINER**

Nit, a les deu: **A MI NO!**

I el més gran de l'any, **EL SEGON NUMERO**

de "El Papito" Santpere

Es despatxa a tots els Centres de localitats

FALTEN CINC DIES...

per al definitiu comiat del mandari xinès

FU-MANCHU

Formidable èxit artístic i de públic al

TEATRE APOLO

Tarda, a les 4'30, Nit, a les 10'15

CINEMES

CONSEJUM

Avui, darreres projeccions de **FOR LA LIBERTAD**. Producció Universal, amb Lluís Trencor, Demà, estrena de **UNA MUJER A BORDO**. Únic film de Gary Cooper en aquesta temporada.

Íntim cinema

roscelló, 287

entre passeig de gràcia i rambla de catalunya,

divendres, 17, estrenas:

fantomas

projecció a les 4'15 i 6'15, i Nit, a les 10'15, exclusiva m. de miguel, butaca: 1'40

Fantasiz

Avui, tarda, de 4 a 8, Nit, a les 10

Actualidades Paramount - Varietades zoológicas (documental). Estable Journal.

Relampago (esportiva)

Kate de Nagy i Jean Murat en la producció UFA

EL VENCEDOR

URQUINONA

El Rey dels cómics

BUSTER KEATON

en la més còmica producció

EL AMANTE IMPROVISADO

SALÓ VICTORIA

València, 289-291. - Telèfon 72936

CINEMA SONOR

Avui, tarda, a les 4'30, Nit, a les 9'30

AQUI VIENE EL CIRCO

califa mágica

JUVENUT MODERNA

per Dorothy Mackall i Humphrey Bogart, i

INMORTALIDAD

delicats poema musical de JOHANN STRAUSS, creatió de CLAUDE REMER, HANS STUWE i IDA WUET, Orquestra

A. QUTMAN, ORQUESTRA

"TIGRAN" JEAN COLEZCU

PREUS: ESPECIAL, 0'80 pessetes

PREFERENCIA, 1 Pta.

PUBLI CINEMA

Passeig de Gràcia, 57 - Telèfon 70681

Sessions continues de 3 a 8'30

i de 10 a 12

Selecció 1 pesseta

Avui, a les 4, canvi de programa

El senyor espectador de la sessió de les tres podrà veure, pel mateix preu, el programa d'estrena

REPORTATGES CINEMA

EN LA INDIA MISTERIOSA

NOTICIAS FOX SONOR

La Cita Nàutica Fox

SALONS

CINAE

TIVOLI

4 tarda i 10 nit: "La Chocolatería", Helmu i Jaqueline Franelle, Dibuxos, Noticiari i Còmica.

4 tarda i 10 nit: "El señor de media noche", Weber i José Luis Gae, Atracció, Dibuxos i Còmica.

CAPITOL

4 tarda i 10 nit: "Tali", Loreta Young, "Sed de escándalos", Edward G. Robinson i H. B. Warner.

CATALUNYA

4 tarda i 10 nit: "Un perro con pupilas", René Lefebvre, Noticiari, Còmica, Dibuxos i actualitats esportives.

PATINER

4 tarda i 9'30 nit: "El testigo", Walter Huston, "Ilusión juvenil", Marian Marsh, Noticiari.

EXCELSIOR

4 tarda i 9'30 nit: "Gamarras tu vida", "Victor Boucher, "La canción de marisaca", Fernand René, Noticiari i Còmica.

MIRIA

4 tarda i 9'30 nit: "Juego de pillos", "Conducta desordenada", Sally Eilers i Spencer Tracy, Dibuxos.

GRAN TEATRE CENTAL

Continua 3'45 tarda: "Los caprichos de la Pompadour", "Juego de pillos", "Conducta desordenada".

MONUMENTAL

Continua 3'45 tarda: "El pallo de Sina", "Leda Gloria", "S. A. se divierte", "Curiosidades", Còmica i Dibuxos.

ROYAL

Continua 3'45 tarda: "Cocktail de celos", "El pallo de Sina", "S. A. se divierte", George Alexander.

EL PASO

Continua 3'45 tarda: "Diablos celestiales", "Doctor Arrowsmith", Ronald Colman, Noticiari.

WALKYRIA

Continua 3'45 tarda: "Robo legal", "Carnaval", "Noches mágicas", Dibuxos.

BOHEMA

Continua 4 tarda: "Un as en las naipes", Billie Dove i Chester Morris, "Condenado", Noticiari.

DIANA

Continua 3'45 tarda: "Un as en las naipes", "Condenado", Ronald Colman i Ann Harding, Còmica i Dibuxos.

CINEMA ESPLAI

CORRECA, entre Montaner i Arribas, Telèfon 71062

TARDA:

Periquito bombero - Una visita al Cairo - El rodeo de la muerte

UN CABELLERO DE FRAC, en capítol, per Roberto Roy i Gloria Guzman, per Roberto Roy i Gloria Guzman, per Roberto Roy i Gloria Guzman

MONSIEUR, MADAME Y BIBI, per René Lefebvre i Florella Dijous: Harold Lloyd en Cinemària

FABRICA DE CERAMICA

Artículos de construcción

Majolica de València

CASIMIR VICENTS

Despatx: Tallera, 72

Telèfon núm. 15644

BARCELONA

Els que aneu a París

NO OBLIDEU

que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels

Grans Boulevards, de la

Plaça de la República a

la Madeleine

A la Plaça de la Bastilla.

A la Plaça de Saint-Michel

(costat Metropolità)

Al Boulevard Saint-Michel.

Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quioscos

de París

DIVERSOS

VIES URINARIES

Malalties secretes - Defectes sexuals

POLICLINICA FARRE PJOAN

Rambla de Canalejas, 11, 1.er

d'11 a 1 i de 4 a 8

PASTILLES MORELLÓ

Contra COSTIPATS, TOS, CATARRS, BRONQUITIS, GRIP, RONQUERA

Les pastilles Morelló són inofensives

no contenen cap narcòtic

NOVA CAPSA, UNA PESSETA

EL

SULFOPILOL

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Remei científic

contra la calvicie

Aigua de Rocallaura

La deu més rica del món. — Si patiu d'ALBUNINURIA, LITIASI URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS, PANCREATITIS, NEFRITIS CRÒNICA, us guanyareu radicalment amb

Aigua de Rocallaura

DIPOSITARIS GENERALS: FORTUNY, S. A. - Carrer Hospital, 32, i Salmer